Volumul - 1 –
Seria Colecţia San-Antonio, 36

Traducere: Mărgărita Vavi Petrescu
Editura Forum, 1997

San-Antonio
Le fil à couper le beurre
Fleuve Noire (Spécial-Police, No. 85), dec., 1955

Versiune ebook: [1.0] hunyade

San-Antonio
Le fil à couper le beurre

© 1955 by San-Antonio, Fleuve Noire (Spécial-Police, No. 85) (ptr. ediţia originală)
© Editura Forum, 1997 (ptr. ediţia în limba română)
Toate drepturile rezervate

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României:
ISBN: 973-584-001-4

San-Antonio

ŞI DAMA CREDEA CĂ....

Editura FORUM, Colecţia San-Antonio nr. 36
1997

PARTEA ÎNTÂI

CAPITOLUL I

Articol I. ÎN CERURI! ÎN CERURI! TOATĂ LUMEA SĂ-ŞI IA ZBORUL

Dacă aveţi urechile înfundate, faceţi aerosoli şi ascultaţi bine ceea ce am onoarea şi avantajul a vă spune.

Afacerea s-a prezentat sub două aspecte.

A existat o perioadă pe care aş numi-o roşie şi apoi a urmat o perioadă neagră.

Nu vă cade fisa imediat, pentru că între voi şi inteligenţă se întinde un Pacific, dar am să încerc să mă cobor la nivelul vostru.

Prima perioadă roşie: Târgul Tronului.

Nu vă spune nimic? Bun, luaţi loc, scoateţi-vă mâinile de pe sub fustele damelor şi ciuliţi bine urechea.

Dacă unii dintre voi - e mai indicat s-o spuneţi din capul locului - consideră că mă explic într-un stil cam eliptic, n-au decât să se arunce pe proza domnului André Maurois[1], membru al Academiei franceze; de vânzare în toate farmaciile!

Spuneţi-o deschis şi nu mă mai călcaţi pe bătături, de la o vreme sunt plin de nervi!

Duminica asta era mai tristă decât altele. Şi aşa e una dintre zilele cele mai penibile ale săptămânii, dar când mai vine şi vărul Hector, e sfârşitul lumii!

Hector, v-am mai vorbit eu despre el: e acel bătrân amploiat celibatar, îndrăgostit de mama, cu un aer suferind, reţete împotriva arsurilor la stomac şi decoraţii academice.

[1] André Maurois (1885-1967) romancier francez, scrie amintiri de război, romane (Climate) şi biografii romanţate. (n.tr.)

Vine să halească la noi în fiecare lună, şi îşi face apariţia ca o epidemie de gripă, cu umbrela sub braţ, mănuşi din aţă neagră, o expresie idioată întinsă pe mutră, un buchet de trei franci cinzeci pentru Félicie şi sarcasme pentru mine.

Îl suportăm, pentru că în viaţă trebuie respectate valorile sigure, iar cultul familiei e una dintre ele.

Félicie a gătit un rizoto milanez pentru această ocazie.

Fiind aniversarea scumpei mele mămici, Hector, care are în carneţelul lui lista tuturor evenimentelor intestine ale tribului, a cumpărat de data asta nişte flori ceva mai acătării. I-a oferit o muşcată în glastră! O nebunie! Hai, daţi-o naibii, nu-s chiar câine! Puţin cam pricăjită muşcata, ca şi Hector de altfel. Opt zile va trebui să muncească suplimentar, pentru a recupera paguba... Sau să renunţe la sfertul lui de poşircă din pensiunea familială care-i dă de mâncare.

În asemenea împrejurări, după lichioruri, şterg putina, şi el rămâne să se benocleze la mama într-un mod penibil, de parcă ar fi deţinătoarea Oscar-ului pentru interpretare la festivalul de la Paşacâşla! Dar, de data asta, foarte isteaţa Félicie mi-a luat apa de la moară. Chiar în clipa în care se profila dincolo de grilaj silueta pirpirie a lui Hector al nostru, mi-a spus:

— Fii drăguţ şi, pentru că e ziua mea, nu mai pleca!

Nu vreau să vă plictisesc cu chestii emotive, stil *Cele două orfeline,* dar bătrânica e pentru mine ceva sfânt. Nu găsiţi două mame la fel ca ea!

— Nu-ţi fă probleme, mami...

După masă, mi-am consultat ceasul, ceea ce-i mai indicat decât să te consulte un specialist în căi urinare. Era abia două! Perspectiva acestei zile interminabile mă înnebunea.

Mi-am exprimat disperarea cu voce tare:

— Şi acum, ce naiba am mai putea face?

Lui Hector, i-a scăpat proteza în ceaşca de cafea. A îndreptat spre mine o privire grea ca un cer de toamnă.

Ochii lui exprimau o dezaprobare intensă, totală, definitivă.

A lăsat ceaşca jos, şi-a recuperat proteza între degetul mare şi arătător şi şi-a introdus-o în gură mai înainte de a cuvânta. Atât doar că, mandibulele lui fiind prost amarate, gura lui făcea ore suplimentare.

— Antoine! a grăit el, ai un fel de a te exprima în faţa mamei tale! Dacă taică-tu ar fi de faţă, ar...

Cu un gest roman i-am retezat diatriba:

— N-o fă pe zmeul, Hector, că-ţi plesnesc hemoroizii!

I-am tăiat urgent macaroana. Amploiatul s-a simţit ultragiat. Noua generaţie îl calcă pe nervi! Nu ştie cum să mulţumească cerului că l-a lăsat celibatar şi, ca urmare directă, fără copii!

Mama mi-a aruncat o privire amuzată.

— Ia ascultaţi, a spus ea, am o idee; ce-ar fi să mergem la cinema.

Cum era şi de aşteptat, Hector n-a fost de acord. Să vadă un film era ceva care-l îngrozea! Poate pentru că ar fi trebuit să plătească el biletele. În orice caz, în antract, n-ar fi cumpărat caramele.

Ideea i se părea intolerabilă.

Ne-a spus că invenţia fraţilor Lumière era nefastă şi că ea contamina tineretul.

— Atunci, tu n-ai de ce te teme, am obiectat eu.

Ceaşca lui de cafea a fost gata să-mi zboare în portret.

Dar s-a stăpânit.

— Bine, a intervenit Félicie, dacă Hector n-are chef să meargă la cinema, să ne mulţumim doar cu o plimbare...

Şi uite aşa am plecat.

Vărul s-a aşezat în spate, cu umbrela între picioare, cam neliniştit, pentru că acul vitezometrului oscila în jurul cifrei optzeci.

Am mers de-a lungul Senei în direcţia Joinville. Am traversat astfel Parisul până la Saint-Maurice. Aici, am făcut la dreapta prin pădurea Vincennes şi, fără să fi avut vreo intenţie, am ajuns în plin Târg al Tronului.

— Ia te uită, a spus mama, de multă vreme n-am mai fost într-un bâlci, şi ce mult îmi place!

Hector era de altă părere, dar l-am lăsat să protesteze cât o vrea şi am parcat maşina în lungul trotuarului.

— Haideţi, le-am spus, fac eu cinste!

Nu că m-aş da în vânt după lanţuri şi căluşei, dar ambianţa bâlciurilor e antrenantă. Îmi place atmosfera lor lipsită de fasoane.

Mulţimea e veselă, fără pretenţii şi plină de poezia cartierelor mărginaşe, pe care n-o găseşti nicăieri în altă parte.

I-am propus lui Hector să tragem la ţintă şi el a acceptat; dar îl jena umbrela la ochit şi a trebuit să renunţe, după ce a tras de patru ori consecutiv în cascheta patronului, care turba de furie. Chiar avea de gând să cheme poliţia... Nu mai ştia unde să se ascundă, fiindcă vărul Hector se încăpăţâna să-i trimită plumbii în cap! Am înţeles de ce, când am observat că nu închidea ochiul care trebuia.

L-am luat de acolo mai înainte de a se isca o răzmeriţă. Erau cel puţin şase marinari care aveau de gând să-i dea nădragii jos, susţinând că era o ruşine în vremurile noastre ca un bărbat să nu ştie să tragă cu puşca...

Ne-am dat toţi trei în lanţuri şi incidentul s-a produs exact în clipa în care Hector intrase într-un closet să verse. Am văzut un tip înalt apropiindu-se de mine. L-am recunoscut imediat pe individ; era Carmona, un răufăcător de cea mai josnică speţă. Cazierul pungaşului era lung cât aleea centrală din catedrala Notre-Dame. Îl arestasem cândva, cu mult timp în urmă. Intrase în cârdăşie cu o bandă de cehi, fiindcă era talentat la deschisul caselor de bani recalcitrante.

Trebuie că-şi executa condamnarea între patru pereţi şi n-am mai auzit vorbindu-se de el.

În duminica asta, îşi croia drum prin mulţime cu un pas grăbit. Căutătura lui era fixă şi fălcile încleştate.

Când a dat cu ochii de mine, s-a cabrat ca un bidiviu spăimos înaintea unui obstacol de sărit, apoi i-a trecut ca o lumină prin priviri şi a înaintat drept spre mine, îndrăzneţ, cu gura strânsă de sarcasm.

— Ce faci, copoiule, ţi-ai scos mămica la plimbare?

Trebuie să vă spun că nu-s genul poliţistului căruia să-i sară ţandăra imediat.

Cu pungaşii n-am treabă în afara orelor de serviciu. Mai ales după ce şi-au ispăşit pedeapsa... Că are şi Carmona nervii lui, înţeleg. Precis că a dat pe gât o stacană în plus. Când te apuci de pilealã, în mod fatal, există un pahar care pledează cauza acţiunilor necugetate.

Félicie s-a uitat la mine să vadă ce-am de gând să fac. De sub paravanul de tablă al budei se zăreau picioarele vărului Hector care dădea la boboci, *because* învârtitul în lanţuri nu prieşte unei digestii cinstite.

Apoi, mi-am depus lampioanele pe Carmona. Nu, nu era beat... Dar îi era frică... Frică de ceea ce făcea. Şi atunci, de ce-o făcea?

— Mergi de te informează la prima farmacie de serviciu, care-ţi iese în cale, l-am sfătuit. Cere spiţerului Nevrostyl, se eliberează fără reţetă şi e formidabil pentru nervi...

Îl domolisem sub autoritatea mea. Şi-a lăsat ochii în jos. Apoi, brusc, mi-a ars o palmă că am văzut treizeci şi şase de manejuri cu căluşei.

Nu-mi plac loviturile şi în special palmele. E apanajul muieruştelor care se cârpesc între ele, nu al bărbaţilor.

Şi atunci, a dispărut şi Félicie, şi vărul Hector, şi Târgul Tronului, cum dispare untul din chilotul unui nudist. L-am izbit violent pe Carmona de-a aflat ce-i aia durerea, neamul prost!

În mai puţin timp decât i-ar trebui unui Congres de la Versailles să aleagă un preşedinte de republică, s-a trezit pe jos, lungit peste decorul madamei Irma, ghicitoare extralucidă, care, potrivit spuselor afişului ei, citea viitorul în podul palmei. După acest acroşaj, coana Irma, pierzându-şi complet luciditatea, a ieşit în pragul rulotei ei strigând după poliţie şi, în fine, am văzut sosind jandarmii în doi timpi şi trei mişcări.

În jurul nostru se îmbulzea mulţimea. Femeia cu barbă şi maşinuţele care se tamponează aveau să dea faliment dacă mai dura mult distracţia noastră. Félicie plângea. E aşa de emotivă, draga de ea. Îi dau imediat lacrimile când o fetiţă recită o urare sau căţeluşul vreunei dame e mototolit de o maşină. Cât despre Hector, ieşit din closet, el e de un verde agresiv, bătând în culoarea frunzelor de praz.

Sticleţii au terminat treaba începută de mine asupra geografiei lui Carmona. Era ziua lui norocoasă, credeţi-mă... Semăna cu o căpetenie de indieni, când l-au cărat la zdup.

Îi curgea sângele prin toţi porii şi-i lipseau trei dinţi esenţiali din faţa claviaturii universale.

— Ce te-a apucat? l-am întrebat cuprins de o vagă milă. Erai beat, sau ce Dumnezeu?

Mi-a adus atunci la cunoştinţă - cum a putut - pentru că avea gâtlejul dislocat - că mă trimite în profunzimi insondabile, apoi şi-a expus punctul de vedere, care nu era lipsit de o anume pertinenţă, asupra meseriei de poliţist, ceea ce ne-a determinat să renunţăm la orice manifestare de clemenţă. Pe scurt, Carmona s-a văzut încarcerat sub acuzaţia de lovire şi rănire a unui reprezentant al legii, insulte şi dezordine provocată în public şi alte mărunţişuri, care aveau să-l coste şase luni de puşcărie.

Iată ceea ce numesc eu, cu simţul metaforei care mă caracterizează, perioada roşie a afacerii. Roşie de sânge. Sângele lui Carmona, natural...

S-au scurs câteva zile. Eram gata să uit incidentul, când am intrat cu amândouă picioarele în perioada neagră.

Cum s-ar zice, reversul medaliei!

De data asta s-a terminat cu maşinuţele, cu căluşeii, cu leagănele pentru Hector, cu purceluşii din turtă dulce. Decorul se schimbă.

Şi filmul se derulează în felul următor:

Numai ce ieşisem din biroul Bătrânului, după ce-i prezentasem un raport detaliat în legătură cu doi indivizi care se distrau fotografiind centrul de cercetări atomice din Salcay. Fleacuri! Merg în lungul trotuarului până în dreptul cârciumei din colţ şi, în clipa în care dau să intru înăuntru, un domn între două vârste, foarte bine îmbrăcat, mă abordează politicos.

— Iertaţi-mă, vă rog, dumneavoastră sunteţi comisarul San-Antonio?

— Am într-adevăr această onoare!

— Aş vrea să vă vorbesc în particular.

— Foarte posibil. Dar aş vrea să ştiu pe ce temă?

— O afacere gravă.

Îl măsor.

Şi el are un aer grav. E un bărbat de vreo şaizeci de ani, cu păr alb şi haine negre. E în culorile - sau mai curând în absenţa lor - ale filmelor în alb-negru. Obrajii îi sunt cenuşii, ochii cenuşii... Cravata cenuşie şi vocea la fel. Cuvântează pe un ton egal, cu un uşor accent greu de identificat, care s-ar putea datora tot aşa de bine unei origini slave sau a uneia de prin părţile Perpignan-ului[2].

Viaţa este atât de plină de tipi care vor să-ţi vorbească despre chestiuni grave, încât trebuie măturat dimineaţa trotuarul ca să se poată circula.

[2] Departament francez din Pirineii Orientali, (n.tr.)

— Ce înţelegeţi dumneavoastră prin grav, domnule...?

Nu-şi spune numele.

Privirea lui e nesigură. Ar vrea să vorbească, dar e un îndârjit partizan al tăcerii.

Mâna lui, înmănuşată în gri, are un uşor tremur.

— N-am putea discuta într-un loc mai liniştit?

— În biroul meu v-ar conveni? îl întreb eu cu un aer inocent. (De notat, că poliţiştii au rareori un aer inocent.)

— Desigur...

— Atât doar, că acum sunt cam grăbit, v-ar deranja dacă aţi trece mâine?

El ridică din umeri.

— Mâine, e foarte probabil să fiu mort, domnule comisar...

Atunci, îmi spun că am de-a face cu un scrântit: e frecvent în profesiunea noastră. Nu-i zi să nu-ţi bată capul indivizi care susţin că şi-au strangulat nevasta sau l-au revolverizat pe ministrul de război...

Nu se adevereşte decât unu la sută, din fericire! Dacă ministrul de război ar fi împuşcat aşa, una-două, n-ar mai fi nici un amator pentru această funcţie şi, implicit, am risca să nu mai avem războaie! Ăsta ar fi sfârşitul! Cum s-ar mai dezvolta comerţul, vă întreb!

Mă gândesc la vânzătoarea de pantofi, cu care am întâlnire peste cinci minute. Trăsnitul ăsta e în stare să-mi rateze rendez-vous-ul!

— Îmi pare rău, fac eu sec, sunt prins... Dacă-i chiar aşa urgent, mergeţi la comisariatul de poliţie din cartierul dumneavoastră...

— Ce am eu de spus, nu-i de competenţa unui simplu comisariat de poliţie... E... E ceva secret!

Din ce în ce mai bine. Că mitoman mai e tipul ăsta în alb-negru!

— Ascultaţi, domnule, mă impacientez eu, vă spun că...

Dar mă întrerupe:

— Cu dumneavoastră personal trebuie să vorbesc...

— Într-adevăr?

— Da. N-aţi fost dumneavostră cel agresat acum câteva zile de un anume Carmona?

În situaţia asta, nu mă mai gândesc să protestez. Tipul mi-a barat suprafaţa portantă!

Carmona!

Dintr-o dată, toate întrebările, pe care mi le pusesem în legătură cu ciudata lui comportare, îmi revin în minte.

Am început să am mâncărimi pe creier.

— Bun, veniţi cu mine!

Mă urmează.

Nu ne despart decât vreo douăzeci de metri de pragul poliţiei şi-i parcurgem în tăcere.

În clipa în care mă trag într-o parte pentru a-l lăsa pe interlocutorul meu să intre, percep un ţăcănit sinistru. Mă arunc la pământ ca să-mi pun la adăpost penele şi bine fac, pentru că întotdeauna există riscul să te nimerească un plumb în cap când cineva îl împroaşcă pe tipul care te însoţeşte.

Omul meu în alb-negru, bate din aripi şi se sprijină de zid. De data asta, începe să capete culoare. Mustul îi curge pe piept şi pe obraji. Un proiectil i s-a proptit mai sus de ureche şi multe altele i-au ciuruit tot corpul. Nu bătea el câmpii, săracul, când pretindea că nu avea să ajungă la adânci bătrâneţe.

Mă ridic exact la timp ca să văd o maşină neagră gonind pe stradă. Prin una dintre portiere încă mai iese fum.

Colegi de-ai mei, aflaţi prin preajmă, trag din răsputeri în maşină.

Până şi grasul Bérurier, mai rubicond şi mai cornut ca oricând, ocheşte de la primul etaj.

Florăreasa de peste drum face eforturi considerabile să-şi care cele două sute de livre de osânză ca s-o cheme pe maică-sa, să profite şi ea de spectacol.

Nu amestec glasul revolverului meu în concertul armelor de calibru mare. Maşina a ieşit deja din bătaia puştii.

Oamenii îşi închipuie tot felul de tâmpenii, ca de pildă că poliţiştii ştiu să se folosească de o armă de foc. Nu-i adevărat... În fine... nu întotdeauna. Dovada, maşina neagră a scăpat neatinsă de sub ploaia de gloanţe şi a dispărut după primul colţ.

— Bandă de neisprăviţi! urlu eu la colegii mei, aţi fi făcut mai bine dacă-i notaţi numărul, în loc să dezlănţuiţi un asemenea război!

— Pupă-mă-n fund! îmi obiectează unul dintre ei, Pinaud, omul cu privirea făinoasă. Nici măcar n-avea numere, în orice caz, numere lizibile. Plăcuţele de înmatriculare erau mâzgălite cu noroi. Mai bine informează-te înainte să iei lumea la ceartă!

— Erau mulţi?

— Doi... unul care conducea şi altul care era de serviciu...

Halal, serviciu, bine făcut! Isteţul, care se ocupa cu confecţionarea cadavrelor, trebuie că-şi făcuse un stagiu la Wagons-lits Cook!

Omul cu mustaţa albă e groggy...

Moare încet, sprijinit de zid, în timp ce sângele îi curge în şiroaie pe asfalt.

Mă aplec repede asupra lui. Nu mai e nevoie să-i propui un abonament la *Rustica,* ca să aibă ce citi la pensie. E ciuruit rău de tot. Timpul, care-i mai rămâne de trăit, n-ar putea fi cuprins într-o clepsidră cât o coajă de ou.

— Puteţi vorbi? îl întreb...

Un horcăit inform, gros, scapă din gâtlejul lui.

Se apropie în grabă şi colegii mei.

— Vine acum şi ambulanţa, spune unul dintre ei... Şi echipa mobilă e alertată... Cine-i tipul?

— Habar n-am...

— Nu era cu tine?

— Ba da, însă numai de un minut, abia luase legătura cu mine...

Brusc, se face o liniște adâncă... Toți cei prezenți își țin gura, fiindcă muribundul reușește să vorbească. Cuvintele îi ies anevoie dintre buze. Culmea norocului, nu vorbește franțuzește. Îmi frâng mâinile de neputință.

Dar unul dintre colegii mei, care tocmai se apropia, devine foarte atent.

— Pricepi ceva din ce zice? îl chestionez eu.

Îmi face semn să tac fiindcă ascultă. Însă rănitul scoate un mic sughiț și se prăbușește înainte, mort!

— Era în poloneză, afirmă inspectorul.

Cum numele lui e Cowiak, poți să-i dai crezare.

— Ce-a spus?

Băiatul ridică din umeri.

— Cuvinte fără șir... Vorbea de un glonț...

— Mai exact?

— A zis: glonțul... repede... prea târziu... Asta-i tot!

Evident, cerea ajutor, sărmanul... Probabil că proiectilele înfipte în trupul lui nu-l lăsau să respire, vă spun eu.

Îmi insinuez mâna în haina mortului și pescuiesc un portofel de marochin. Găsesc înăuntru acte pe numele de Théodor Biernarski, un pașaport polonez, bani franțuzești și englezești și un bilet de avion Geneva-Varșovia cu data de poimâine.

Bag toate astea în buzunar și urc în biroul meu, în timp ce specialiștii în cărnuri reci, își fac apariția cu o targă ca să transporte mortul la frigider.

Da, dragii mei, așa a debutat afacerea. Vedeți și voi: două perioade, una roșie și una neagră...

Și toate astea, vă rog să remarcați în treacăt, dintr-o întâmplare! Dacă idiotul ăla de Hector ar fi acceptat să meargă la cinema, nu i-aș mai fi ieșit în cale lui Carmona în clipa în care acestuia îi veniseră în cap idei trăsnite.

Destinul, ce mai! Imposibil să te revolţi împotriva lui. De când mă tot izbesc de tipul ăsta, am ajuns să-l cunosc pe dinafară.

E un şmecher fără pereche. Ţineţi minte... Pândeşte la cotitură şi pune piedici oamenilor care trec. Se ţine de potlogării, să ştiţi, şi e tare bucuros când îţi frângi gâtul, în ceruri!

În ceruri! Toată lumea să-şi ia zborul!

CAPITOLUL II

Articol II. NU-I UN FLEAC, E O TREABĂ SERIOASĂ

Pinaud soseşte târându-şi picioarele.

— Te joci de-a retragerea lui Napoleon din Rusia? îl întreb.

— Da, îmi răspunde, de fiecare dată când mă apucă reumatismele. Au început să mă chinuie din 1935, la ţară... În timpul verii, culmea! Şi se spune că soarele...

Mania lui, bineînţeles. Bună ziua ţi-am dat belea mi-am căpătat. Tipul ăsta e ca o flaşnetă.

Ca mulţi alţii, e convins că viaţa lui e un eveniment şi ţi-o îndeasă pe ţeava urechii cu prima ocazie ivită, împreună cu, dacă insişti, un şerveţel alveolar, cu titlu de primă că l-ai ascultat!

Un număr în toată legea. Şi câştigător, vă jur!

— Măi faţă! protestez eu. După prima ta febră eruptivă nimic nu mă interesează mai mult ca reumatismele tale!

— Eşti un mojic! oftează el...

— N-o lua pe tonul ăsta că încep să-ţi povestesc de rujeola mea!

— Chiar, *à propos* de rujeolă, nepotul meu a făcut acum... S-ar crede că...

Asta pentru a vă demonstra că Pinaud e un incorigibil...

Ştiind că nu poţi opri nici progresul, nici efuziunile lui Pinuche, mă las bătut la cap cu rujeola nepoţelului său. Atacă apoi varicela vecinei şi se pregăteşte să-mi vorbească despre acumulările de sinovie ale cumnatei lui, când mă decid să-i bag pe gât partea mai groasă a cravatei.

Se eliberează.

— Astea-s maniere faţă de un om la o anumită etate?

— Nu, nu sunt, admit... Dar schimbă discul ca să nu mă forţezi să devin şi mai violent... Ce-ai aflat în legătură cu Biernarski?

Suspină, îşi îmbracă ochelarii cu ramă de fier, ale căror lentile sunt crăpate şi scoate din buzunar nişte căpeţele de hârtie, una mai soioasă ca alta.

— Totul e notat aici, spune el... Aşteaptă...

Şi citeşte:

— Tapioca: 2,20 franci.

Se opreşte.

— Nu, ăsta-i comisionul de ieri dimineaţă, stai aşa...

Pe dosul unui plic a mâzgălit nişte hieroglife. Doar el e în stare să le descifreze.

— Biernarski... A descins pe data de 3 la hotelul *Scribe...* Sosit din Varşovia via Geneva. N-a primit nici o vizită pe toată durata sejurului la Paris...

Ascult... Gândesc... Pun întrebări...

— Comportamentul lui?

Pinaud îşi ridică ochelarii pe frunte.

— Aşteaptă! face el.

Aştept... Aştept să-şi sufle nasul, apoi, profitând de extracţia din batistă, să-şi termine de şters sticlele fisurate ale bicicletelor.

Iată-l pornit în căutarea unui alt petec de hârtie...

Pinaud îşi pune, până şi lui însuşi, răbdarea la grea încercare. Să-l priveşti existând, echivalează cu a-ţi trece examenul de fachir. Dar trebuie să admitem că-i un poliţist foarte bun. Scotoceşte fără a lăsa impresia că ar face-o, întreabă pe unul, întreabă pe altul, bea Pernod, pălăvrăgeşte despre indispoziţiile nevesti-sii şi partidele de cărţi de la amicul lui, dentistul, şi reuşeşte să-ţi obţină o documentare completă asupra indivizilor care i-au fost desemnaţi...

Găseşte printre hârtiile lui unsuroase, una gofrată.

O studiază, cum studiază un general harta statului major şi, în cele din urmă, declară:

— Nu, asta-i o cugetare...

— O ce?

— O cugetare... O cugetare filozofică.

— A cui?

— A mea!

— Tu emiţi cugetări?

— Ascultă aici: „În viaţă există două categorii de femei. Cele care ştiu şi cele care nu ştiu... ce au în poşetă.”

Mă uit la el destul de uluit cât e de satisfăcut.

— Ce părere îţi faci? mă întreabă pe un ton modest.

— Lui Pascal[3] nu-i rămâne decât să se ţină bine... Am văzut oameni închişi la casa de nebuni şi pentru mai puţin de atât...

Vexat îşi pune cugetarea în buzunarul hainei.

— Când eşti prost crescut, te ţine toată viaţa, oftează el.

— Vrei să-ţi trag un picior în fund, măi poetule! ca să te învăţ ce-i politeţea? N-ai să-ţi ridici leafa la sfârşit de lună cu asemenea panseuri. Du-le mai bine la toaletă!

În clipa în care mă aştept mai puţin, scoate deodată o fotografie, reprezentând o damă grasă şi un căţel. Dama e nevastă-sa, iar căţeluşul e cel al nevesti-sii. Doarme în patul lor şi începe să latre când Pinaud vrea să-şi dezmierde consoarta. Toată lumea din biroul nostru e la curent.

Pe dosul fotografiei, Pinuche a notat: „Baruri, Carmona.”

— Ce vrea să însemne asta? îl chestionez eu.

Îşi încruntă sprâncenele.

— Aha! da... Polonezul tău, de cum a sosit în Franţa, şi-a petrecut timpul căutând prin toate barurile, cele mai suspecte din Montmartre, un anume Carmona.

Mă aşez; trebuie întotdeauna să ai o poziţie stabilă când dau peste tine asemenea noutăţi.

[3]Blaise Pascal (1623-1662) - matematician, fizician, filozof şi scriitor francez. (n.tr.)

— Da, Carmona... Mortul voia să-mi vorbească pe tema lui... Şi tocmai pentru că intenţiona să-mi dezvăluie ceva în legătură cu acest răufăcător capricios a fost trimis în extremis pe lumea cealaltă, cum se spune la Vatican. Nu-mi pot scoate din minte gândul, înţelegi, Pinaud...

Clatină din cap cu îndoială, pentru a acorda importanţă aprecierii lui.

— Acest Carmona, după părerea ta..., începe el.

— După părerea mea, cred că ascunde ceva ieşit din comun în tărtăcuţa lui, băiete! Şi mă întreb dacă m-a pocnit din curcanofobie sau...

— Sau?

— Pentru că ţinea cu orice preţ să ajungă la zdup!

Taica Pinaud are nişte sprâncene de câine grifon[4]. O saltă pe una dintre ele la vreo patru centimetri.

— Eşti convins?

— Mă rog, deduc... Tu ai mai văzut indivizi cu antecedente penale care, întâlnind un poliţist, se reped să-i cârpească o labă peste mutră?

— E ceva rar... Nu era afumat?

— Nu. Sunt în stare să recunosc un om băut, Pinaud... Aş zice chiar mai mult...

— Ce anume?

— Ei bine, îi era frică să mă lovească... Nu-i stilul lui. Ştia că avea să fie zvântat în bătaie la poliţie, nu glumă! Într-un dans lent, rezervat anchilozaţilor care ridică mâna asupra unui om al legii. Şi totuşi a făcut-o...

— Ce interes o fi putut să aibă să se lase bumbăcit? mă întreabă eminentul meu coleg şi totuşi prieten.

— Nici unul ca să fie bumbăcit, dar unul considerabil ca să fie arestat... Tipii care l-au lichidat pe polonez probabil că-l urmăreau şi, pentru a scăpa de ei, a jucat comedia asta. Carmona a preferat să stea în casa cu o sută de lacăte decât la morgă, fiecare cu gusturile lui, nu?

— Mai vorbeşti...

[4] Specie de câine de vânătoare cu blana foarte lăţoasă. (n.tr.)

— Indivizii care se ţineau după el, probabil că auziseră vorbindu-se de bătrânul venit din Polonia anume pentru a-l întâlni, şi l-au urmărit. Când l-au văzut că mă acostează, au trecut la măsuri radicale...

— Ceea ce-i o dovadă că Biernarski avea multe să-ţi spună.

— Nu ştiu dacă avea multe, dar trebuie că era ceva teribil de interesant, atâta vreme cât îngerii lui păzitori l-au ciuruit cu gloanţe chiar în faţa prăvăliei noastre.

Pinuche remarcă, smulgându-şi o bucăţică de ou care-i tremura în mustaţă:

— Ştia bine că era urmărit, pentru că se aştepta să răposeze...

Să răposeze! Numai el e în stare să folosească asemenea cuvinte în vorbirea curentă.

Îl măsor cu dispreţ.

— Vocabularul tău e la fel ca şosetele pe care le porţi, Pinuche, îl schimbi o dată la douăzeci şi cinci de ani!

Ulcerat, se îndreaptă spre uşă.

Când ajunge în prag, se întoarce.

— Poţi să-mi împrumuţi o mie de franci? mă întreabă el.

Şi adaugă stânjenit:

— Trebuie să cumpăr ceva de la farmacie pentru nevastă-mea.

Îi ştiu eu medicamentele. Le cumpără din barul de pe strada Vaugirard. Şi le ia într-un pahar mare cu foarte puţină apă şi un cub de gheaţă. Chiar dacă se tulbură când le adaugă apa şi sunt pe bază de anason. Consoarta lui e genul de jandarm, îi umflă toată leafa şi-i dă un franc pe lună ca s-o facă pe fanfaronul şi să vrăjească fetele. Pentru a-şi salva cele douăsprezece ţuici cotidiene, e nevoit să facă apel la trezoreria publică.

Îi arunc o mie de franci vechi.

— Ţine aici, beţivule, să-ţi cumperi hepatobil...

Şi-i fac vânt afară din birou, în momentul în care, ca să-şi justifice pretextul, începe să-mi povestească despre vezica biliară a grăsanei lui.

În fine, după ce a eliberat locul, deschid larg fereastra pentru a permite aerului ambiant să dea uitării aroma şosetelor lui Pinuche. Apoi, îmi prind capul în mâini, cum face Bătrânul, ca să-mi suport povara redutabilă a gândurilor.

Evenimentele amintite şi concluziile care se desprind oferă o solidă bază de reflecţii. Din toate acestea un lucru apare evident: Carmona ştie ceva pe care eu trebuie să-l aflu negreşit.

Şi trebuie să aflu *prompto.*

Ridic telefonul pentru a cere închisoarea.

Am prioritate şi-l obţin pe director. Îl întreb cum se comportă locatarul lui. Îmi răspunde că totul e O.K.

— Primeşte vizite? îl întreb.

— O singură dată a venit fratele lui, dar a refuzat să meargă la vorbitor.

— Ceva corespondenţă?

— Nişte scrisori anodine, tot de la fratele lui...

— Bun, am să-i fac o vizită acestei zebre.

— La dispoziţia dumneavoastră.

Închid. Înainte de a pleca, îl chem pe funcţionarul de la fişiere, care mă informează că deţinutul Carmona nu are nici un frate.

Dintr-o dată termometrul meu urcă până la maximum.

Acest Carmona mi se pare cu adevărat interesant, iar afacerea, în care palma lui m-a proiectat, pasionantă.

Nu-i un fleac, e o treabă serioasă!

CAPITOLUL III

Articol III. ŢINE-L BINE, ATÂRNĂ GREU!

Au trecut aproape cincisprezece zile de când a încasat chelfăneala aia de pomină de la poliţişti, şi faţa lui e la fel de marcată, de parcă şi-ar fi petrecut vacanţa mare într-un malaxor.

Are nasul stil boxer ieşit la pensie, o arcadă căreia îi vine greu să se sudeze şi un pomete umflat ca o pilotă. Ansamblul fiind presărat cu aureole multicolore, care prezintă un efect deosebit de graţios.

Îl salut amabil.

— Salve, Carmona... Ei bine! băiete, ai cam avea nevoie de intervenţia unui medic specialist în chirurgia estetică! Semeni cu un curcubeu!

Se uită la mine cu acea privire posomorâtă pe care o au toţi puşcăriaşii de pe lume.

— Pari mai liniştit decât data trecută, ia zi...

Mutra lui scâlciată rămâne neclintită. În adâncul ochilor îi tremură o luminiţă infinit de tristă, care mă mişcă. Fără glumă! Vă jur că, îmbătrânind, devin sensibil ca un trandafir. Am o inimă plină de mizericordie.

Mă aşez la piciorul patului rudimentar şi-mi ridic ochii spre vasistasul cocoţat sus de tot. Nu se zăreşte cerul. Celula e ca o insulă pierdută în spaţiu. Cenuşie şi rău mirositoare.

— Îţi face plăcere viligiatura?

Îmi aprind o ţigară. Şi, fiindcă mă priveşte pofticios cum trag un fum, îi arunc pachetul meu.

— Ţine aici, nu-ţi port pică, e un mic cadou menit să întreţină vechea noastră prietenie.

— Mulţumesc...

Îşi bagă o ţigară între buze şi aruncă pachetul pe măsuţa unde se află de pe acum *Cei trei Muşchetari,* legaţi în pânză.

— Ia spune-mi, îl atac eu, ce rost avea să-mi demolezi fizionomia ca să ajungi la mititică? Era destul să ne fi spus că aveai de gând să-ţi parchezi păcatele, şi-ţi găseam noi un locuşor liniştit.

Lasă să-i scape ţigara din gură.

— Nu-ţi da foc la valiză, Carmona, că pe urmă o să am tot dreptul să te iau la săpunit.

Ochii lui s-au golit de acea infinită tristeţe, şi în ei se reflectă teama.

Mai rău decât teama: spaima! Şi chiar mai mult decât spaima: groaza! Acel soi cumplit de groază descompusă şi care descompune, ruinându-i pe oameni înainte de vreme.

— Vezi tu, Carmona, continuu eu, eram convins că n-ai procedat astfel de dragă inimă.

Îl privesc fix şi enunţ:

— Biernarski a fost ucis... L-au terminat!

Eşec pe toată linia! Dacă-mi închipuiam că voi obţine un efect, acum mă văd în situaţia de a nu-mi scoate nici cheltuielile cu poşta. Carmona nu lasă de înţeles că ar fi primit misiva.

Calmul lui mă scoate din sărite.

Scot din buzunar o fotografie a mortului.

— Îţi spune ceva mutra asta?

Ridică din umeri, după ce a aruncat o privire rapidă pe poză.

— Absolut nimic, mă asigură el.

Pare sincer. Dar nu trebuie să te încrezi în aparenţe.

— Tipul ăsta, urmez eu, şi-a înghiţit extrasul de naştere în nişte împrejurări ciudate, închipuie-ţi că şi eu am fost pe punctul să plec în călătoria cea mare; dacă n-aş fi avut reflexe montate pe cauciucuri, nu ţi-aş mai fi vorbit în momentul de faţă.

Acum pare captivat.

Continuu în acelaşi mod plin de bunăvoinţă.

— Stătea acolo în stradă, înaintea sediului poliţiei şi mă aştepta. Şi iată-l că mi se adresează: „Aş vrea să vă fac mărturisiri foarte grave în legătură cu un anume Carmona” îmi spune tăticul.

„Carmona! Prietenii prietenilor noştri sunt prietenii noştri, nu-i aşa? Din moment ce venea din partea ta, putea să nu mai prezinte legitimaţia clubului.”

Îmi aprind din nou ţigara. Pungaşul a rămas suspendat de buzele mele de parcă ar fi în transă.

— Exact în clipa aceea, continuu eu dând drumul unui suspin încărcat de nicotină, isteţul ăsta e ucis de un individ la bordul unei maşini negre, exact ca în filmele cu gangsteri, îţi dai seama? Chiar în pragul Poliţiei Centrale, să nu-ţi vină să mori... de râs? O remarcă, el n-a murit de râs, ci într-un mod cu mult mai dureros...

Îmi observ interlocutorul. E atent, dar prudent. Aşteaptă urmarea.

— Indivizii care te urmăresc pe tine, l-au urmărit şi pe el. Şi a murit fără a apuca să vorbească... Dar tu, Carmona, tu eşti în viaţă, tu ai rămas în viaţă... şi atunci, hai să ne aşezăm la masă, fac eu cinste!

Clatină din cap.

— Ascultaţi, domnule comisar, nu ştiu despre ce şi despre cine vorbiţi, vă rog să mă credeţi. Nu-l cunosc pe omul ăsta şi mă miră că v-ar fi pomenit de mine, mai ales că nici el nu avea de unde să mă cunoască... Cât despre oamenii care ar fi chipurile pe urmele mele, astea-s baliverne, vă rog să mă iertaţi.

Îl măsor o bună bucată de vreme, şi-mi trece prin cap o idee.

— Vă rog să mă iertaţi! Ia zi, Carmona, ai devenit politicos aşa, peste noapte...

— Să nu fiţi supărat pe mine pentru ce s-a întâmplat în duminica aia, dom'le comisar, mâncasem şi eu bine şi trăsesem la măsea, aşa că...

— Bun, dacă-ţi pare rău, băiete dragă... vei fi pus în libertate...

Zâmbetul servil, care aducea un strop de veselie pe faţa lui palidă de tâlhar, dispare.

— În libertate? face el...

— Da, dragă... Şi cu mult tamtam. Mâine va apărea un articol în ziare anunţând că tribunalul te condamnă la trei luni cu suspendare... Lasă că vezi tu, o să fie ceva lume care să te aştepte la ieşire, n-ai să fii singur în viaţă...

Cam pierit, spărgătorul de blindaje! Îşi simte genunchii moi... I-am descoperit călcâiul lui Achile!

— E sigur că n-ai nimic să-mi spui?

— Nimic! scrâşneşte el.

— Să ştii, chiar dacă ai necazuri grele pe inimă, mie poţi să mi te destăinuieşti... Sunt momente în care urechile unui poliţist în civil sunt ca un coridor. Se intră pe o parte şi se iese pe cealaltă, fără a lăsa urme, înţelegi?

— Nu ştiu nimic...

— O.K... Atunci, fie ca justiţia regelui să-şi urmeze cursul, fiule, cu atât mai rău pentru secrete.

Şi plec, fără a mai adăuga nici un cuvânt, fiindcă sunt anumite feluri de mâncare pe care e bine să le fierbi la foc mocnit.

Ajuns afară, intru într-o cârciumă ca să-i dau un telefon unuia dintre amicii mei de la *France-Soir.*

*

* *

A doua zi, pe la ora unsprezece, îi mai fac o vizită lui Carmona. Mi se pare tras, în pofida obrazului umflat. Probabil că nu dormise bine, fiindcă cearcăne, care nu se datorează falangelor domnilor poliţişti, îi subliniază privirea febrilă.

Depun pe genunchii lui prima ediţie din *France-Soir.* Pe pagina a patra, e inserat un articolaş.

Cinci rânduri, aparent inocente, aduc la cunoştinţa cititorilor ziarului că numitul Carmona, care a pălmuit în stare de ebrietate un comisar de poliţie, n-a fost condamnat, graţie elocvenţei avocatului său, decât la trei luni de închisoare cu suspendare...

Ultimul rând anunţă că deţinutul va fi pus în libertate ziua următoare. Notiţa e contrară informaţiilor normale, dar esenţialul e să zdruncin moralul lui Carmona.

Citeşte gazeta fără să scoată o vorbă. Apoi, examinează calm titlurile de pe pagina întâi.

— Ia te uită, face el, guvernul ajunge în minoritate. Biata Franţă...

— N-ai nimic altceva de adăugat?

— Nimic, dom'le comisar.

Îmi maschez consternarea.

— Păcat, Carmona... Câţi ani ai?

— Treizeci şi patru, dom'le comisar.

Oftez:

— Nu-i o vârstă la care să mori...

*

* *

E zece dimineaţa când poarta puşcăriei se deschide, lăsându-l pe Carmona să iasă.

Face ce fac toţi deţinuţii când ajung afară: clipeşte des la lumina libertăţii. Trebuie să spun că azi universul a pus pe boltă un soare de duminică. Aerul e proaspăt ca o îngheţată cu ciocolată şi face spume ca un papă sau ca şampania Heidsieck[5].

Carmona îşi trece palma mâinii drepte peste obrajii prost bărbieriţi şi se uită în jurul lui neliniştit.

[5] Sunt unii care-şi imaginează că mă folosesc de numele anumitor produse în scopuri publicitare; să-şi bage degetul undeva! Zgomotul făcut de mine în jurul firmelor citate nu mi-a adus încă nici un şfanţ. (Cine are urechi de auzit să audă!) (n.a.)

Ascuns într-o maşină de transport, staţionată pe partea opusă a drumului, nu pierd nici o fărâmă din comportamentul lui.

Iată-l că se pune în mişcare agale, aproape frecându-se de ziduri.

Îi spun şoferului maşinii mele să-l lase să se depărteze puţin, înainte de a demara. Băiatul nu ne poate scăpa! Ceva mai încolo, aşteaptă Bérurier la volanul maşinii lui, o 15 six! Bérurier e regele calamburului, dar şi împăratul filajului. Oamenii graşi sunt campioni în urmărirea Vânatului, fără ca acesta din urmă să bage de seamă! Şi totuşi, remarcaţi vă rog, faptul nu-l împiedică să poarte coarne... Bérurier urmăreşte pe toată lumea, numai pe nevastă-sa nu. O femeie incendiară... Într-o seară, când m-a invitat să beau un vin la el, consoarta lui era cât pe ce să mă violeze în timp ce omul ei coborâse în pivniţă să caute o sticlă de vin roşu! Ce ziceţi de una ca asta?

Îl urmărim, aşadar, o bună bucată de vreme. Carmona merge în continuare lipit de ziduri. Îi este frică, şi-şi roteşte mereu periscopul în toate direcţiile.

Ajunge astfel până la staţia de metrou şi coboară. Îl văd pe Bérurier lăsându-şi maşina pe seama tinerelului care-l însoţeşte şi dispare şi el în gura metroului pe urmele pungaşului.

Cum toate au fost prevăzute, aştept cu răbdare urmarea evenimentelor. Bérurier are ordin să-şi transmită coordonatele, de îndată ce-i va fi posibil, la centrală, de care suntem legaţi prin radio şi deci, putem fi imediat alertaţi.

Se scurg două ore până ce Grasul reuşeşte să dea un semn de viaţă. În cele din urmă, se aude un ţârâit în receptor, chiar în clipa în care căutam un cuvânt din cinci litere, începând cu F, pentru a completa grila de cuvinte încrucişate din *Parisien.*

— Chem maşina 14, se aude o voce de pe altă lume.

— Aici maşina 14! răspunde şoferul meu...

— Inspectorul Bérurier se află pe strada Echaudé, în faţa numărului 14.

— Mulţumesc...

Tăcere.

Mă întorc spre conducătorul camionetei.

— Mână, băiete! Saint-Germain-des-Prés, cu toată viteza!

Şi el apasă pedala până la fund.

La ora asta, în cartierul Saint-Germain e aglomeraţie mare. Tineri cu plete murdare hoinăresc, plimbându-şi geniul necunoscut care le încovoaie umerii. Singurel în mijlocul acestei elite, Bérurier aşteaptă, cramponat solid în indolenţa lui de rumegător.

Pălăria îi e săltată pe frunte şi picături de sudoare îi îmbrobonează pielea congestionată.

Oprim maşina chiar în dreptul lui. Stradela îngustă e complet blocată de atelajul nostru.

— Ce se aude? fac eu scoţându-mi nasul prin portieră.

— A venit direct aici. A intrat la numărul 6; a trecut o oră de când n-a mai ieşit...

— La cine?

— La o anume Solange Maurey, m-am informat de la portăreasă... Cred că-i gagica lui. Venea deseori s-o curteze...

— Continuă supravegherea, rămân şi eu în zonă...

— Au început să-mi crească ciuperci sub tălpi.

— Cu atât mai bine, ai haleala asigurată!

Îl las, fiindcă maşina noastră, blocând strada îngustă, a provocat un adevărat ambuteiaj.

Îi spun şoferului:

— Parchează undeva pe aproape. Când găseşti un loc să-ţi laşi şareta, vino să mă întâlneşti în barul de colo.

Cu acestea, sar în drum şi intru în *Echaudé Saint-Germain.* E mai puţin aglomerat decât în timpul nopţii. Câţiva negri în costume deschise la culoare degustă băuturi dulci în linişte. Mă aşez la o masă de lângă intrare

şi comand un rachiu vechi de anason. Ludovic, şoferul meu, un tinerel care a debutat la circulaţie, apare şi el. E roz bombon, cu nişte ochi mari, candizi, întreaga lui fizionomie respirând o imperturbabilă cumsecădenie.

Bem aşa câteva pahare, vorbind despre ploaie, dar mai ales despre timpul frumos care pare să se fi cramponat aici de câteva zile.

Şi se face ora prânzului.

— S-ar zice că omul dumneavoastră se simte bine în braţele concubinei lui, e de părere Ludovic.

— Ce părere-ţi faci...

Mă gândesc la săracul Bérurier, care face trotuarul de ore întregi, patrulând prin faţa numărului 6.

— Ascultă, Ludo, ai reţinut cum arată tipul pe care-l supraveghem?

— Cum să nu, dom'le com...

— Bun, atunci mergi şi-l înlocuieşte puţin pe Bérurier. Spune-i să vină aici, să pună şi el ceva în gură. Şi tu cască bine ochii în timpul ăsta. Dacă individul pleacă, dă fuga să ne anunţi, ai înţeles?

— Contaţi pe mine, dom'le com...

Trebuie să-i fac semn prostului ăsta pe două picioare şi să-i amintesc că nu-i indicat să facă uz în public de titlurile mele de nobleţe.

Nu-şi mai termină complimentul şi pleacă. Fericit de misiunea de încredere acordată. Se şi consideră Sherlock, Ludo... multiplicat cu Hercule Poirot şi ameliorat cu Maigret!

Un Bérurier furios foc intră în *Echaudé.*

— Idioată meserie! începe el să bombăne de cum ajunge înăuntru. M-am săturat până-n gât! Să faci de planton ore întregi la vârsta mea! Nu, crede-mă!

— Bei un Picon? îl întreb.

Cuvinte magice, care-i închid clonţul şi-l ridică în slăvi.

— Un vin alb-Picon, mă rectifică el.

Ca să bei aşa ceva trebuie să fii un vicios, hotărât să te îmbeţi.

Îşi goleşte paharul dintr-o răsuflare.

— Faci tu cinste, San-Antonio? mă întreabă el.

— Da.

— Atunci, să mai vină un rând. Am nevoie de calorii!

Comand încă un pahar barmanului, dezgustat de mixtură.

— Să ştii, îmi spune Bérurier, am impresia că n-o să-l vedem prea curând pe omul tău. E la o gagică şi, când un băiat tânăr ca el posteşte de mai multe zile, are nevoie de o zi întreagă ca să-şi pună ordine în idei.

Cred că are drepttae, şi, cu atât mai mult cu cât Carmona simte nevoia să se ascundă.

Totul mi se pare incert şi mă enervează. Îmi place să ştiu încotro mă îndrept, or acum, n-am nici cea mai vagă idee.

Tot ce ştiu e că circumstanţele sunt cel puţin neliniştitoare...

— Pari îngrijorat? mă întreabă Grasu... La ce te gândeşti?

— Mereu la acelaşi lucru de câteva zile încoace, Béru...

Şi încerc să-l lămuresc:

— Carmona mi-a aplicat într-o zi o corecţie, doar aşa pentru simpla plăcere de a intra la zdup.

— Nu-i zdravăn! Dar, după câte l-am văzut, a beneficiat de o chelfăneală pe cinste.

— Păi... Când unul ca el se ia de un poliţist ştie la ce se poate aştepta, nu?

— Şi încă cum! Mie-mi spui!

— Evident...

Pentru că Bérurier îi cârpeşte pe toţi suspecţii care-i cad în labă. Într-o zi, uite aşa, s-a înşelat şi l-a snopit în bătaie pe un judecător de instrucţie, motiv pentru care n-a mai reuşit să avanseze... Asta, plus prostia lui congenitală.

— Pe de altă parte, reiau eu, un tip vine din Polonia să-l caute pe Carmona... A făcut săpături cât e Pigalle-ul de mare şi a reuşit să afle că banditul fusese închis. Atunci a venit la mine... Dar, în clipa când m-a abordat...

— Stop! strigă Grasu, asta e secvenţa pe care o ştiu. Am asistat la rodeo, ba chiar am tras în maşina agresorilor.

— Şi n-ai nimerit-o!

Nu reacţionează.

— Aş pune ceva în gură, decide el.

— Eram gata să-ţi propun şi eu.

Mâncăm câte un rizoto, destul de bine venit, după care trântesc cuţitul pe masă.

— M-am săturat până-n gât!

— De cine, mă întreabă Bérurier.

— De Carmona ăsta! N-o să ne distrăm urmărindu-l la nesfârşit! Noi ne bocim aici, pe când domnul bandit se distrează cu muierea lui, te apucă râsul! Hai să mergem să-i spunem vreo două!

Bérurier e de acord, pentru că-i place scandalul şi bătaia, mai ales când adversarul e în pielea goală la lumina unui reflector al poliţiei...

— Mă bucur când te aud vorbind aşa! afirmă el.

Ludovic stă sprijinit de un magazin şi nu pierde din ochi aleea, mai să-şi pună în pericol nervul optic.

— Nimic! ne informează el.

— Fă-te încoace, cu cât sunt mai mult nebuni cu atât distracţia e mai mare.

Bat la uşa portăresei.

— Solange Maurey? întreb eu.

— Etajul doi, pe dreapta!

Unul după altul, urcăm scara întunecoasă. Nu-i tocmai luxos hanul. Această Solange probabil că nu prea dispune de mijloace.

Ajunşi în faţa uşii ei, ne ţinem reăpiraţia pentru a putea ciuli atent urechea. Bérurier e într-o dispoziţie de zile

mari. Tare i-ar mai place să întrerupă o şedinţă de amor. Dar liniştea e la fel de totală ca cea care se degajă dintr-un disc de Jean Sablon.

— Trebuie că au tras pe dreapta, e de părere Bérurier. După iubit dai pe soilit.

— Ai rima stufoasă ca pielea ta groasă, remarc eu.

Acestea fiind spuse, răsucesc delicat mânerul uşii şi o deschid cu aceeaşi delicateţe, nefiind încuiată pe dinăuntru.

Locuinţa e modestă, într-adevăr. Se intră direct în bucătăria care dă în dormitor.

Bucătăria e goală. Pe masă se află o farfurie pe jumătate plină cu iahnie de fasole.

Nu se aude nimic. Brusc, spaimometrul îmi coboară sub zero. Dar dacă imobilul are o ieşire de serviciu pe unde Carmona ar fi putut s-o şteargă?

Dau năvală în dormitor, cu Grasu şi Ludo pe urmele tălpilor mele de crep. Grasu, primul, reuşeşte să scoată o exclamaţie.

— Oh, Doamne iartă-mă!

E sonor, vehement şi defineşte bine ce vrea să spună!

Trebuie să admit că spectacolul, care se oferă ochilor noştri, justifică pe deplin un asemenea limbaj deplasat.

Pe pat, cu braţele întinse cuminte în lungul trupului, cu ochii largi deschişi şi picioarele depărtate zace o fată frumoasă, brunetă. E îmbrăcată într-un halat de baie desfăcut, care scoate la iveală un corp ca turnat şi foarte bronzat. Dar nu ne simţim îndemnaţi să ne clătim ochii pentru că fata e moartă. O rană largă sub sânul stâng ne demonstrează că a fost înjunghiată cu un cuţit mare. Cât despre Carmona, şi el e aici, cald încă.

A tăiat şnurul draperiei şi s-a spânzurat de belciugul din plafon.

Ludovic se urcă pe un scaun, fără o vorbă, şi taie funia. Bérurier frânează căderea corpului pe care-l întindem pe pat alături de iubita lui. E mort, dar de puţină vreme, pe

când femeia e rece ca o strângere de mână între doi boxeri înainte de a se lua la cafteală.

Ne uităm unul la altul în tăcere.

— Ei bine! bătrâne, spune Bérurier, aici avem de a face cu un măcel în toată legea!

— Care-i cauza morţii ei? întreabă Ludo.

— Oricum, nu vărsatul de vânt, îl asigur eu arătându-i rana urâtă din pieptul femeii.

O palpez.

— Ţeapănă ca omul de lemn din Galeriile Barbés! A fost asasinată de ieri sau de azi noapte... Mergi şi sună la poliţie, Ludo... Şi cere să vină medicul legist de urgenţă...

Bérurier apasă pieptul lui Carmona.

— Nu mai insista, îi spun eu, băiatul a tras oblonul din motive de deces...

— Nu crezi că dacă i-am face respiraţie artificială...

— Încearcă pe noptieră, ai avea mai multe şanse s-o reanimezi, e din stejar, pe când el e din marmură!

— Ce situaţie încurcată, oftează Bérurier, aş fi putut să-l aştept mult şi bine să coboare...

Vă imaginaţi poate că într-o situaţie atât de dramatică ne trec toate năduşelile? Ei bine, nu. Grasu şi cu mine suntem gata să ne aşternem la taclale de faţă cu aceste două bucăţi de carne rece. Desigur, ceva mai stingheriţi decât într-o sufragerie Henri II dar, în orice caz, mai puţin gravi ca la o conferinţă a domnului Duhamel[6] la *Annales.*

Încep să percheziţionez încăperea şi găsesc arma crimei sub pat, unde alunecase. E un cuţit mare de bucătărie cu lama ştirbită. Solange trebuie că a simţit bine înfîgându-se în ea metalul! Ca demaraj pentru lumea celalată nu i-au trebuit nici doi metri cubi de gaz.

— Ia uite aici! spune deodată Béru, care, la rândul lui, scotoceşte prin apartament.

[6] Georges Duhamel (1884-1966) - scriitor francez, autorul unor cicluri romaneşti (n.tr.)

Îmi întinde o foaie de hârtie ruptă dintr-un carneţel, purtând data de ieri. Câteva rânduri scrise cu litere de tipar aduc o explicaţie valabilă tragediei. Ele sună:

„INUTIL SĂ MAI FACI UZ DE SUBTERFUGII, SPERĂM, ÎN FINE, CĂ AI ÎNŢELES.”

— Bizar, nu? face Bérurier.

Îl privesc, gânditor. Niciodată n-a fost aşa de năucit. E gras şi unsuros de parcă maică-sa l-ar fi crescut în hogeag.

— Nu-i deloc bizar, dimpotrivă...

— Dimpotrivă, ce? mă întreabă Grasu cu ochii rotunzi de curiozitate.

— Dimpotrivă, Béru... eu m-am prins cum stau lucrurile... Scot batista şi-mi tamponez fruntea. Trebuie să înghit un hap tare neplăcut. Nu-i lucru uşor să-ţi recunoşti greşeala...

— Ai idee cine a ucis aceste două făpturi?

— Nu.

— Într-un sens, eu sunt acela...

Bérurier e la fel ca şi voi ceilalţi. Activitatea cerebrală nu-i punctul lui forte. Fiu de escroc, nepot de pălmaş, strănepot de ţâcnit... Ereditatea lui scârţâie din toate încheieturile. Când gândeşte ai zice că a dat foc la paie umede... Se produce acelaşi zgomot şi tot atâta fum.

— Tu? mă întreabă mirat.

— Da, şi ştii de ce?

— Nu...

— Din cauza acelor şase rânduri apărute în *France-Soir...*

Îi narez istoria şantajului pe care am încercat să-l exercit asupra lui Carmona.

— Vezi tu, această proză scurtă a făcut ravagii. Tipii care-l urmăresc pe Carmona (sau mai exact, care l-au urmărit) au înţeles că era vorba de o capcană... Îl supravegheau pe deţinut prea îndeaproape ca să nu priceapă şiretlicul. Nu s-au ostenit să-l urmărească la

ieşirea din închisoare, fiind convinşi că noi suntem primii clienţi... Nu, foarte simplu, ei ne-au luat-o înainte. Pentru că nu-l puteau manipula pe Carmona, acesta din urmă fiind sub stricta supraveghere a poliţiei, i-au dat serios de gândit printr-o lovitură indirectă: i-au ucis femeia, fiind convinşi că el va veni puşcă la ea după ieşirea din închisoare. I-au lăsat acest mesaj pentru a înlătura orice echivoc. Procedând astfel, sperau ca bietul Carmona să se dezumfle de tot... Şi într-adevăr, s-a dezumflat de tot, chiar prea de tot... Descoperind cadavrul iubitei lui, şi citind mesajul urmăritorilor, moral, s-a simţit terminat... Fără îndoială, moartea gagicii lui l-a zguduit. S-a hotărât să-şi pună capăt zilelor, pentru că viaţa i se părea de netrăit...

Mă uit la chipul ermetic al lui Carmona. Desluşesc pe masca asta înţepenită ceva patetic. Un om care decide să părăsească lumea asta n-o face de plăcere. E genul de hotărâre care nu se ia fără un anume conflict interior. Or, urmele acestui conflict sunt lizibile pe faţa lui moartă.

— Şi acum, face Bérurier, sper că n-ai să te pui pe bocit. Ar fi trebuit să-ţi spună ţie tot şi să nu mai umble cu cioara vopsită, vagabondul.

Latura reconfortantă a indivizilor de genul lui Bérurier constă în faptul că ei ştiu întotdeauna să se exprime în termeni concişi, care, din fericire, te conduc rapid din stările de deprimare spre cel mai sobru materialism.

— Ai dreptate, rostesc eu... Ar fi fost mai simplu dacă mi-ar fi...

Şi tac, perplex...

— Mă întreb ce ascundea, reia umflatul meu... Trebuie că era ceva foarte important, nu?

— Ce vorbeşti, Franţ...

Sunt momente în care ideile cele mai extravagante dau năvală în mintea noastră. Idei pe care nu îndrăzneşti să le exteriorizezi de teamă să nu fii considerat smintit.

— Coci tu ceva acolo, observă Bérurier... O simt, ţi-ai şi luat zborul...

— De ce nu?

Se uită la mine plin de admiraţie şi murmură cu fervoare:

— Mă întreb uneori, San-Antonio, ideile astea ale tale, de unde ţi-or fi venind?

— Asta mă întreb şi eu, îi răspund.

Şi continuu cu ochiul fixat pe cadavrul lui Carmona:

— Ascultă, băiete!

— Prezent!

— Strenberg o mai fi trăind?

— Ca mine şi ca tine, mă asigură Bérurier... L-am văzut săptămâna trecută într-o cârciumă de pe strada Réaumur...

— E un as tipul, nu-i aşa?

— Fără doar şi poate!

Mă întreabă deodată:

— Ai de gând să-ţi iei masca?

— N-ar fi exclus...

— Lămureşte-mă şi pe mine...

Înainte de a-i explica Grasului, trebuie să vă pun în temă. Strenberg e un doctor bătrân, care a avut pe vremuri neplăceri cu corpul medical şi cu poliţia din ţara lui (nu mai ştie nimeni care era aia). Tipul posedă un talent care a făcut multe servicii în lumea interlopă a Parisului: acela de a modifica mutra contemporanilor săi. Aşa de exemplu, intri la el Virginia Vee şi te deghizează în Philippe Clay, în mai puţine minute decât i-ar trebui unui supozitor să-şi atingă obiectivul.

Strenberg are darul ăsta în sânge... Bunul Dumnezeu trebuie că se simte umilit în prezenţa lui, pentru că-l copiază servil. Dacă aţi fost cumva să vă plimbaţi hoitul prin Louvre, probabil că aţi văzut nişte mâzgălici reproducând tablouri celebre, nu? Unora li se întâmplă chiar să realizeze veritabile tururi de forţă; cu greu ai fi în

stare să deosebeşti copia de original... Ei bine, bătrânul bonz, de care vă vorbesc, reuşeşte o treabă asemănătoare asupra feţelor...

Bérurier aprinde o ţigară şi aruncă pe nări un fir de fum rectiliniu.

— Pun rămăşag că am ghicit, face el...

— Oare?

— Da. Ai de gând să-i ceri bătrânului Strenberg să-ţi facă moaca lui Carmona. Nu suflăm o vorbă că-i mort, şi-i scoatem trupul mai târziu, pe şest. Pe urmă tu, deghizat în Carmona, ai să te vânturi prin barurile din Pigalle până când păsărelele care i-au venit de hac fetei şi l-au împuşcat pe polonez, o să-ţi trimită o livră de gloanţe în burtă!

Îl învălui într-o privire pe cât de surprinsă pe atât de drăgăstoasă.

— Nemaipomenit ce spirit de deducţie dezvoltat poţi să ai, Béru, stau şi mă întreb cum de n-ai ajuns încă prefect de poliţie.

— Pupă-mă în..., îmi răspunde el, nu fără o notă de nobleţe.

— Dă fuga la cârciuma de vizavi şi spune-i lui Ludo să nu propage vestea. Numai fata e moartă, pricepi? Trebuie că o fi vreo pivniţă în magherniţa asta. Cere-i cheile portăresei să-l ducem acolo pe Carmona până nu dau buzna ziariştii...

— Deci, vrei să...

— Da... Nu-i deloc imposibil să fiu luat drept el. Sunt convins că Strenberg se va distra pe cinste. Suntem de aceeaşi statură, şi eu şi Carmona, amândoi bruneţi, şi pe ansamblu...

— Tu vrei cu orice preţ să capeţi un glonţ în coafură, e clar...

— Uiţi că misterioşii indivizi încearcă (cel puţin au încercat) să-i smulgă lui Carmona nişte informaţii. Or, un mort nu mai poate fi luat la întrebări... Înainte de a mă

lichida, admiţând că voi fi luat drept Carmona, vor ţine să aibă o conversaţie cu mine. Şi cum tu te vei afla la pândă prin preajmă, vom reuşi să le dejucăm planurile fără prea multă bătaie de cap...

— Tot ce spui tu e teorie, bombăne Bérurier, ai momente în care basmele bunicii ţi se urcă la cap!

— Hai, întinde-o! Mai întâi, pune-l în temă pe Ludovic şi pe urmă adu cheile pivniţei. Portăreasa nu ştie încă nimic, n-are rost s-o pui în temă înaintea sosirii amicilor, altminteri ar face un asemenea tărăboi că ne-ar trebui intervenţia unui serviciu de ordine!... Când vor ridica fata, s-o întrebi pe portăreasă dacă nu cumva a observat ceva neobişnuit ieri sau în noaptea asta, ai înţeles?

CAPITOLUL IV

Articol IV. UNA DINTRE MINGILE MELE A FOST ARUNCATĂ

Nimic mai jalnic ca acest Strenberg. E aşa de murdar, că într-o zi, oprind un trecător să-l întrebe cât e ceasul, acesta din urmă i-a aruncat o monedă în palmă... Se înşelase, caritabilul. Credea că avea de a face cu un cerşetor. Iar Strenberg, care nu-i dus la biserică, a înhăţat degrabă pomana, încântat!

E la fel de apetisant la vedere ca un furuncul adult şi ai putea prepara mâncarea într-un internat cu grăsimea care-i impregnează ţoalele.

E mărunt de stat, mototolit, ciupuit, jigărit, pricăjit, cu o moacă fiartă în bain-marie, un nas enorm, agrementat cu coşuri gata să spargă şi doi ochi pescuiţi din borcanul de castraveciori, unde se murează de câteva milenii...

Se apleacă deasupra brancardei pe care e întins corpul lui Carmona, se uită îndelung la faţa mortului, apoi închide un ochi şi mă priveşte cu atenţie.

Comparaţia aceasta mi se pare destul de deprimantă. Îi aştept verdictul, încercând să par cât mai degajat.

— E posibil, spune el în cele din urmă.

În acel moment, nu ştiu dacă trebuie să mă bucur sau să fiu consternat. Nu-i pentru prima oară când mă deghizez într-un individ defunct, dar pentru prima oară faptul mă tulbură, poate fiindcă am şi eu partea mea de contribuţie la moartea lui Carmona.

Bérurier glumeşte într-o manieră mai mult decât stupidă, şi fiţi convinşi, e un specialist în materie.

— Stau şi mă gândesc în ce m-aş putea transforma eu, face Béru, căzut pe gânduri.

— Într-o bomboană pe băţ, îi spun. Te-ar îmbrăca în caramel, ţi-ar înfige o coadă de mătură într-un loc şi ţi-ar sta foarte bine. Trebuie dezvoltată latura ta Pierrot Gourmand!

Cert, gluma nu-i spirituală, dar cel puţin oferă avantajul de a destinde atmosfera de necropolă.

— Bun, la treabă! ordon eu; ai la tine neseserul cu ustensile, Strenberg?

Îmi arată o valijoară infamă din carton scâlciat care v-ar dezonora lada de gunoi.

Mă cutremur în faţa panopliei lui de avortor. O deschide şi scoate o grămadă de seringi, brice, fiole, borcănaşe cu cremă, tuburi de farduri. Să ai de ce să te strici de râs între meseriaşi!

— Îmi bagi frica-n oase! îi spun... Eu vreau ceva superficial... Ceva care să iasă la spălat, dacă mă înţelegi ce vreau să spun...?

— Nu vă neliniştiţi, înţelegeam prea bine!

Strenberg n-a putut niciodată să-şi bage în cap concordanţa timpurilor.

— Am să-ţi cânt ceva să te distrez, face Bérurier.

— De acord, mă mişcă atenţia ta delicată, dar numai să nu fie *Les Matelassiers*[7], îmi irită tiroida romanţa asta a ta...

— Stai aşa, am adaptat un şlagăr vechi pe gustul elevilor.

Şi atacă cu vocea lui de falset, care îi denotă puritatea sufletului:

Frumoasele nopţi din grădinile antebraţului!...

Cât durează această efuziune lirică, Strenberg nu-şi pierde timpul.

Lucrează rapid, cu mişcări vioaie şi precise de pedicurist chinez. Îmi atinge faţa cu mâinile lui murdare, experte şi prompte. O uşoară injecţie aici, o mânuire de

[7]Les Matelassiers (tapiţerii) - cântecul preferat al lui Alexandre Benoît Bérurier. (n. tr.)

brici în susul frunţii pentru a o mai înălţa puţin, o linie neagră pe sub pleoape, ca să confere întunecime privirii, câte o biluţă de cauciuc în fiecare nară ca să-mi teşască nasul meu rectilin şi brusc, în clipa în care Strenberg îmi pune o oglindă dinainte, mă trezesc în faţa altei persoane. Această persoană nu-i chiar exact Carmona, să fim drepţi, dar ar putea fi fratele lui geamăn.

Nu-mi rămâne decât să intru în hainele lui şi să mă pieptăn ca el.

Strenberg pare foarte satisfăcut de rezultatele muncii lui.

— Arăţi perfect! mă asigură Bérurier... Dacă în situaţia asta te apuci să faci copii, să-mi opreşti şi mie unul...

Mă strâmb. E neplăcut să schimbi un chip onorabil cu o moacă de pungaş cam grosolană. Strenberg e un as, nimic de spus... Dacă v-aţi săturat de mutrele voastre nesuferite, adresaţi-vă lui... Vă va da un aer inteligent, în măsură să vă schimbe...

— Ce scârboasă e toată porcăria asta pe care mi-ai întins-o pe faţă, îi spun lui Strenberg.

— Era necesar, face el filozofic. Aş fi putut lucra în profunzime, dar ar fi fost ceva definitiv...

Mă trece un frison prin aparatul de distribuit felicitări.

— Ce maniere poţi să ai! se lamentează Bérurier... Gândeşte-te puţin, Tonio, la demoazele şi la tot ce-şi pun ele pe bot... S-o vezi pe a mea! Şi cu toate astea arată ca o bombonică, nu? Să fim obiectivi... Ei bine, bătrâne, când se demachiază ar avea nevoie de un şpaclu, atât e de violent zugrăvită... Proastele astea îşi închipuie că aşa îşi mai ascund defectele! O bidinea de var n-a salvat niciodată un zid care se prăbuşeşte...

Tace, captivat de această comparaţie eminentă. Strenberg îşi strânge ustensilele. Când iese el, intră Pinaud cu umerii ninşi de mătreaţă cenuşie.

Tresare dând cu ochii de mine. Privirea lui stinsă se înceţoşează, gene tocite palpită ca nişte fluturi bătrâni care ating orgasmul pentru ultima oară...

— Tu eşti, San-Antonio? întreabă el cu vocea lui de capră.

— Mă cam îndoiesc, îi spun, dar tu ai face mai bine să-mi aduci aminte, am tendinţa să uit. Dacă mă întâlneşti vreodată pe stradă să mă faci atent!

Râde. Şi când râde, e ca şi cum ai băga dintr-o dată un băţ pe ţeava unei chiuvete înfundate, se produce un gâlgâit groaznic, care-i coboară până în sifon.

— Am aflat unde locuia Carmona când nu se ducea la gagica lui: hotelul *Beaux Arts,* din Pigalle...

— Mulţumesc pentru informaţie... Şi-a lăsat acolo ceva haine, bagaje?

— Da...

Îmi frec palmele...

— O.K., se potriveşte de minune...

Îl bat pe umeri, ceea ce-i îndoaie genunchii.

— Nu te mai ţin balamalele, îi atrag atenţia lui Pinuche, va trebui să-ţi grefezi nişte tije metalice când ai să vrei să vrăjeşti o fată sexi!

— Nu-ţi bate capul cu el, mă completează Bérurier, mai are încă scule dinainte de război în trusa de reparaţii.

Mă pregătesc să ies în lume.

— Nu mai arde mangalul, Béru, de acum încolo, mă filezi cât mai discret cu putinţă, ai înţeles?

— Nu-ţi fă probleme, tăticu', răspunde el, când e vorba de filaj, sunt aşa de discret că nici eu nu mă mai bag în seamă...

— Atunci, bravo ţie!...

*

* *

Iau loc într-o camionetă închisă, staţionată în curtea poliţiei, şi acest vehicul mă transportă într-o fundătură din

Trinité. Cobor uşor şi respir cu toţi plămânii aerul fragil al Parisului. Frumoasă după-amiază, băieţi... Slipurile miros a miozotis şi poşetele a elixirul tinereţii... Mă simt euforic... E plăcut Parisul. Am intrat cu adevărat în pielea personajului. Parcă aş fi ieşit din puşcărie şi acum vreau să profit de libertate...

Îmi iese în cale o cârciumioară atrăgătoare. Comand un vin şi o fisă de telefon. Caut numărul hotelului *Beaux Arts* în breviarul Poştelor şi sun la direcţia onorabilului stabiliment.

Îmi răspunde chiar patronul. Are un accent corsican care s-ar auzi frumos într-o vendeta de familie.

— Aici Carmona, fac eu.

— Madre! suspină el, ai ieşit de la răcoare, tipule?

— Da.

— Eşti spălat?

— Aşa cred, de ce?

— A trecut un inspector pe aici... A întrebat de tine... Vrea să ştie dacă ţi-ai lăsat ceva bagaje...

— Şi ce i-ai spus?

— Că da, bineînţeles... Ar fi putut să-mi facă o percheziţie...

— Ai dreptate... A scotocit pe undeva?

— Nu...

— Atunci, ascultă, strânge-mi garderoba şi trimite totul la *Hôtel des Pirouettes,* piaţa Anvers, ai înţeles?

— Am înţeles...

— Plătesc eu cursa... nu-mi aduc aminte dacă îţi mai datorez ceva, dacă da, lasă nota la portar, o achit eu...

— S-a făcut!

Închid telefonul. Până aici, operaţiunile decurg bine. Nu-mi rămâne decât să mă instalez în *Bar-Hôtel des Pirouettes,* ţinut de un amic, Godot (nu cel care-i aşteptat, altul, unul care vine)!

Ajung la destinaţie prin intermediul unui taxi-auto, cum ar spune Pinaud... Din când în când, îmi rotesc periscopul

spre geamul din spate şi zăresc cu intermitenţă rabla lui Bérurier în fluxul circulaţiei.

Debarc la Godot cu mâinile în buzunare.

O figură şi patronul ăsta! Imaginaţi-vă un dulap mare, deasupra cu un castronel. Ăsta-i Godot! Ochi care abia se zăresc, două crăpături ca doi scuipaţi sau ca două boabe stâlcite de strugure... O gură care nu se deschide decât ca să profereze grosolănii sau să golească un pahar... Şi un stoicism capabil să reziste la orice. Îl cunosc de mult timp pe acest zuav pontifical. Pe vremuri, ţinea un manej de maşinuţe tamponabile... Sugea ca o sugativă şi când golea o sticlă o spărgea în capul cui se nimerea... Asta era mania lui. Toţi banii şi-i dădea pe trepanaţii şi pe onorariile avocaţilor... Într-o zi i-am administrat o corecţie exemplară, lovindu-l cu o fiolă de un litru. Godot a priceput atunci care-s efectele unei sticle pulverizate... Şi s-a calmat... Acum se îmbată cu vin roşu, care nu-i chiar aşa de rău ca romul alb...

— Ce mai vrea şi imbecilul ăsta? întreabă el când mă vede.

Nu mă recunoaşte din cauza aspectului meu schimbat.

— Să vadă o moacă de calcan, fac eu, asta-i cauza pentru care am făcut deplasarea până aici...

— Vocea asta, spune el fără să-şi iasă dintr-ale lui, parcă aş cunoaşte-o...

Mă examinează... încep să mă hlizesc la el.

— Şi râsul parcă l-aş cunoaşte.

Face un pas înainte, îşi încruntă sprâncenele roşcovane şi mă întreabă pe un ton suspicios:

— Tu eşti?

— Da, eu sunt...

— Joci acum la teatru, de te-ai deghizat aşa?

— Într-un sens, da... Pe afiş: *un poliţist în pielea unui picolo!* E o dramă în roz şi negru, trei acte şi două antracte expeditive. În momentul de faţă, am ajuns la pasajul în care poliţistul a luat înfăţişarea unui dur şi-şi

întâlneşte un amic căruia îi cere să-şi pună lacăt la gură. Amicul ţine un stabiliment infect de cartier. Îi închiriază o cameră poliţistului, poliţistul se numeşte Carmona. Atunci, aşa i se va adresa în modul cel mai firesc.. Rămâi şi la urmare sau vrei banii înapoi.

Clatină din cap, scoate o sticlă de sub tejghea, umple două pahare şi oftează:

— Am o mare slăbiciune pentru teatru... Până acum am văzut *Văduva mătăsoasă* şi mi-a plăcut... Aş vrea să mai vizionez şi altceva...

— Ai o cămăruţă, special pentru amoruri?

— Da. Primul etaj, la 9... E o cameră de lucru, cu oglinzi pe tavan. Nici nu-ţi închipui ce comod e să te priveşti dormind... Şi când eşti cu o fată, ai impresia de relief, ca la cinema, nu ştiu dacă pricepi?

— E trăsnet...

Îşi goleşte paharul aşa cum ai arunca o piatră în fântână, şi zgomotul produs e acelaşi.

— E vin de Bordeaux, face el, aici am ajuns, oboseşte mai puţin ca Bourgogne-ul, trebuie să ne mai menajăm...

Şi adaugă:

— Sper că nu vrei să te culci acum, nu?

Îmi face cu ochiul şiret, ca perceptorul când îţi prezintă o escadrilă de acte executorii.

— Dacă eşti dispus, face el, am o subretă frumoasă foc. O fetiţă care a lucrat pentru senatorul de Poitiers, e o referinţă nu glumă, crede-mă. Ştie nişte chestii de care habar n-ai avut că există... Cum ar fi „bicicleta iugoslavă”, tu ai mai auzit vorbindu-se de aşa ceva? Eu, niciodată, înainte de sosirea ei aici! Merită s-o vezi, nu-i o fitecine, e de familie bună... Are un pedigriu şi nişte strămoşi la activ...

Fără a aştepta asentimentul meu, strigă din culise:

— Dorothée!

Îmi face iar cu ochiul.

— Aşa-i, e un nume să dormi afară, nu alta, admite el. Dar ea a insistat. I l-au băgat în cap americanii. Ori ăsta, ori Daphné, între două rele trebuie să-l alegi pe cel mai puţin rău, zi că n-am dreptate...

În acest moment, apare Dorothée. O roşcată frumuşică să-i dea lacrimile şi lui Van Gogh!

— Fainã, fetiţa ta de familie, îi suflu lui Godot...

Fetiţa lui de familie seamănă mai curând cu o picoliţă, provenind din încrengătura cratiţei... Rujul îi depăşeşte buzele cu vreo trei centimetri buni şi în mod inegal. Are o privire vicioasă, nişte sâni care nu se tem de vertijuri, pântecul ca o ventuză şi grija permanentă să descrie cu fesele 888 888. Se uită la mine cu o privire provocatoare. - Condu-l pe domnul la 9, face patronul. Şi să nu fi zgârcită, fato, e un prieten de-al meu.

O urmez pe Dorothée, cum calcă un ţăran după plug. Are un popou! se vede că Cel de sus n-a făcut economie la marfa asta. A înzestrat-o cu un dulap cu-două uşi, care ar face să sară preţurile la licitaţia din sala Drouot. Până una alta, ea e cea care sare pe client!

Îşi scoate hainele înaintea mea. Ca sistem de dezbrăcare, merită să fie brevetat. E destul să descheie un nasture şi toate ţoalele de pe ea se solidarizează. Trebuie că a prezentat un număr de travesti la music-hall mai înainte de a se angaja la bideurile cu schimbător de viteze.

În orice caz, dacă Godot a ţinut s-o înnobileze cu un blazon, n-a exagerat în privinţa comportamentului ei sexual, cum ar zice amicul Kinsey. Oh! pardon. Dacă v-aţi distrat vreodată cu fiica mai mare a lui Stromboli, veniţi aici cu bagheta voastră de subofiţer! Eu îmi iau zborul, băieţi. Fac constatarea că trăsăturile lui Carmona nu mă incomodează absolut deloc în efuziunile mele amoroase.

Cât despre bicicleta iugoslavă, n-am să vă vorbesc acum, pentru că nu vreau să am neplăceri cu cenzura; dar zilele astea voi publica un tratat pe această temă, cu

o prefaţă semnată de Jean Paulhan[8] ca să aibă girul seriozităţii.

Trai şi viaţă, nu? În loc să mă plictisesc aşteptând urmarea evenimentelor, optez pentru o călătorie în Paradis...

În viaţă trebuie să te comporţi întotdeauna ca un gentleman. Cum nu vreau să-i rămân dator acestei scumpe creaturi focoase, îi mulţumesc pentru bicicleta ei iugoslavă învăţând-o o tehnică de aspersiune Chatilly! O nebunie! Am văzut eunuci care ar fi dat orice ca s-o poată practica...

În concluzie, am petrecut în felul acesta plăcut o oră întreagă. Lenevim... cum spunea cumătră Sévigné[9]: „A strânge fânul înseamnă a-l cosi într-o joacă.” Notaţi că truditorii pământului, cărora le intră sudoarea în ochi adunând fânul, n-ar fi de acord.

— Cum zici că te cheamă? mă întreabă această parteneră emerită.

Într-adevăr, a venit timpul prezentărilor.

— Carmona, fac eu, Albert...

Zâna tresare...

— Îmi spuneam eu că ne-am mai văzut! Nu-ţi mai aminteşti de mine?

Hazardul, ce mai calea valea... Uite că individa l-a cunoscut pe spânzurat. E nemaipomenit cu câte muieri poate face dragoste un om normal în decursul vieţii! Înalte, scunde, şchioape, poştăriţe, saşii, frigide, fără cârlig, cu viciul în sânge..... Asta i viaţa! Viaţa cu acest interminabil cârd de fetiţe pe care trebuie să le treci prin compostor, dacă vrei să fii considerat bărbat. Şi toţi bărbaţii vor să fie consideraţi bărbaţi, inclusiv neputincioşii şi slujitorii Domnului.

Sărmanii de noi! Vedeţi, pentru că tot digresionăm, şi ne lungim asupra problemei, aş putea să vă spun că sunt

[8]Jean Paulhan (1884-1968) - scriitor şi critic francez. (n.tr.)

[9]Marchiza de Sévigné (1626-1696) - scriitoare franceză. „Scrisorile" ei sunt o mărturie a moravurilor timpului. (n tr.)

unele dimineţi când nici nu-mi vine să mă trezesc. Mă gândesc la toţi acei oameni care mă aşteaptă aproape pretutindeni. La toate acele făpturi pline de griji şi prost alcătuite, la toate fetele care se parfumează cu Cadum pentru a-şi întâmpina musafirul, la toţi tinerii care fac entorse încercând să găsească fericirea; la toţi bărbaţii împovăraţi de ticăloşii, ca mine... Da, sunt unele dimineţi, fraţilor... Dimineţi care mă dezamăgesc, dimineţi când îţi vine să arunci întreaga umanitate la closet, inclusiv pe noi înşine şi să facem un gest suprem trăgând apa... Groapa comună, ce mai! Adevărata groapă comună, adică haznaua. Ah! fir-ar să fie! ajung scatologic când mă înfierbânt şi, dacă stai să te gândeşti, nu-i deloc genul meu!

Dorothée mă priveşte pe sub rimelul care i se prelinge pe faţadă ca două dâre de funingine într-un şemineu.

— Nu, serios, nu mă mai recunoşti, puişor?

Puişor! Am eu mutră să mi se spună puişor? Vă întreb. Nu le pot suferi pe scrântitele astea care se cred obligate să te alinte cu nume ridicole, gândind că-ţi fac plăcere.

— Păi... da, spun eu... Stai aşa, ne-am cunoscut... N-a fost la Poitiers, la senator?

— Ba da! triumfă ea. Aveai un braţ legat de gât, îţi mai aduci aminte?

— Şi încă cum! Am tras două luni până mi s-a sudat.

— Cum adică sudat? Avuseseşi o arsură...

— Ah! am confundat...

Din fericire, o izbitură în uşă operează diversiunea dorită. E grasul Codot.

— Salut, îndrăgostiţilor, spune el... Te înştiinţez, tipule, că a sosit un geamantan pentru tine.

— Sunt la curent.

Şi i se adresează Dorothéei:

— Coboară după el, fuguliţa!

Docilă, trece pe tariful redus, de parter.

— E campioană, nu? face Godot.

— Păstreaz-o pentru viitoarele jocuri olimpice, e în stare să-ţi aducă o medalie!

— Ce-ai zis de telefonul interior?

Ochii îi strălucesc. Trebuie c-o ia bine la rindea în numeroasele lui clipe de uitare.

— E o madam Bardot a telefonistelor, încuviinţez eu, cu ea obţii imediat internaţionalul.

Dorothée se întoarce cu o valiză babană, din piele de bibilică, plină cu etichetele hotelurilor.

Îi concediez pe toţi şi deschid valiza. Înăuntru e o colecţie ele cămăşi bătătoare la ochi, de la roşul tomat, foarte auster, la cele mai discrete dungi în mov şi galben.

Un costum albastru petrol (din stofă englezească, fatal, fiindcă e petrol!) şi o scurtă în carouri maro cu verde. Toate astea ar crea complexe unui cameleon.

În plus, o trusă de toaletă şi un tablou pictat pe lemn, reprezentând oraşul Napoli, aşa cum şi-l imaginează un om care ar vrea să-l vadă înainte de a muri.

Închid valiza. Acum nu-mi rămâne decât să aştept urmarea evenimentelor.

Ideea mea e următoarea: indivizii care-l urmăresc pe Carmona, trebuie că n-au neglijat nimic pentru a fi siguri de el. Înaintează molo, pentru că au înţeles că eliberarea lui e o capcană şi că-i supravegheat de o echipă de poliţişti; dar vor să-l contacteze din nou, sperând că moartea concubinei lui i-a băgat minţile în cap... Probabil că se simt foarte tari tipii dacă au recurs la avertismente de asemenea amploare.

Mă întind pe pat aşteptând ca ei să urmărească filiera valizei care trebuie să-i aducă la mine! Eu sunt animalul hăituit, deloc vesel ca definiţie, nu?

Sunt unele momente, pe cuvânt, în care mintea mea e aşa de voluminoasă, că mă văd obligat să fac două drumuri ca să intru cu ea într-o încăpere.

Cel mai bun lucru pe care-l poţi face când eşti într-un pat e să dormi, toată lumea e de acord?

Bun!

Atunci, închideţi clonţul şi stingeţi lumina, trebuie să-mi termin un vis *cochon...*

CAPITOLUL V

Articol V. AGITAŢI FLACONUL ÎNAINTE DE UTILIZARE!

Când mă trezesc, carul mare înaintează pe bolta cerească cu toată viteza. Am acea senzaţie vagă de gură rea pe care o încerci când te scoli din somn după o partidă de picioare în aer. Parcă aş avea muşchii din vată. Casc cât prohabul ăluia care şi-a jucat în război nasturii, şi mă simt posac.

După dragoste, animalul e trist, cum spun în latină cei care au câştigat un Larousse la tombolă. Foarte adevărat. Adevărat, pentru cerebrali. Ceilalţi, care au mintea ramolită, nu simt decât oboseală... Povara vieţii nu-i perceptibilă decât acelora care şi-au dat osteneala să cântărească argumentele pro şi contra cu o balanţa de precizie. Reţineţi, că în felul abia nu ajungeţi prea departe. Dimpotrivă, îţi simţi avânturile înfrânate. Sfârşeşti prin a accepta că eşti un nimic, ceea ce nu-i o stare de spirit propice unui om de acţiune.

Pentru a reacţiona, nu există treizeci şi şase de mijloace, eu nu cunosc decât unul singur: o beţie straşnică!

Sar din pat, îmi aranjez cravata, dau cu puţină apă pe păr, trag de câteva ori cu pieptenul, şi-s ca nou. Gata...

Viaţa e simplă şi liniştită ca bună ziua.

Mă pregătesc să cobor scările, când zăresc o bucată de hârtie albă strecurată pe sub uşă. Nu-i albă decât pe o parte, fiindcă pe cealaltă e scrisă. Şi citesc nu fără o legitimă uimire:

„EŞTI GREU DE CAP, DAR PÂNĂ LA URMĂ AI SĂ PRICEPI. ULTIMUL AVERTISMENT.”

Atunci încep a-mi spune că istoria asta seamănă cu aventurile poliţiste pe care le citeai prin *Măştii* E de prin anii nefaşti ai domniei doamnei Agaga Christine. Il ştiţi pe Poireau, detectivul care investighează muindu-şi pâinea în supă prin castele pe peronul cărora staţionează patruzeci de Rolls-Royce-uri, în timp ce stăpânii evoluează silenţios pe coridoare medievale (teribil, porno, clocit).

Să vii până aici ca să strângi cu uşa un tip, înseamnă că nu ai boaşele prea ridicole, credeţi-mă! Sunt foarte siguri pe ei, băieţii! Or fi făcut serviciul militar în comandourile de paraşutişti! Şi crescuţi cu lapte de girl-scout[10] fără doar şi poate!

Stupoarea mea o dată risipită, lasă loc unui elan de bucurie. Din moment ce mi-au dat de „urmă” înseamnă că au muşcat momeala, deci totul este O.K.

Bag biletul în buzunar şi cobor să-l întâlnesc pe Godot, îngrămădit în spatele tejghelei.

— Ia uite, te-ai refăcut? mă întreabă...

— Puţin, nepoate!

— E activă, ce zici, Dorothée a mea?

— Aşa-i Grasule, e o târfă pe cinste... Nu ştiu dacă a părăsit de multă vreme institutul Bouffémont, dar în ce priveşte bunelè maniere, ştie să le practice... Sau poate are un ghid sub pernă...

Aşa trebuie să-l iei pe Godot: în băşcălie... În felul ăsta obţii de la el şi luna de pe cer!

— Ia spune, băiete, n-a venit nimeni să mă caute?

— Nu...

— Şi totuşi, am descoperit o scrisorică băgată pe sub uşă; găseşti că e normal?

— O scrisorică?

— Da, în timp ce soileam, cineva mi-a strecurat-o pe sub uşă. Cineva care ştia că sunt aici...

— Nu se poate!

[10]Fată tânără făcând parte din organizaţia creată în 1908 în scopul dezvoltării la tineret a calităţilor morale şi sportive. (n. tr.)

— Dacă-ţi spun... Ce, aici se intră ca la moară?

Grasu devine pur şi simplu feroce. Nu suportă să-i fie tratat stabilimentul ca o bucată de brânză rasă şi reacţionează urât. Ochii lui mici înfundaţi în cap, încep să-i joace ca nişte faruri anticeaţă, buzele groase se umezesc.

— Să punem lucrurile la punct! tună el. Vreau să-l văd şi eu pe ăla care-mi ia localul drept sala paşilor pierduţi! Aş vrea să-i spun două vorbe imbecilului! Şi să-i proptesc un pumn în mutră, şi un picior în...

Continuă lista livrărilor posibile. Apoi, se întrerupe, fiindcă i s-a făcut sete.

— Dorothée! urlă el.

Demoazela apare mai ondulantă ca oricând. Are buricul montat pe rulmenţi cu bile!

— Ia zi, te-ai mai culcat cu cineva de când amicul meu e aici?

— Nu, răspunde ea...

— Cum de a găsit el un bilet sub uşă, a urcat de unul singur?

Femeia începe să râdă.

— Eu l-am pus acolo, să nu-l trezesc pe domnul... Insinuantă, adaugă cu privirea umedă:

— Era puţin cam extenuat...

— De unde ai luat biletul, vorbeşte, pui de curvă? Fata de familie bună nu se simte ofensată de acest calificativ necontrolat.

— Mi l-a dat un grum. Intervin şi eu:

— Un ce?

— Un grum! Un băiat angajat la hotel...

— A! un groom?

— Da... Mi-a spus: „Pentru domnul Carmona, e urgent.”

— Şi cărui hotel îi aparţine băiatul?

— *Continental.*

— Bun, e în regulă, mersi...

Îi salut pe cei doi protagonişti ai amorurilor mele extra-poliţieneşti şi plec la plimbare. Bérurier e prin împrejurimi, tunând şi fulgerând cum îi e obiceiul că din cauza mea trebuie să facă trotuarul de pomană.

Opresc un taxi şi-i cer şoferului să mă ducă la hotelul *Continental.* Aici, îi cer portarului să-i văd pe groomi.

Mă întreabă care-i motivul, pentru că nu-s înţolit ca un prinţ; îi spun că motivul ar fi o bancnotă de cincizeci pe care i-o strecor în palmă şi explicaţia pare să-i fie suficientă.

În mai puţin timp decât i-ar trebui contelui de Monte-Cristo să evadeze din castelul If, dau de băiatul care mi-a adus faimosul mesaj. Îi articulez un picior în chip de preambul, ceea ce predispune în mod deosebit spre confidenţe. E o regulă de căpătâi, băieţi, vorbele sunt ca grâul: să nu te zgârceşti cu îngrăşămintele dacă vrei să ai o recoltă bogată.

Groom-ul e un puştan bucălat, cu nas lung şi privire naivă.

Da, e adevărat, a dus un bilet *la Hôtel des Pirouettes.* Cine l-a trimis să facă această cursă? Un client... Nu, nu l-a mai văzut până atunci pe respectivul client... de fapt, a crezut că e un client, fiindcă domnul stătea în hol.

— Cum arăta acest domnn? Păi..., să vedeţi... Ştiu eu... Înalt... Da, foarte înalt, cu părul alb, care fusese pe vremuri roşcat... Ochii... Nu mai ştiu! Bine îmbrăcat: în gri... cu o servietă bordo...

Îi mulţumesc şi merg să-i telefonez lui Pinaud ca să-i transmit aceste semnalmente.

— Încearcă să vezi dacă nu găseşti ceva în stilul ăsta prin dosare, îl sfătuiesc fără convingere...

Fără convingere, pentru că aşa simt, indivizii care-l vânează pe Carmona nu sunt nişte pungaşi de drumul mare...

Există anumite elemente neliniştitoare care mă determină să cred că am de a face cu tipi de o factură

specială. Imposibil să le dai de urmă nici în fişierele persoanelor cunoscute de poliţie nici în registrele securităţii.

Ies din *Continental* mai nepăsător decât am intrat, cu privirea distrată şi saliva sărată... S-a întunecat de-a binelea şi Parisul se iluminează.

Bérurier e la volanul maşinii lui, parcate de-a lungul trotuarului. Şi-a trecut un cot prin geamul portierei şi pare cufundat în gânduri, rol de compoziţie neizbutit în ceea ce-l priveşte.

Îmi continuu drumul fără să încetinesc... Noaptea e diafană şi totuşi conţine o ameninţare. Are ochi: ochi mari, intenşi, aţintiţi asupra mea. Îi simt în spate ca pe nişte sfredele. Merg ca sub fascicolul unui proiector. „Ei" sunt aici... Nu se poate să nu fie aici... Mă supraveghează pas cu pas...

De ce să-mi trimită biletul prin băiatul de la *Continentali* Pentru a dejuca bănuielile poliţiei? Fără îndoială... Şi atunci, ce gândesc oamenii ăştia în legătură cu mica mea anchetă? Nu-s surprinşi să constate că, în loc să fug, am venit chiar la locul de plecare al mesajului ameninţător, ca să aflu „cine" l-a expediat? N-am comis oare o greşeală grosolană dovedindu-le astfel că nu ştiam de unde venea biletul? Măi să fie! Toate astea sunt aşa de complicate!

Pornesc uşor spre Operă... Intru într-o *Gaură în perete* şi sug un whisky, căruia îi duceam dorul de o bună bucată de vreme. Alcoolul îmi face bine.

Când ies din bar, mă îndrept spre *Rallye,* care e alături. O imensă uzină de fabricat haleală, dar simt nevoia să fiu înconjurat de multă lume. Vreau să vă fac o mărturisire: mi-e frică... De ce m-aş ascunde? Ăsta-i adevărul. Da, durul San-Antonio e stăpânit de teamă... Şi totul mi se trage de la schimbarea personalităţii. Latura Carmona e cea care moare de frică. Omul hăituit... Descopăr o masă în fundul sălii de la etajul întâi. De aici, n-am nevoie să-mi

supraveghez spatele şi am câmp liber pentru a-i examina pe cei care vin şi pleacă.

Un ou cu maioneză şi *mutton-chop*[11]. O sticlă de Pommard!

După toate astea am şi eu dreptul la raţia mea de calorii, nu?

Lumea îşi închipuie că poliţiştii nu se hrănesc decât cu steaks[12]-uri, de-a-n picioarelea prin bistrouri frecventate de şoferii de taxi, dând pe gât vin de Bércy! Zău aşa! De ce să vă faceţi idei preconcepute? Un copoi, dragii mei, are şi el dreptul la ce-i bun, la medalia militară şi la un cancer la plămân, ca oricare alt bancher!

Atât doar, că-şi contractează cancerul fumând ţigări *Gauloise bleue* şi nu trabuce Corona, asta-i deosebirea!

Mă uit feroce la oamenii care intră în urma mea în sală. Toţi par inocenţi, tătici de familie, nişte bieţi castraveciori...

Toţi, francezi din clasa mijlocie, care navighează prin viaţă aşteptând să-şi petreacă vacanţa în Italia. Prin turismul organizat: Tăticule, priveşte la stânga! Mămico, priveşte la dreapta! Vezuviul azi e în relaş... Să-l vezi pe Papă în teleobiectiv! Să respiri miasmele exalate de Canal Grande din Veneţia. Să ţi se şterpelească valiza în gara Milano de către un specialist... Te întorci acasă cu patru vederi din Napoli imprimate pe un pix suvenir, plus un sifilis şi o bucată din Pompei. (Oraşul ăsta n-a fost distrus de vulcan, ci de turişti!) Vise, ce mai! Vise de nevoiaşi şi deprimaţi, visele celor care trec prin viaţă aşteptând ceva ce nu va veni niciodată...

I-am măsurat bine pe toţi convivii din *Rallye*, şi nu văd nimic suspect. Nu. Precis e vorba de oameni cumsecade, fără complicaţii.

Deodată, o tânără superbă îşi face apariţia în zonă. E frumoasă, bronzată, apetisantă, ca un atrăgător fruct de

[11]Friptură de berbec (limba engleză). (n. tr.)
[12]Friptură (limba engleză). (n. tr.)

lux... Ţine în lesă un căţeluş bizar, căruia nu-i poţi stabili unde are capul şi unde coada, din pricina blănii lui lăţoase...

Vampa caută o masă unde să aterizeze. E una liberă chiar alături de mine. Se îndreaptă spre ea şi ia loc pe moleschin, cu javra între noi!

Îi examinez căţelul şi, fiind aşezat, îi reperez botul.

Arunc o ocheadă patroanei pe deasupra *dog*-ului[13].

— Ce rasă e? mă informez eu, punctându-mi întrebarea cu un surâs seducător.

— Un mahu-maho, face ea...

— Aha! aşa mă gândeam şi eu...

Fiţi atenţi, băieţi: dacă vreţi să dispuneţi de o tipesă aşa senzaţională având alături o potaie, puteţi s-o cuceriţi admirându-i javra, întotdeauna metoda dă rezultate... Femeile care au un căţel, adoră să le complimentezi puişorul drag... Exact ceea ce fac şi eu. Pun la bătaie toate superlativele: luaţi exemplu! Vai, ce căţeluş extraordinar. Dacă n-a obţinut premiul întâi la expoziţia canină, înseamnă că juriul a fost cumpărat! Ce inteligente par animăluţele astea! Parcă ar sta să vorbească! Prietenul omului! Valorează mai mult ataşamentul unui câine decât cel al semenilor noştri! Ce-i daţi că-i aşa frumos şi scump? Sterogyl 15? Oh! atunci totul este explicabil... Aveţi dreptate că-l răsfăţaţi, e o mare satisfacţie să poţi creşte un animal de rasă... Când te gândeşti că există oameni atât de meschini care suportă corciturile! Ar trebui împuşcate! Ce face ecarisajul, vă rog să-mi spuneţi!

Animalul cască, ceea ce-mi confirmă certitudinea că botul se află în partea de sus a ghemului ăsta de blană.

Îmi înghit oul în maioneză şi trec la friptura de berbec. Sticla cu Pommard e mai mult de jumătate goală. Îmi simt inima în sărbătoare. Frumoasa mea consumă un grapfruit şi un steak la grătaj, fără unt, să-şi menţină silueta. Prin

[13] Câine (limba engleză). (n. tr.)

ea însăşi e o atracţie internaţională. Ca să plimbi un astfel de exemplar pe străzi îţi trebuie brevet de pilot! În orice caz, nu poţi trece neobservat...

CAPITOLUL VI

Articol VI. ETERNUL FEMININ!

Eu sunt eternul feminin. Sunt feminist până-n măduva oaselor! Cea mai frumoasă cucerire a omului, puteţi zice ce-oţi vrea, tot femeia este.

Femeia cu F mare şi tocuri Ludovic XV-lea ca să-ţi zdrobească inima.

Cea care stă alături de mine cu animalul bizaroid, pe post de căţel, este deosebit de sexi. Dacă i-aţi vedea formatul, băieţi, aţi scoate o limbă lungă cât o traversă prezidenţială. Aşa cum v-am mai spus, e bronzată ca un secreter de acaju, cu un păr incandescent şi ochi care îţi perforează învelişul de la un capăt la celălalt.

Angajez o conversaţie, pentru că un exemplar ca ăsta merită să-i rezervi puţină salivă. Mă lasă să trăncănesc. După ce am terminat de lăudat potaia, atac toaleta doamnei. Poartă o rochie verde, care, dacă nu provine din casa Lanvin, precis nu-i confecţie de gata. Croitorul ei s-a gândit la umanitatea în suferinţă, drept pentru care a răscroit-o cât a putut. Şi-a spus, această demnă persoană, că nu se cuvine să ascundă nişte balcoane ca cele suspendate la primul etaj al damei. Şi foarfeca lui devorantă îmi procură o panoramă încântătoare. Ar fi o nebunie să-ţi petreci concediul în corsajul ei, credeţi-mă!

Şi nu-i umplut cu câlţi! Nici un subterfugiu, nici o pungă cu aer în interior... E veritabil, croit din întregul, delicat, parfumat, cald (sunt un om cu imaginaţie!).

Îşi dă seama că mă interesez de viitorul ei apropiat şi o face pe frumoasa râvnită. Genele ei lungi ca nişte măturici, palpită pudic peste privirile languroase. Ai vrea

să faci din fata asta un pachet şi să ţi-l amarezi pe portbagaj.

— Păreţi a fi singurică, observ eu... E surprinzător.

— De ce ar fi surprinzător?

— Pentru că o femeie aşa de senzaţională ca dumneavoastră nu-i niciodată singură.

E cam pe şleau zis, dar exprimă exact ceea ce vreau să spun. Bronzul ei nu-i permite să roşească, dar moral e stupefiată de îndrăzneala mea. Îşi spune că unui dezgheţat de genul meu, merită să-i acorde atenţie mai înainte de a-i acorda ceva mai consistent.

Oh! ştiu ce gândiţi, fraţilor! Vă spuneţi că exagerez puţin, că mă dau mare. Sunteţi surprinşi, voi care nu faceţi dragoste cu nevasta decât duminica dimineaţa, că iau cu asalt o muiere după ce mai avusesem de a face cu una în cursul după-amiezii. Aşa ceva vi se pare o performanţă herculiană, vă simţiţi terorizaţi, aveţi impresia că-i vorba de ficţiune curată! Şi totuşi, vă dau cuvântul de onoare că ăsta-i adevărul gol-goluţ! V-am mai spus: sunt un feminist şi un iubeţ. De acord, nu-i ceva cu care să te lauzi. Bestia cu două feţe judecată la rece reprezintă o imagine lamentabilă, vedeţi că sunt conştient de această realitate. Dar, indiferent dacă vrem sau nu, e o invenţie formidabilă (secole întregi de experienţă) care-ţi primeneşte ideile... Când faci aşa ceva, uiţi de toate meschinăriile vieţii. Şi pe urmă, un viciu nu se poate justifica decât prin sine însuşi, înţelegeţi? Cu plăcerea nu se cuvine să trişezi. Ea nu se cronometrează, nu se drămuieşte, că altminteri ajungeţi nişte zgârie-brânză ai libertinajului... Nu te apuci de economii când e vorba de sex... Nu faci amor aşa cum cumperi acţiuni când ai reuşit să pui doi bani de-o parte... E meschin, degradant... Dragostea, trebuie să vă spun, e o bătălie... Cea mai grozavă dintre toate! Trebuie să fii mereu în gardă; mereu gata, ca deviza boy-scot-ului. Şi atunci da, atunci devine aproape o artă. Aşa e acceptabilă...

Dacă teoriile mele vă şochează, n-aveţi decât să schimbaţi această carte la librarul dumneavoastră cu manualul spărgătorului perfect de boaşe.

O iau la vrajă pe tipesă aşa de intensiv încât nu-i rămâne decât să accepte cafeaua pe care i-o ofer. Un zăhărel javrei şi delirul e la apogeu. Femeia înţelege că sunt genul de gentleman care ştie să se poarte manierat!

Ieşim împreună, escortaţi de ghemotocul de blană. Ajunşi pe bulevardul Capucinilor, ne uităm unul la altul.

— Am putea merge undeva să bem un pahar? propun eu.

Ăsta-i clasicism în toată regula. Ipocrizie curată. Când un bărbat singur invită o damă singură să bea un vin, în mod fatal, are el o idee pe undeva. Şi când zic pe undeva, vă daţi seama oarecum la ce nivel se situează această idee!

Femeia ezită...

E momentul să uzez de argumentul care te lasă fără replică.

— Mă simt aşa de singur în seara asta... Mi-ar face plăcere să beau o sticlă de vin sec în compania unei persoane fermecătoare ca dumneavoastră, într-un local de lux...

De data asta am pus punctul pe i. Dânsa freamătă toată. Evident, pune placa superclasică:

— Credeţi că ar fi rezonabil să accept?

La care ripostez printr-un imediat:

— Credeţi că ar fi rezonabil să mă refuzaţi?

Ea râde, ceea ce-i semn bun. Mă omor să vă bag în cap, cu femeile, dacă vrei să le ai la degetul mic, nu-s decât două metode, nici una în plus: să le amuzi sau să le intrigi...

— Ce insistent sunteţi! spune ea.

— Am avut un bunic geambaş, îşi vopsea măgarii în dungi negre să-i vândă drept zebre...

— Atât doar, că ar trebui să mă schimb, spune ea. Nu pot ieşi în ţinuta asta.

— De ce? Ia te uită ce idee!

— Ah, nu!

Asta-i, femeia e de lux. Trebuie să-şi petreacă jumătate din viaţă la croitor şi cealalată jumătate schimbându-şi toaletele. N-avem încotro, nu s-ar lăsa nici în ruptul capului vehiculată după opt seara într-o rochie de oraş.

— Bine, locuiţi departe?

— Nu, pe malul celălalt, strada Vemeuil... Aveţi maşină?

— Hmm... nu-i aici!

— În acest caz, să luăm un taxi...

Cineva căruia nu-i prea vine a râde trebuie că-i Bérurier, vă asigur eu. Aşa cum îl cunosc, probabil că mănâncă cel de-al şaptezeci şi doilea sandwich, supărat foc pe San-Antonio, care-l face să-şi piardă cele mai frumoase clipe din viaţă aşteptând. Îl apucă turbarea şi când mă vede escortând o femeie mişto de asemenea format.

Puicuţa reia:

— Şi oricum, nici nu se pune problema să-l iau cu mine şi pe Kaiser.

Las să se scurgă asupra animalului, astfel botezat, o privire lipicioasă. Straşnic, Kaizerul! De ce nu Napoleon, dacă tot a dat-o prin asemenea nume... E adevărat că începe cu o altă literă şi i-ar putea prejudicia pedigriul javrei.

— Am aflat care-i numele adorabilului căţeluş, dar nu-l ştiu încă pe cel al dumneavoastră, fac eu. Pe mine mă cheamă Robert...

— Régine.

Cam sună a bordel, dar îmi păstrez observaţia pentru mine.

— Admirabil, exclam eu, cu acel accent de sinceritate care a făcut gloria lui Talleyrand şi, în acelaşi timp, a lui Sacha Guitry[14]. Până acum n-am cunoscut nici o Régine...

— Lipseşte din colecţia dumneavoastră?

— De ce-mi spuneţi aşa ceva! mă indignez eu, sunt un băiat serios, să ştiţi că...

— Sper să fiţi, completează ea. Am oroare de bărbaţii care vor să facă dragoste de prima dată...

Ce strigăt pornit din inimă! Reprezentativ pentru femei, dragii mei. Şi ele vor, dar nu chiar de la început! Vă rugăm să respectaţi termenele legale... Mai înainte, băiatul trebuie bine înfierbântat, îmbolnăvit, să i se urce la cap. Aşteptarea! Ah! aşteptarea! Această forţă a femeii! Şi ele vor, sigur... Toate, indiferent că-s urâte, frumoase şi mai ştiu eu cum... Dar nu de prima dată... Când le găseşti virtutea pe ştergătorul de la uşă, trebuie să aştepţi un an şi o zi până s-o poţi utiliza... Să ne cunoaştem mai bine, cum spun aceste creaturi perfide! N-ar fi deloc convenabil! Ce părere-ţi faci! Ca şi când amorul ar avea nevoie de aşa ceva!

În fine, mă ţin de rămăşag...

Bolborosesc nişte proteste şi intrăm într-un taxi.

În clipa de faţă, habar n-am ce-i cu indivizii care-i poartă sâmbetele lui Carmona. M-am tot uitat prin geamul din spate, dar n-am zărit decât maşina neagră a lui Bérurier... Traversăm Louvre-ul pe la Carousel, dar nu se vede absolut nimeni în afara mijlocului de locomoţie al colegului meu, destul de departe... Am impresia că băieţii au lăsat-o baltă în seara asta... Mă fierb la foc mic, e o tactică bună.

— Păreţi neliniştit? remarcă zâna.

— Eu? Ce idee!

— De ce vă tot uitaţi în spate?

— Ceva maşinal, îmi place să contemplu Parisul...

[14]Sacha Guitry (1885-1957)- actor, autor dramatic şi cineast francez. (n.tr.)

Această explicaţie pare să-i ajungă...

Continuă să ciripească, îmi zice că-i măritată cu un grangur din industria zahărului, aflat în prezent într-o călătorie, ceea ce explică faptul că e singură.

Ajungem pe strada Verneuil, un drum îngust şi provincial. Aici, totul e cenuşiu şi tăcut.

Taxiul opreşte în faţa numărului 24.

— Îl păstrăm? o întreb... N-o să dureze prea mult timp, sper?

Ea zâmbeşte.

— Femeile nu se grăbesc niciodată, ar fi trebuit să ştiţi lucrul acesta... Mai bine urcaţi să beţi un pahar cât timp eu mă schimb. Îi veţi ţine companie lui Kaizer, nu-i place să stea singur, îngeraşul!

Îi plătesc şoferului şi intru în urma Reginei într-un imobil solemn şi vechi, care miroase a trist.

Scotoceşte în poşeta ei din piele albă.

Mă pune în temă că-i ziua liberă a bonei... Şi-mi aruncă o ochiadă catifelată. Am impresia că, făcând uz de un dram de diplomaţie şi două păhărele de whisky, aş putea să-mi ating scopul fără concursul unei orchestre ţigăneşti. Asta-i femeie focoasă... Când posezi un tender ca al ei, nu poţi juca rolul unei banchize într-o piesă nordică (Tata, Mama, Eschimosa şi Eu)... E firesc.

Forţez puţin situaţia, decis să-l pun în joc pe trei înaintea lui doi în interesul impulsionării dramei.

Apucând-o de o aripă, îi susur drept în faţă:

— Ascultă, Régine, eu... eu cred că ar fi mai bine să nu intru...

Femeia tresare.

— De ce?

Aha, puneţi-mi discurile lui Mariano, băieţi! Şi de preferinţă microsion, e mai percutant.

— Fiindcă mă tulburi teribil, Régine. Gândul de a mă afla singur numai cu dumneata într-un apartament... Nu, într-adevăr, n-aş mai putea răspunde de actele mele...

Sesizaţi cât sunt de abil? Pe cinstite, pun şaua pe ea. O mână pe inimă, cealaltă pe marsupiul cangurului.

Cu onoarea înainte ca un blindaj, şi cu aruncătorul de flăcări în urmă.

Frumoasă metodă, ori dai în bară ori ai câştig de cauză, în cazul de faţă obţin câştig de cauză! Întoarce capul spre mine. Un surâs uşor înfloreşte pe buzele siclamen ale zânei. Pieptul i se agită...

Sper că n-are de gând să mă violeze înaintea uşii.

— Intră totuşi, face ea cu o voce adâncă.

Mă simt excitat. Intru în urma ei. Ne aflăm într-o încăpere vastă, mobilată cam ciudat... Mobile exotice, covoare, vase pictate...

Régine surâde.

— Hai în salonul mare, pentru a bea un pahar, acolo ne vom simţi mai bine.

Ne-am simţi mai bine în dormitor, fie vorba între noi şi piaţa Beauvau; dar salonul cel mare e o etapă... O etapă unde intenţionez să mă clasez primul în timp ce negustorul de zahăr va îmbrăca maieul galben!

Se trage într-o parte să mă lase să trec şi acţionează comutatorul. Clipesc violent din ochi, mai întâi pentru că mă orbeşte lumina şi pe urmă, pentru că întotdeauna eşti surprins când descoperi, într-o încăpere pe care o crezi goală, trei tipi aşezaţi în fotolii cu revolverele pe genunchi.

CAPITOLUL VII

Articol VII. FĂRĂ MENAJAMENTE!

Mi s-au mai întâmplat mie surprize de genul ăsta, fiindcă, recunoaşteţi că am luat plasă ca Samson (şi Dalila, ar adăuga Bérurier). Dar niciodată în halul ăsta. Régine e o persoană cu totul ieşită din comun. Am mai cunoscut eu femei seducătoare, abile, unicate... Dar ele nu aveau acest gen de inocenţă intelectuală; acel vino încoace pe care Régine îl posedă în cel mai înalt grad.

Fac un gest să pun mâna pe revolver. La mine e la fel de instinctiv ca scosul batistei când vreau să strănut. Numai că cele trei arme, aici prezente, fac aceeaşi mişcare spre burta mea. Îmi înfrânez instinctele de apărare şi zâmbesc. Zâmbesc, pentru că, în sfârşit, începe să se facă lumină în afacerea asta. Pentru că acum le am în faţa mea pe faimoasele, misterioasele personaje ale nu mai puţin misterioasei probleme... Sunt trei. Omul cu părul alb, care a fost cândva roşcat..., cel care a înmânat mesajul groom-ului de la *Continental...* Şi încă doi, cu mult mai tineri, cu nişte mutre nu tocmai simpatice.

Unul dintre ei se ridică.

Îmi dă un ordin destul de bizar.

— Dezbracă-te!

Mă uit la el fără să mă supun.

— N-ai auzit?

Şi îşi îndreaptă arma spre pieptul meu.

— Hai, dă bice până nu mă supăr, nu mi-ar place să dezbrac un mort.

— În faţa doamnei, fac eu arătând-o pe Regine, găsesc că-i necuviincios...

— Dacă ai venit după ea până aici, ai făcut-o ca să rămâi în pielea goală, nu?

— Da, însă nu m-am gândit că va fi o şedinţă televizată...

— Hai, grăbeşte-te!

Régine stă într-un fotoliu adânc cu potaia pe genunchi.

— Nu mă uit, se fandoseşte ea.

Blestemata!

Furios la culme, îmi dau jos costumul, după ce interlocutorul meu îl uşurează de pistolul care umfla buzunarul interior. Când rămân în chiloţi şi maieu, spre marea mea surpriză, îl văd pe tip dezbrăcându-se şi el. După care, intră în ţoalele mele... Ce mai calea valea, boarfele lui Carmona au succes. Sunt atâţia amatori că ar trebui distribuite numere de ordine...

Omul de la *Continental,* ale cărui maniere diferă de cele ale uneltelor lui, o întreabă pe fată:

— Aţi fost urmăriţi, nu-i aşa?

— Fără discuţie, răspunde dulcea copilă, mângâind blana omnibuzului ei de purici.

— Atunci, ar fi foarte bine dacă ai să pleci şi tu cu Maurice, care e cam de statura lui Carmona, îl va confunda... Plimbă-l cât poţi pe acel domn... şi pe urmă, seamănă-l pe undeva, nu vrem să avem de-a face cu poliţia, nu-i aşa Carmona?

Acum, copii, mă apucă o frică de moarte! Bestiile au observat că sunt filat de asul Bérurier şi-l lansează pe o altă pistă, ca să poată dispune de mine...

De fapt, ne joacă festa pe care noi le-am jucat-o lor. Curios, cum de ne-a venit tuturor aceeaşi idee!

Dacă Bérurier muşcă momeala, nu mă văd deloc bine, prins în propria mea capcană, ca un păianjen înfăşurat în plasa lui!

Fata se ridică, merge să caute un bolerou de blană (eu îl prefer pe cel al lui Ravel) şi se întoarce spre banditul care se îmbracă în hainele „mele”.

— Eşti gata? îl întrebă ea.

— Dales amândoi după ce i-au adresat un salut rapid tipului cândva roşcovan.

Acesta din urmă se ridică, pune zăvorul la uşa de la intrare, revine în salon şi-mi arată un scaun.

— N-are rost să stai în picioare, parcă ai fi la o vizită medicală.

Scaunul propus e bine venit, pentru că, sincer vorbind, mi se cam taie picioarele. Ceea ce are să urmeze nu va fi deloc uşor. Recunoaşteţi, că eşecul meu e deplin. Să vii în acest apartament cu certitudinea absolută că te aşteaptă o şedinţă de amor cu o femeie a'ntâia, şi, în loc de toate astea, să nimereşti peste o bandă de indivizi înarmaţi dispuşi să apese lesne pe trăgaci, e deosebit de neplăcut. Cu atât mai mult cu cât tipii, dacă mă bazez pe recentele lor performanţe, distribuie drajeurile ca la un botez. Seamănă moartea la dreapta şi la stânga! Ceea ce mă nelinişteşte cel mai mult în treaba asta e că vor să afle de la mine ceva de care habar n-am şi că nu se vor da în lături să folosească metode foarte, foarte dure ca să obţină ce doresc.

Anumiţi oameni ar numi aşa ceva un cerc vicios! Şi chiar e vicios, cercul, într-adevăr!

Tipul care dirijează organizaţia (fiindcă de îndată ce doi oameni se asociază, în mod automat unul preia conducerea) îşi lasă revolverul pe masă, la îndemână, apoi îşi netezeşte tâmplele, privindu-mă cu un ochi indecis.

Aştept urmarea. În asemenea cazuri, cu cât se vorbeşte mai puţin, cu atât e mai bine.

— Ciudat, rosteşte el, cum le mai place unor oameni să se lase rugaţi...

Tăcere... Acolitul lui ţine câte un revolver în fiecare mână. Pe al lui şi pe al meu, învârtindu-le între degete cu dexteritate. Îţi dai seama dintr-un foc că e obişnuit să manipuleze asemenea obiecte... A luat-o de pe când era

copil cu un Eureka cu săgeţi şi a continuat utilizând modele din ce în ce mai serioase. Aşa îşi câştigă el pâinea cea de toate zilele... Zuavul ăsta îşi croieşte drum cu lovituri de 9 mm... Îi citeşti trecutul pe mutră ca într-o carte... A început să pută treaba, vă jur...

Tipul înalt, în etate, se ridică şi vine spre mine... Nici el nu-i deloc comod: ca s-o spunem pe a dreaptă, pare mai dur ca celălalt... Atât doar, că sadismul lui e nuanţat de un soi de eleganţă naturală. E, ca să zic aşa, rasat.

— Carmona, îmi spune, a venit momentul să ne purtăm ca între prieteni. Acum te avem la mână şi prea multe speranţe nu mai ai... Până acum ai trişat... Dar a sosit clipa bilanţului. E cazul să vorbeşti... N-avem ce face cu pielea ta şi ţi-o lăsăm intactă dacă obţinem ceea ce vrem şi mai ales, dacă obţinem rapid, fiindcă am pierdut deja prea mult timp cu tine.

„E vorba de pielea ta, Carmona, gândeşte-te bine. Îţi facem un cadou frumos... Un cadou care pe noi nu ne costă nimic, dar care ţie nu se poate să nu-ţi facă plăcere.”

— Facă-se voia Domnului, rostesc eu fermecat de acest lung discurs, pe care mi l-a ţinut fără să-şi tragă răsuflarea.

Se încruntă.

— Nu procedezi bine dacă iei lucrurile prea uşor... Anumite evenimente recente ţi-au demonstrat că nu ne arde de glume.

— De fapt, ce vreţi să ştiţi?

Bate din picior, ca un actor de teatru în Britannicus[15].

— Destul, dacă ai nevoie de argumente convingătoare, ai să le capeţi.

Pocneşte din degete:

— Ernest!

Emest îşi bagă în buzunare cele două pistoale şi se apropie de mine. Imediat mă pun în gardă, gata să-l

[15]Tragedie de Racine (1669). (n.tr.)

înfrunt pe individ de îndată ce distanţa dintre noi va fi convenabilă. Dar trebuie să-mi pun proiectila la relanti, fiindcă acest ticălos îmi demonstrează o lovitură perfidă, într-adevăr inedită.

Face o anumită mişcare laterală care se termină printr-un salt şi degust o infuzie de beton armat drept în falcă. O lovitură de picior magistrală, aşa cum n-am mai văzut aplicându-se şi, în special, n-am mai încasat niciodată. Leşin pe loc, bătând aerul cu aripile, cum face o gâscă decapitată, înainte de a mă prăbuşi. Apoi neantul deplasează camera de luat vederi, şi nu mai ştiu ce-i cu mine şi cu tot ceea ce mă înconjoară.

E o stare de semiconştienţă. N-am putere să reacţionez şi nici măcar să-mi salt storurile... Percep cuvintele proferate asupra mea, fără a le putea da un sens... Nişte mâini mă apucă şi mă târâie. Sunt la orizontală, plutesc. Apoi, brusc, ca un văl smuls violent, starea mea comatoasă se risipeşte şi mă trezesc la cruda realitate. Mi-e frig şi dinţii au început să-mi clănţăne.

Pricep ce s-a întâmplat: cei doi smintiţi m-au băgat într-o cadă. Stau în apă până la gât, ceea ce explică senzaţia de frig care m-a evacuat din ţara tenebrelor...

Pe faţa sinistră a lui Ernest se întinde un rânjet larg, mut. Un râs fericit de plod care a primit în dar trenuleţul electric la care a visat...

— Ei, face el, cu o nuanţă de triumf...

— Ei, ai văzut rulând *Diabolicii,* zic eu, încercând să reprim zgomotul de castaniete produs de dinţii mei. Sau ţi-ai făcut ucenicia la gestapo. Ştii, treaba cu cada e în stilul lor clasic.

Celălalt imbecil, care stă în spatele meu, articulează:

— Numai ce dă roade devine clasic.

Ce mai, ăsta-i un literat... Trebuie că-i abonat la *Revue des Deux Mondes...*

Încerc să mă apuc cu degetele de marginea căzii, dar nu-i cu putinţă, pentru că mi-au legat şi mâinile şi picioarele cu sârmă.

Ernest se apleacă deasupra apei, mă apucă de picioare şi le trage spre el, din care cauză trunchiul îmi alunecă în interiorul recipientului. Mă scufund brutal. Apa îmi intră în urechi, în nări... Închid gura şi încerc să-mi ţin respiraţia o bună bucată de vreme.

Dar un val roşu îmi năvăleşte în cap... Scântei aurii îmi scapără în ochi, iar pieptul îmi ia literalmente foc. La capătul puterilor, pe punctul de a mă asfixia, deschid gura. Foamea de oxigen e aşa de mare încât înghit o cantitate sănătoasă de apă. Ceea ce nu rezolvă nimic...

Ernest mă apucă atunci de gât şi-mi scoate capul afară.

O clipă nu-mi pot restabili respiraţia, dar apa care-mi umple plămânii îşi face valiza şi oxigenul binefăcător mă redă splendidei realităţi.

— Ce părere ai despre acest tratament? se informează bărbatul în vârstă... Cam sumar, dar foarte neplăcut, nu-i aşa?

— Sper să ajung broască într-o viaţă viitoare, bolborosesc eu, scuipând apă... Idioată treabă că nu poţi fi amfibie!

— Ai de gând să vorbeşti? tună el cuprins de nerăbdare.

— Nu! Nu pot să vorbesc, pentru simplul motiv că nu ştiu nimic...

— S-o spui altora!

— Asta-i, voi ar trebui să puneţi întrebarea altora, eu habar n-am de nimic... Mă puteţi îneca la fel ca pe un şobolan în capcană, dar nu contaţi pe mine: nu poţi scoate douăzeci de gologani dintr-o puşculiţă goală, băgaţi-vă chestia asta în cap... N-am idee ce anume vreţi să aflaţi...

Acum am vorbit aşa cum trebuie. Dacă nu-i reuşea manevra avea să facă urât individul... Să uzezi de

asemenea metode dure, să te bagi până într-atât la apă (dacă pot să spun astfel în situaţia mea) de pomană, recunoaşteţi că te scoate din sărite...

Aşteptând, mă aflu într-o mare încurcătură (starea mea permanentă, dacă-mi permiteţi remarca). Bérurier avea dreptate: ideea mea e căcăcioasă rău.

Ca să le aranjez pe toate, mă apucă strănutul. Lui Ernest i se pare comic şi se strâmbă de râs.

— Ei bine, ia-o de la capăt! ordonă şeful.

Şi Ernest o ia de la capăt. Dar, zău aşa, nu sunt în stare să mă obişnuiesc cu tratamentul... Ba, îl găsesc din ce în ce mai deprimant.

De fiecare dată am certitudinea că istoria se va sfârşi jalnic şi că-mi voi strănuta şi sufletul, dar de fiecare dată, pe punctul de a pleca în marea călătorie, o gură de oxigen vine să mă tragă de mână înapoi.

Ca pe o litanie învăţată de demult, repet:

— Nu ştiu nimic... Nu ştiu nimic...

Până la urmă, exasperat, şeful îmi trage o palmă cu mâna lui uscată, febrilă.

Mă uit la el.

— Gunoi ce eşti! mârâi eu... Bătrân vicios... Refulat!... Sadic! Ucigaş!

Îşi strânge buzele... Privirea lui se coagulează şi nu mai rămâne decât un punct auriu în ochii lui.

— Unde-i glonţul? mă întreabă el.

Îmi reprim o tresărire de surpriză. Glonţul? Murind, Biernarski pomenise de un glonţ pe limba lui. Crezusem atunci că era în legătură cu el fiindcă fusese ciuruit de plumbi...

— Ce glonţ? întreb... Dacă m-aţi lămuri puţin, poate am putea vedea mai limpede...

— Ştii perfect despre ce-i vorba... Dacă te încăpăţânezi să nu vorbeşti, cu atât mai rău pentru tine...

Ernest îl priveşte şi el îi face un semn afirmativ.

Atunci, regele plonjărilor îşi scoate haina şi o atârnă pe un umeraş din camera de baie. Apoi, se duce într-un colţ al încăperii unde sunt îngrămădiţi mai mulţi saci de hârtie.

— Pentru că scăldatul ţi se pare prea comun, vrem să-ţi propunem altceva, rosteşte interlocutorul meu.

Ernest cară unul dintre saci până la cadă, îl rupe la gură şi-i varsă conţinutul peste mine. Un praf cenuşiu se răspândeşte deasupra apei, cade la fund, se depune în vastul recipient.

— E ciment cu priză rapidă, mă informează şeful distracţiei. Avem o cantitate suficientă ca să te transformăm într-un bloc de beton...

Dintr-o dată mă înverzesc, băieţi... Aventura se transformă în coşmar! Ştiu că aduc mult cu un Apollo, dar de aici şi până a deveni statuie în direct, mersi, nu servesc!

Ernest cară cimentul. Cada face bulbuci... Acum e ca un soi de masă grea, vâscoasă, zdrobitoare, care-mi apasă picioarele şi bazinul... Şi cimentul continuă să se deverse. Ajunge până la buza căzii. Mi-a trecut mai sus de umeri. Dar capul mi-a rămas încă afară.

Ernest merge să-şi spele mâinile la chiuvetă şi se scutură puţin, fiindcă-i plin de o pulbere albicioasă. Şi celălalt are hainele acoperite de un strat subţire de ciment.

— Înţelege bine ce are să ţi se întâmple, mă avertizează el... În mai puţin de o oră, cimentul se va solidifica şi rămâi prizonierul acestei căzi... Pe măsură ce se va întări îţi va supune organismul la o grea încercare. Vei fi malaxat, dragă prietene...

Nu răspund nimic... Timpul mă face să sufăr. Şi când te gândeşti că în momentul ăsta unii se plictisesc pe Coasta de Azur!

Femèi aproape goale, întinse pe şezlonguri, sub umbrele înflorate! Un motiv să te angajezi în trupele din

colonii, zău aşa... În aşteptare, mă transform în stelă funerară. Când vă ziceam că sunt dintr-o bucată!

Ah! creaturile astea detestabile mi-au pus gând rău!

Ce să mai spui de unii care fac tărăboi pentru o biată pietricică pusă pe plimbare într-un rinichi! Nu! asta-i culmea! Atunci eu ce să mai zic?!

— Tot nu te-ai decis? mă întreabă şefui...

Nu răspund nimic, pentru că acum situaţia necesită reflecţii serioase!

CAPITOLUL VIII

Articol VIII. A FI SAU A NU FI!

Aşa cum spunea Mac-Mahon[16] în bătălia de la Bouvines: „Cei mai încornoraţi nu sunt şi cei mai fericiţi!”

Eu nu-s încornorat (nefiind însurat) dar nici fericit.

Observaţi că în situaţia actuală aş prefera să fiu încornorat. De altfel nu-i o condiţie penibilă, dimpotrivă. O roată de rezervă e indispensabilă într-un menaj, dacă vreţi opinia mea. Şi dacă n-o vreţi, luaţi totuşi notă de acest adevăr incontestabil. Convingeţi-vă de valabilitatea lui şi vă va fi util în ziua în care veţi cere socoteală unui prieten care v-a vrut binele. Când consoarta primeşte întăriri de la altcineva, voi sunteţi cei degrevaţi. N-are rost să vă ruinaţi imaginaţia închipuindu-vă că nevasta se identifică prinţesei Paola. Dacă i se aprind călcâiele un altul i le stinge... Deci, nici o cheltuială de energie inutilă.

Am impresia că am murit demult. Cimentul începe să se întărească serios şi corpul meu e prins ca într-o monstruoasă carapace îngheţată.

Sunt cumplit de greu şi rigid, ca un mort... Îmi simt pieptul comprimat. În plus, mă cuprinde o arsură imensă a cărei intensitate se asociază frigului integral.

Cei doi bărbaţi se uită la mine liniştiţi, interesaţi de reacţiile mele. Dar eu nu le dau satisfacţie urlând sau gemând. Nu, demnitate, copii, asta te uşurează... Nu serveşte la nimic, dar te simţi tare, la adăpostul porcăriilor vieţii. Marele remediu universal se află în om; în felul lui de a privi viaţa. În dispreţul manifestat faţă de dureri şi în modul de a le suporta...

Amin!

[16] Mac-Mahon (1808-1893) - mareşal francez şi om politic. (n.tr.)

Nu ştiu dacă ideile astea îmi aparţin, dar am impresia că se dezvoltă cam prea mult latura filozofică a personajului meu... Sartre îmi spunea cândva, cu acel simţ al conciziunii care a dus faima piticului Piéral: „Ulciorul nu merge de prea multe ori la apă”. Am tendinţa de aprofundare a subiectelor, chiar şi atunci când ele sunt de suprafaţă... Aşa se fac găuri în postavul biliardului... Prima ruptură costă două sute de franci!

Ernest, exasperat de impasibilitatea mea vicleană, se întoarce spre şeful lui:

— Ce i-am mai putea face? întreabă el.

Asta îmi aduce aminte de o târfă bătrână care avea cârlig la mine când eram flăcăiandru. Venea în fiecare joi şi-mi aducea un litru de martini ca să mă dopeze. În stare să dea gata un armăsar de reproducţie! Sugeam kilul de Zano şi pe urmă eram zburdalnic ca o zebră. Ea îmi făcea toate procedeele omoloage, plus altele, născute din inspiraţia momentului. Şi când epuiza problema, ca şi pe tânărul ei partener, îşi ştergea fruntea (între altele) şi murmura îngrijorată, cu o privire gânditoare: „Şi acum, ce ţi-aş mai putea face...”

Zâmbesc de parcă m-aş scălda în elixirul tinereţii.

— Gâdilă-mă la tălpi, articulez eu.

Ernest ar plânge cu lacrimi de crocodil.

— Ăsta e un dur, dom'le Staube, spune el...

Staube! Iată un indiciu... Dar acest indiciu nu-mi va servi la mare lucru... Omul, care a fost roşcovan la viaţa lui, mă învăluie într-o privire preocupată...

— Totuşi, mi se pare ciudat, afirmă el.

— Ce vi se pare ciudat? întreabă subalternul lui.

— Schimbarea atitudinei lui Carmona... Pe când îl urmăream, părea un om disperat, şi acum demonstrează un curaj magnific şi un calm...

Ridică din umeri...

— În fine, să-l lăsăm să chibzuiască...

Îşi consultă ceasul.

— Dacă ţii la viaţă, ar trebui să te decizi rapid, îmi spune el. Pot să-ţi aduc la cunoştinţă că peste un sfert de oră va fi prea târziu...

Cu aceste cuvinte, iese din camera de baie, făcându-i semn lui Ernest să-l urmeze. Rămân singur în cada mea, împotmolit în masa de ciment care se întăreşte lent, degajând o căldură intensă. Ca să mă mişc, trebuie să fac un efort foarte violent, fiindcă materia asta vâscoasă e teribil de grea.

Mă simt ca şi când aş fi fost brusc proiectat pe o planetă unde presiunea atmosferică ar fi de o sută de ori superioară celei de pe pământ!

Ce face Bérurier? S-a lăsat tras pe sfoară, păcătosul! E un neisprăvit! Ah! neîntrecutul rege al filajului! Fantomas pentru nunţi şi banchete! A luat-o ca un tâmpit pe urmele falsului Carmona.

Timpul trece. Cimentul îşi continuă hidoasa operaţie de solidificare. Pune stăpânire pe mine, mă frământă, mă malaxează, mă petrifică... Dumnezeule mare, am să mor! Şi în ce mod cumplit! Becul electric de deasupra chiuvetei îmi răneşte ochii... Subit, mă cuprinde o groază atroce. Ca o criză de apendicită... Încep să urlu... Nu mai pot suporta acest naufragiu în solid! Urlu din răsputeri ca să mă mai pot auzi, pentru a mă manifesta...

Staube şi Ernest sosesc în viteză.

— Ce-i cu tine, ce-i cu tine? mă întreabă cu o voce blândă... S-ar zice că te lasă nervii?

Eu continuu să urlu...

— Vorbeşte, îmi spune el, şi te scoatem de acolo...

— Nu, ţip eu, nu mai vreau, scoateţi-mă de aici... Am să vorbesc după aia... Am...

Îşi dă seama că n-o să obţină nimic de la mine prin şantaj. M-am purtat prea impecabil, dar acum totul se năruie în mine. Înnebunesc...

Şi urlu din rărunchi, aşa de tare că paharul pentru apa de gură începe să zăngăne pe policioara de sticlă a chiuvetei, iar Ernest mă admonestează:

— Ţine-ţi fleanca!

Mă apucă amândoi de câte un braţ, după ce şi-au sumecat mânecile, şi mă trag afară din cadă.

Am impresia că am fost smuls dintr-un pântec. Da, mă nasc din pântecul morţii... Se aude un zgomot ca de aspirare, un plescăit gros, vâscos şi ajung în picioare...

— Luaţi-mă de aici! fac eu...

Până şi contactul cimentului cu picioarele mi-a devenit insuportabil. Tremur din tot corpul şi-mi simt capul apăsat de o ciudată oboseală...

Sunt scos afară din cadă. Iată-mă în picioare înaintea unei oglinzi, incredibil de schimbat... hainele lipite de corp, grele... Faţa trasă... Ochii dementi... Obrajii mânjiţi...

— Te previn, face Staube, că dacă nu vorbeşti imediat, te băgăm din nou, dar de data asta capul va fi primul!

Mă priveşte brusc cu o atenţie încordată. Apoi, repede, îşi scoate batista din buzunar şi mă freacă pe faţă. Examinează dârele negre de pe bucata de pânză. E machiajul lui Strenberg, muiat de apă şi sudoare începe să se scurgă.

Staube nu spune nimic. Sub privirea uimită a complicelui său, se duce la chiuvetă, ia un prosop pluşat, îl umezeşte, îi dă cu săpun şi vine să mă cureţe metodic, frecând cu nădejde.

În cele din urmă, se trage puţin înapoi şi, cu o vote absolut neutră, mă întreabă:

— Cine eşti dumneata?

De data asta m-am prăjit. Incredibil de idioată idee am mai avut...

Tac mâlc.

Ernest, care acum mă amănunţeşte plin de nelinişte, îşi întreabă patronul:

— Nu-i Carmona?

— Vezi prea bine, răspunde ceilalt, agasat.

E foarte calm, ştiţi, ca gimnaştii de la circ înaintea triplului salt mortal şi care, brusc, în clipa executării devin ca insensibili.

— Cine eşti dumneata? repetă el fără să ridice tonul.

Unii îşi închipuie că pentru a spori intensitatea dramatică trebuie să ridici tonul, da de unde, furcă de carton!

Iată, uitaţi-vă la anumiţi pictori, pentru a reda o umbră folosesc o culoare mai deschisă decât obiectul care a provocat această umbră... Şi aici se petrece acelaşi lucru. Vocea lui Staube e mai limpede decât vocea lui firească... Dar redă întreaga umbră a caracterului său.

Sătul, articulez:

— Comisarul San-Antonio, de la Serviciile speciale.

CAPITOLUL IX

Articol IX. O MÂNĂ SPALĂ PE ALTA...

Pentru a reda întreaga violenţă concentrată a clipei, ar fi potrivită o fugă de Bach şi Laverne, cântată la orgă de Léo Noël. Ernest îşi priveşte şeful de parcă aceasta ar trebui să-i aprindă lumina în urechi.

— Ce zice? întreabă el cu mintea tulburată de stupoare...

Staube nu-i răspunde. Mă fixează, muşcându-şi buzele.

— E un sticlete? îl mai interoghează o dată gorila...

În fine, asta-i, a nimerit şi el în miezul problemei.

— Aşa s-ar părea, îi răspunde omul cu ciuful alb...

— Atunci, nu-i Carmona?

Pentru deducţii reuşite, adresaţi-vă lui, vă face el preţul şi veţi fi bine serviţi.

— Nu, face Staube fără să mă piardă din ochi, nu-i Carmona... Bagă de seamă, continuă el întorcându-se spre mine, am mirosit eu ceva dubios...

— Zău?

— Da, da... l-am văzut pe Carmona doar de departe până acum, şi sincer vorbind, mi-l imaginam altfel de aproape.

— Decepţionat?

— Dimpotrivă, decepţia e în favoarea dumitaie...

— Mulţumesc...

— N-ai de ce...

Iată-ne comportându-ne ca în lumea bună. E inevitabil, există întotdeauna un moment în care o persoană bine crescută simte nevoia să distribuie amabilităţi. Or, Staube e un om bme crescut, în ciuda complexelor lui masonice.

— Unde-i Carmona? mă întreabă el, muşcat brusc de teamă.

— Într-un recipient de zinc... La morgă... S-a spânzurat când a constatat că i-aţi lichidat concubina. Era un sentimental... După părerea mea i-aţi pus în scenă o piesă prea complicată pentru nervii lui: i-au cedat...

Ernest scoate un geamăt.

— Am încurcat-o, se boceşte el. Toată tevatura asta pentru nimic, nu se poate!

Staube îmi zâmbeşte rece.

— A vorbit înainte să moară?

»

— Dacă el ar fi vorbit, n-ar fi fost mort, şi nici eti aici...

— Ce-ai sperat deghizându-te astfel? mă întreabă tipul.

— Să ajung până la voi, calculul n-a fost prea rău...

Ernest, fără să ştie nici el de ce, se năpusteşte brutal peste mine şi-mi arde un pumn în bărbie. Cum am în continuare mâinile şi picioarele legate, îmi pierd echilibrul şi mă răspândesc pe dalele sălii de baie.

— Astea nu-s maniere, protestează Staube, ajutându-mă să mă ridic. Să loveşti un poliţist cinstit în exerciţiul funcţiunii! Ce impertinenţă!

— Exact, insistă Ernest trăgându-mi un picior în coaste; nu-i suport pe sticleţi! Banditul ăsta a venit să ne spioneze...

— Nu şi-a făcut decât meseria, declară Staube.

Nu pot să-mi dau seama de jocul smintitului ăsta! Dar nu-mi fac iluzii. În situaţia în care ne aflăm acum, nu-şi poate permite să mă trateze cu menajamente. În curând voi beneficia de o canadiană din lemn de brad. Iertaţi-mă, tipilor, am o întâlnire cu viermii mei personali. Nu se cade să-i las să mă aştepte, drăguţii de ei... Cu ce drept să înfometezi bietele creaturi în felul ăsta. Ce-ar spune Societatea pentru Protecţia Animalelor, hai? Ia să-mi ziceţi!

V-aţi gândit vreodată la marele banchet al viermilor? Văd femei care îşi îngrijesc faţa, o pictează, o degresează, o catifelează, o decapează, o tratează, o gâdilă, o masează, o lubrefiază, o bronzează şi toate astea pentru a atrage atenţia unui bărbat! Oare ele se gândesc măcar o fracţiune de secundă la lichefierea generală? În orice individ există o porţie de brânză topită care dormitează... Dar clipa vine în mod fatal, suveran, inexorabil şi alde Bardot se desumflă şi alde Sophia se topesc la foc mic... Un foc care nu-i soarele de pe coastele californiene!

Ştiu, îmi veţi spune că devin morbid... E latura mea Baudelaire[17] care iese la suprafaţă... Voi toţi vă imaginaţi că sunt Laurel şi Hardy[18] la un loc, pentru că scriu prostioare amuzante şi decoltate, durate în fontă... Ei bine! vă înşelaţi, vă băgaţi singuri degetul în ochi de vă ajunge până în rect, inclusiv! Viaţa nu-i întotdeauna aşa, simplă şi liniştită! Există şi momente de cădere liberă... Momente în care omul se apleacă asupra pasivului său şi-i depune bilanţul pe colţul pianului, alături de proteza dentară... Trebuie să mă acceptaţi aşa cum sunt. Un doctor prieten, care mă cunoaşte, afirmă că sunt ciclotimic[19]... Se crede la manufactura Saint-Etienne! Pur şi simplu am ochi cu obturatorul mare fixat asupra existenţei. Şi într-unele dimineţi mi se pare că existenţa nu arată deloc încântător... Pare bolnavă, lugubră, ca şi cum n-ar şti ce caută pe aici...

Dimineţi... dar mai ales seri! Ştiţi, atunci când soarele se ascunde la orizont şi când lumea se zugrăveşte în negru. Dricul nopţii!

Nu vă uitaţi aşa la mine, vă spun, mă faceţi să cred că şi voi trăiţi şi faptul mă întristează.

[17]Charles Baudelaire (1821-1867)- scriitor francez. Exprimă tragismul destinului,
uman şi are o viziune mistică asupra universului. (n.tr.)

[18]Stan şi Bran, comici celebri americani. (n.tr.)

[19]Ciclotimie - stare psihică morbidă, caracterizată prin alternarea stărilor de bună dispoziţie cu cele depresive. (n.tr.)

Aveţi impresia că în aceste momente de cumpănă s-ar putea găsi un remediu? Expuneţi-vă puţin punctul de vedere! Hai, daţi-i drumul, fără s-o faceţi pe mironosiţele! Paharul? Da, de acord, un vin bun e plăcut, îţi înceţoşează gândurile... Dar nu rezolvă nimic... Ceea ce contează e fondul problemei. Atunci, îmi veţi spune, amorul...? Mişcarea eliberatoare din şale sau femeia căreia îi ţineţi degetul mic susurându-i cuvinte dulci pe conductul auditiv? E bine de precizat...

Aspectul fizic se termină printr-un sinistru „Mergi şi te spală, nu te dispreţuiesc!” Celălalt, aspectul cerebral şi sentimental, se termină într-un plural jalnic! Te dai în vânt după o fetiţă, părăseşti pământul ca să pluteşti în stratosferă... Şi pe urmă, într-o bună zi, muierea îşi înfige un bold în aerostat, după care urmează degringolada inevitabilă...

Hait! Unde rămăsesem? Uite că trebuie să iau trenul din mers. Să nu fac vreo prostie la trecere de nivel!

Să revenim la cadavrele noastre... Asta-i viaţa... Scuzaţi-mă dacă azi nu-i nici unul, e vineri, zi de post...

Când spun să revenim la cadavrele noastre, mă refer la al meu, fiindcă el a motivat această lungă digresiune, din care cauză, îmi cer scuze cititorului incult...

Şi Staube se gândeşte la cadavrul meu. Îmi citesc moartea în ochii lui ca pe un ferpar. Cum să mă lase viu şi nevătămat? Reprezint un pericol mult prea mare...

— Dacă nu vă deranjează, aş prefera un glonţ în cap, s-ar părea că are efectul unei aspirine.

Staube ridică din umeri.

— Carmona nu avea acest gen de curaj, spune el... Era un imbecil, care nu se gândea decât la fugă... Toate sunt din vina lui... Lumea-i plină de oameni care se cred mari şi tari, până într-o zi când se prăbuşesc mizerabil.

Şovăie.

— Deci, nu ştii nimic?

— Nimic! Dar mi-ar place să mă puneţi în temă cu...

— Cu ce?

— Cu toată povestea asta. Nu am nici o îndoială că-mi veţi face felul, dar cum sunt curios din principiu şi din fire, aş vrea să aflu ce anume căutaţi cu atâta înverşunare şi perseverenţă.

— Eşti un temerar, domnule comisar... Foarte curajos, într-adevăr! Să-ţi asumi un asemenea risc fără a şti ce implicaţii are...

— Mi-am asumat un risc pe potriva celui al vostru... Cred că a meritat osteneala?

— A meritat, aşa-i.

— Atunci?

— Atunci, e cazul să te reculegi. Îţi acord două minute de răgaz, foloseşte-le pentru a te pregăti...

— Pentru ce să mă pregătesc, dragă domnule Staube?

— Să mori, e de la sine înţeles!

— Nu pot să-mi pregătesc propria moarte, ar dura prea mult şi ar fi prea complicat... Mă încredinţez infinitului...

— Atunci, Ernest îţi va oferi glonţul dorit...

— Dorit, este exagerat... fac eu, să zicem preferat unui alt mod de execuţie...

Staube pocneşte din degete.

— Treci la treabă, Ernest...

Cumătrul scoate un P.38, lingându-şi buzele ca un bucătar şef căruia i-a reuşit un sos.

Plin tot de ciment, legat fedeleş, stâlcit în bătaie, aştept... Spaima mea de adineaori să fi fost o reacţie la starea de tensiune prin care treceam? De obicei, sunt de un calm olimpic.

Sunt pe punctul de a degusta o pralină calibrată care va face să sară în aer acest miez generos, creierul meu. Universul se va stinge pentru totdeauna... Repausul cel mare: e aici, la îndemâna neantului, băieţi. Un glonţ şi să ne vedem acolo sus...

Ernest îşi înalţă pistolul. Micul orificiu negru, pe unde va ieşi moartea în viteză, mă fixează cu cruzime...

Susţin căutătura unică, profundă, intensă a armei...

Vino, o moarte, atât aşteptată... Întinde-mi mâna şi du-mă de partea cealaltă...

Mă gândesc la biata Félicie şi la bocetele ei... Şi pe urmă, brusc, indiferenţa mea se risipeşte. Undeva în imobil a început să cânte un aparat de radio. Erupe o muzică de jazz... E ca un apel la viaţă....

— O clipă! urlu eu.

Am ţipat aşa de tare că mă dor şi pe mine urechile.

— Ai ceva de spus? mă chestionează Staube.

— Exact...

— Ţi s-a făcut frică?

— Nu-i cuvântul cel mai potrivit. Consider că-i o prostie să mori, când am putea foarte bine să ne înţelegem...

— Apa şi focul nu se vor înţelege niciodată, domnule comisar.

— Cine v-a spus că eu aş fi apa?

— Explică-te...

— Nu sunt împotriva unei afaceri frumoase, Staube.... Dacă-i aşa de importantă cum lăsaţi să se înţeleagă, ne-am putea foarte bine înţelege...

— Nu-l ascultaţi, mârâie Ernest. E un ticălos de poliţist... Ăştia vând numai gogoşi. Tipul moare de frică, de aia...

— Linişte! îl reduce autoritar la tăcere Staube. Devine atent.

— Ce înseamnă „să ne înţelegem”?

— Căutaţi ceva ascuns de Carmona?

— Şi pe urmă?

— Şi pe urmă? Carmona e mort. Şi secretul lui la fel... Afacerea e iremedial compromisă pentru voi...

— Să admitem...

— E mai mult decât admis, e bătut în cuie! Ultima modalitate de a descoperi ceva o deţine poliţia. Numai poliţia dispune de posibilităţile unei investigaţii serioase

pentru a trece prin filtru ultimele săptămâni de libertate ale lui Carmona.

Staube surâde vag.

— Pe scurt, îmi propui să te repun în circulaţie, după ce vom fi încheiat un târg. Eu îţi spun ce ştiu, voi anchetaţi şi când obţineţi un rezultat, facem juma-juma?

— Cam aşa ceva...

— Mă crezi un imbecil, domnule comisar?

— Mă crezi un funcţionar integru, domnule Staube? Răspunsul spiritual îl face să se clatine.

E momentul să bag în viteză ca să derapeze la curbă. Sfinţi părinţi! Mă trec toate năduşelile!

— Îţi imaginezi că un poliţist cinstit s-ar fi distrat luând înfăţişarea unui bandit pentru a-i găsi pe cei care intenţionau să-i facă felul respectivului bandit? Gândesc că eşti un om logic, atunci nu-ţi rămâne decât să tragi foloase!

— Vorbeşte!

— Eu sunt cel bătut de Carmona la largul Tronului... Pe mine m-a abordat Biernarski atunci când l-aţi lichidat... Mi-am pus la treabă materia cenuşie.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Că am priceput foarte repede că-i vorba de o bucată grasă... Or, mie îmi place să mănânc gras. N-am răbdare să aştept pensionarea ca să cultiv varză de Bruxelles... De multă vreme mi-e gândul la o afacere serioasă, care să-mi umple buzunarele. L-am strâns cu uşa pe Carmona ca să-l determin să vorbească, dar el n-a spus nimic. Atunci, mi-am pus în cap să dau de voi... Punându-ne ouăle la un loc, am putea reuşi o omletă pe cinste. Bineînţeles, poţi să n-ai încredere... Nimic mai normal. Dar aş putea să rămân cu voi... M-aş mulţumi să orientez cercetările...

Se face linişte. Am spus ce aveam de spus, şi acum trebuie să aştept verdictul juriului.

Staube îşi îngustează ochii şi continuă să mă studieze. Imposibil să-ţi dai seama ce gândeşte. Chipul lui, ferecat cu două lacăte, nu face livrări la domiciliu...

În sfârşit, mă întreabă cu vocea lui contrastantă, ştiţi, aceea care îi proiectează umbra sufletului!

— De ce n-ai vorbit imediat de cum ai sosit aici?

— Am vrut să văd...

— Ce să vezi?

— Cum, ce să văd? Cu cine am de a face, asta-i bună! Doar nu aveam să-mi deschid chiar de la început coşuleţul şi să mă apuc să clămpăn, fără să vă fi examinat puţin!

— Şi ai pus un coleg să te fileze, rosteşte el sarcastic.

Ernest, care urmăreşte conversaţia ca pe un meci de tenis, intervine.

— Vedeţi bine că vă duce cu vorba, dom'le Staube! Tipul ăsta nu-i sincer. Sticleţii nu-s niciodată. Întotdeauna le cloceşte mintea câte ceva... Unii mai daţi dracului ca alţii...

Mă agăţ de propunerea mea (ca de un pai, ar completa Bérurier):

— Dacă vi se pare suspect târgul meu, atunci lichidaţi-mă... Ţin totuşi să vă atrag atenţia că nu riscaţi nimic în aventura asta, pentru că mă aveţi prizonier. Nu durează mult să tragi un glonţ în capul unui zuav...

— Şi ce vor gândi colegii despre dispariţia dumitale?

— Le pot telefona de aici...

Staube pocneşte brusc din degete.

— Ernest, ordonă el, dezleagă-l...

Ernest e furios nevoie mare, vă rog să-l înţelegeţi... E de părere că treaba nu-i deloc catolică, că totul se va sfârşi rău şi că, dacă ar fi după el...

Cu toate acestea, se supune şi mă dezleagă... Am articulaţiile anchilozate. Încep să-mi mişc degetele, picioarele...

— Te crezi pe stadion, mârâie Ernest.

Staube îi impune tăcerea printr-un plescăit de limbă.

— Să ne comportăm ca doi buni asociaţi, spune el. Dar te previn că cea mai mică abatere te va costa viaţa.

— O.K.!

— Cu ce începem?

— Cu asta, fac eu administrându-i o formidabilă lovitură de picior în burtă!

PARTEA A DOUA

CAPITOLUL X

Articol X. ÎŢI VIN EU DE HAC!

Niciodată o lovitură de copită în burtă n-a avut un efect aşa de radical (chiar radical socialist). Staube nu zice uf, nu-şi cheamă mama, nu socoteşte stelele... Nu, mucles şi anticoncepţionale! Leşină în cea mai adâncă reculegere.

Nu-mi pierd timpul să duc treaba până la capăt sau să-i iau pulsul. E cineva la dreapta mea, care mă are în vedere. Ernest îşi lăsase pistoalele ca să-mi poată scoate sârma care-mi priponea membrele. O iau înaintea lui şi până să apuce el să tragă îi ofer spre degustare un pumn de cincisprezece tone în gât, ceea ce produce un zgomot flasc, destul de respingător. Emest scoate un grohăit de mistreţ atins unde trebuie şi cade în genunchi cu gura larg deschisă ca intrarea în catedrala Notre-Dame într-o zi de procesiune. Plămânii i se comprimă, sufocându-l.

— Nu mai trece aerul? îl întreb.

Ca să-mi răspundă, ar trebui să ştie morse, ce mai!

Mă trag puţin înapoi şi apuc un flacon mare dintr-o sticlă groasă, care acordă azil unei loţiuni capilare, şi i-l trântesc în cap. Flaconul explodează ca şi dovleacul tipului... Mustul atrăgător al banditului porneşte să se amestece cu loţiunea parfumată.

Iertaţi-mă, domnilor şi doamnelor, dar am recurs la mijloace extreme! Ernest plăteşte cu preţioasa lui viaţă nervii prin care âm trecut. După o asemenea lovitură e numai bun să-l culegi cu făraşul! Şi să-l evacuezi rapid la gunoi, vă spun eu!

Mă ridic, gâfâind. Mă simt slăbit şi genunchii mei aplaudă. Efortul e nobil, dar te stoarce. Apuc un prosop, las să curgă apă peste el şi îmi tamponez vitrina... Îmi face bine. Când mă întorc să-l aşez pe suportul de

ştergare, zăresc prin oglindă două figuri în spatele meu. Mă răsucesc brusc... E vorba de frumoasa mea vampă şi de acolitul ei, falsul Carmona... S-au întors inopinat, drăgălaşii. Potaia e între ei. Maurice ţine un pistol de calibru mare în mână. Se uită la cei doi întinşi pe jos. Faţa lui devine lividă. Un pas înainte, mă ţinteşte cu arma, şi vă pariez pe un economist distins contra unui jurământ de beţivan, că am să-i primesc marfa drept în piept!

E furios pentru că nu par din cale afară de emoţionat. Atunci îşi ridică revolverul cu un aer ameninţător, rostogolind ochi de nebun.

— Ce-ai de gând, fac eu vrei să-l vinzi sau ce?

Réginei nu-i mai stă capul s-o facă pe seducătoarea. A înlemnit în cadrul uşii, printre buzele întredeschise zărindu-i-se fasolele, care poartă semnătura Colgate.

Şi deodată, o voce slabă se face auzită într-un suspin:

— Nu-l omorî!

E Staube, iubitul meu, care-şi revine încet din ceaţă şi rosteşte nişte cuvinte cu sensul cărora mă declar pe deplin de acord.

Maurice se uită la el. Pe urmă se uită la mine. Aş încerca eu să-i vin de hac, dar prea-i crispat pe trăgaci ca să-mi reuşească un nou număr.

Régine dă fuga spre Staube. Bătrânul se ridică în picioare gemând. Îşi freacă burta, şi are contracţii stomacale. Dacă suferă cumva de ficat mesajul meu nu i-a căzut prea bine.

— Legaţi-l, ordonă el... Toate astea sunt din vina mea... Am vrut să fac o experienţă şi...

Abia dacă are timp să se aplece deasupra chiuvetei ca să aibă o explicaţie cu spasmul lui de emeză.

Maurice rânjeşte plin de mânie, uitându-se la mine. Apoi, îmi aplică o lovitură de genunchi în regiunea inghinală, atât de bruscă încât n-am timp s-o parez. Testiculele mi se urcă până în gâtlej. Îmi duc mâna într-

acolo din instinct. Vai, ce durere! Îmi câştig dreptul la încă o lovitură în completare. De data asta în cap.

M-a izbit cu crosa revolverului, utilizându-i partea de jos! O escadrilă de îngeraşi încep să-mi dea ocol ca un nor de muşte. Şi mă frâng. O nouă lovitură şi mai îndesată şi ajung la podea! Dar nu-mi pierd cunoştinţa... O fărâmă de luciditate mai persistă în bietul meu craniu, permiţându-mi încă să gândesc şi să gândesc, credeţi-mă, la lucruri triste... Pentru că, fie vorba între noi, nu mai am ce spera de la viaţă.

Am avut parte de ceea ce generalii numesc elemente imprevizibile în determinarea situaţiei. Începutul operaţiunilor mele s-a desfăşurat potrivit unei linii judicioase de atac, dar vai! aşteptându-l pe Bérurier m-am trezit cu Blücher![20] Când eşti în luptă, trebuie să iei în calcul răsturnările de situaţie. Acum mă pot înscrie la Borniol pentru o înmormântare clasa întâi!

Durerea căzăturii m-a mai lăsat puţin... Sunt pe jumătate întins pe jos cu mâinile şi picioarele legate cu sârma care a mai servit aceluiaşi scop. Cadavrul lui Ernest zace alături de mine. Groaznică promiscuitate. Ceilalţi membri ai bandei au plecat să se reconforteze şi au încuiat uşa. Fac eforturi supraomeneşti să mă îndepărtez puţin de mort şi să mă aşez în fund. Reuşesc datorită unor smucituri puternice. Acum, încerc să-mi eliberez braţele, trăgând din toate puterile de sârmă, dar e marfă bună, şi Maurice a strâns aşa de tare încât mâinile, lipsite de afluxul sanguin, mi-au ajuns de un alb aproape Persil.

„Nu-i nimic de făcut, San-Antonio... Trebuie să treci şi prin asta, ţi se apropie ceasul. Ai măcar satisfacţia că ai riscat totul pentru...”

Îmi opresc gândurile. N-are rost să-mi recit tricolorul în versuri albe. Privirea mea urmăreşte o ţeavă care merge în lungul lambriului... E o ţeava de gaze... Merge de la

[20]Gerhard Leberecht Blücher (1742-1819) - mareşal prusac a cărui intervenţie neaşteptată a fost decisivă în înfrângerea lui Napoleon la Waterloo (1815). (n.tr.)

punctul de alimentare spre camera învecinată - probabil bucătăria - traversând toată camera de baie.

Şi atunci, îmi vine o idee grozavă, vă jur... O idee care valorează greutatea ei în lână scărmănată. Dacă tot trebuie să mor, am să mor. Dar mai înainte, am să le arăt eu ticăloşilor care m-au adus în situaţia asta!

Sârma, de care s-au servit ca să mă imobilizeze, e groasă. La locul legăturii, a rămas un capăt a cărui secţiune ascuţită formează ca un fel de sulă. Sprijin vârful respectiv pe ţeavă şi apăs cât pot. Sârma de fier îşi croieşte drum prin plumbul maleabil, şi-l străpunge. Îmi lipesc nasul de orificiul astfel practicat, pentru că nu-i exclus să fie închis contorul, dar nu, se aude un fâsâit încetişor. Fac în felul acesta un şir de găurele pentru a da drumul la gaz. Apoi, mă sprijin de cada cimentată şi aştept.

De ce l-a oprit Staube pe Maurice să-mi livreze un glonţ în carne? Acum ştie bine că nu mai poate scoate nimic de la mine. Doar dacă nu-şi mai face încă iluzii. Cine ştie? Lumea e plină de indivizi care-şi închipuie că pot scoate must din piatră seacă.

Aştept să văd ce intenţii au aceşti domni. Gazul începe să miroasă urât în camera de baie... Şi mereu, becul ăsta prea puternic deasupra capului meu... Cel puţin o sută de lumini! Mă orbeşte, de parcă mi-ar băga cineva degetele în ochi. Nu-i chip să scap de el.

Mi-am lăsat obloanele şi-mi simt creierul scormonit de această necruţătoare sursă luminoasă... Probabil că şi gazul îmi irită meningele. Ce părere aveţi, într-un spaţiu aşa de strâmt se obţine rapid saturaţia necesară. De pe acum simt în mine ca o legănare, ca o plutire uşoară.

Gândurile îmi amorţesc...

Când se deschide uşa, îi desluşesc ca prin ceaţă pe Staube şi Maurice.

Staube începe să strige:

— Miroase a gaz.

Atunci, fac o mişcare violentă, pe care o clocesc de ceva vreme, şi răstorn dulapul de fier, unde sunt parcate obiectele de toaletă, peste lampa de deasupra lavaboului... Lampa se sparge, producând scânteia pe care o aştept. Străbunii mei! Dacă aţi auzi ce bubuitură! Oh! scuzaţi, doamnă, cui am onoarea să-i palpez fesele? Explozia e explozie şi încă una de *first quality,* credeţi-mă. Un suflu brutal, tunător, uluitor, învăluitor, feruginos şi antiderapant zguduie întreaga casă. Aud urlete. Am impresia că cineva şi-a îndreptat lampa de sudură spre faţa mea...

Îmi deschid ochii şi-i văd pe Maurice şi Staube tăiaţi în două de explozie. Oglinda mare murală i-a lovit în plin, făcând oficiul unui brici. Pardoseala e plină de sânge. Eu am scăpat din aventură, *because* am fost întins pe jos şi protejat între blocul căzii şi dulap. Totuşi sunt grav comoţionat.

Sprâncenele şi genele îmi sunt arse. Pute a carne friptă şi-mi simt plămânii ciuruiţi.

Cineva geme în apropiere: e Maurice, care-şi dă sufletul, pregătindu-se să părăsească acest pământ în chip de bombardier cu trenul de aterizare în stare de nefuncţionare.

În apartament a rămas Régine care îşi strigă mama şi potaia. Dar numai potaia îi răspunde, chelălăind ca un şacal bolnav de guturai. Şi javra şi-o fi primit porţia!

Întregul imobil e perturbat. Se produce vânzoleală peste tot... Se aud strigăte pe scară... Sirene ale pompierilor... Aşa repede? Ce-i drept eu nu mai am noţiunea exactă a timpului...

Pe jumătate asfixiat, mă târâi în direcţia uşii. Ajuns în cadrul ei, şoptesc un la revedere general, dragii mei, şi muşc mocheta.

Reţineţi că organismul meu trebuie că a fost solid ca să reziste la un asemenea tratament.

Dau drumul unui oftat adânc, fericit. O treabă pe cinste! Individul care-i va lua locul lui San-Antonio nu s-a născut încă!

Acum, poţi leşina, băiete, patria îţi va fi recunoscătoare şi numele tău gravat cu litere de aur în Pont-L'Evêque, Brie şi, eventual Fontainbleau cu cremă!

CAPITOLUL XI

Articol XI. FII DRĂGUŢĂ.. ŞI VORBEŞTE!

Abia la spiţerul din capătul străzii îmi recapăt cu adevărat cunoştinţa. Negustorul de purgative îmi dă să miros ceva care mă înviorează şi care trebuie că-i oxigen. Îmi spală plămânii şi mă îmbată puţin... E o delectare... Îmi deschid ochii pe miile de borcănaşe din farmacie, care dansează sarabanda în jurul meu. Apoi, borcanele se opresc şi rămâne doar anul. Unul mare, roşu, care are vocea lui Bérurier.

— Ce faci, fetiţa tatii, ai dat ochii peste cap?

Îmi mişc limba cu precauţii nesfârşite. Se smulge din cerul gurii şi-mi permite în cele din urmă să emit o serie de adevăruri.

— Bérurier, bolborosesc eu, eşti cel mai desăvârşit prototip de cornişon biped, pe care mi-a fost dat să-l întâlnesc vreodată... Ştiam eu că aveai un portmoneu chiar cu timbre poştale în foalele din mijloc, era şi ăsta un semn de ramolisment precoce... Dar de aici şi până a te lăsa tras pe sfoară de un prostănac de mâna a doua, e ceva de neconceput!

Discursul meu, pronunţat cu o voce pierită, îl atinge drept în inimă.

— San-A.! se boceşte el... Îţi jur că nu-i vina mea! Dacă ai fi fost tu în locul meu...

Îl întrerup.

— A cam pus-o de mămăligă regele filajului! Ai citit asta în albumele cu Tintin, ia zi, umflatule! Îţi dai seama că am trecut prin cel mai negru ceas al vieţii mele? La ce m-au supus ticăloşii ăia! Nici nu ţi-ai putea imaginea

vreodată,... Cimentat! Îţi spune ceva asta, grămadă de osânză!

— Ascultă, mă imploră el, linişteşte-te, e lume în jur.

— Mă bucur! O incapacitate ca a ta nu se judecă cu uşile închise...

— Ascultă, San-A...

— Destul! Mai întâi să mi te adresezi cu domnule comisar! Ia uite la el cum vorbeşte! Să iei la per tu un superior, când eşti ultimul dintre tâmpiţi! Nu eşti în stare să freci parchetul... Meseria ta de acum încolo va fi să povesteşti anecdote decoltate la banchetele veteranilor din primul război mondial!

— San-A.! Eşti nedrept! Am oprit maşina la o oarecare distanţă... Şi era beznă, ştii bine! Când a ieşit din nou femeia, am crezut că tu o însoţeşti... M-am ţinut după ei cât e Parisul de lung. Au intrat într-un hotel discret de pe strada Joubert... Avea două ieşiri... Mi-am zis, cunoscându-te cum te cunosc, că-i faci o bucurie...

— Cum adică! îmi ies eu din pepeni, constatând că farmacistul şi asistenţii lui sunt pasionaţi de discuţie. Ce vrei să spui?

— Ce vreau să spun! tună Bérurier, care s-a săturat să fie tratat ca o otreapă, că încaleci toate muierile care-ţi ies în cale!

Se întoarce spre farmacistul care e de gardă în noaptea asta şi nu pare deloc să regrete.

— Cum apare o fustă, nu mai vede nimic altceva, ăsta nu-i om, e aparat de compostat! Şi atunci ce să mai spunem...

Îşi schimbă tonul, devine grav, decent...

— M-am informat după un moment: hotelul avea două ieşiri, îţi repet. Nici ţipenie în camera unde îi condusese camerista stabilimentului! Am înţeles că ceva nu e în ordine şi m-am întors înapoi.

— Întotdeauna ai fost clasat campionul lumii la deducţii, Bérurier... La un singur lucru n-ai găsit încă o

explicaţie: la prostia ta! Individul care te-a atras în cursă, n-a făcut-o de dragul lelii! Te-a păcălit urât, să ţii minte...

— Dacă mă iei pe un asemenea ton, protestează Bérurier, plec acasă!

— Bine faci, nevastă-ta probabil că şi-a terminat la ora asta treburile cu frizerul de la parter!

Privirea i se adumbreşte. Îmi regret butada şi mă calmez.

— Ia spuneţi, mă adresez farmacistului, n-aţi avea ceva mai alcoolizat să-mi oferiţi în afara balonului ăsta cu oxigen?

Spiţerul e uluit.

— Alcool?

— Da... Cel mai tare posibil, să mă pot deghiza în om valid... Am nevoie de ceva în stare să mă remonteze.

Farmacistul apare cu o sticlă de şampanie fină, pe care a adus-o din spatele dughenei.

— Aşa ceva v-ar conveni?

— Ca trăsnetul...

Trag un gât care v-ar fi umplut rezervorul maşinii. Cum lui Bérurier i se scurg ochii la băutură, îi întind flaconul iar el îmi face concurenţă. Farmacistul şi asistenţii lui încep să se întrebe dacă lucrăm la poliţie sau facem un număr de duetişti la sfârşitul primei părţi dintr-un spectacol de circ.

— Plăteşte! îi spun lui Bérurier. Măcar maşina ta e aici ca să mă duci acasă?

— Evident... deşi fata e înăuntru!

— Ce fată? îl întreb eu fără să mă prind.

— Păi... aia care te-a vrăjit la Rallye... Când mă întorceam aici, ea fugea de-i scăpărau călcâiele... Cum auzisem explozia... pentru orice eventualitate, am arestat-o...

Dintr-o dată, Grasu începe să urce treptele stimei mele.

Câte patru o dată, chiar.

Mă ridic, clătinându-mă. Sunt cam ameţit... Borcănaşele continuă să se învârtească... Dar pământul nu-mi mai fuge de sub picioare. Constat atunci că sunt înfăşurat într-o draperie. Arată fain neînduplecatul Superman! Ai zice că joc în *Britannicus,* cu teatrul Baret în turneu! Mă văd într-o oglindă şi mă cutremur!

O babă din Saint-Germain, care intră să cumpere aspirină, are impresia că e pradă unor halucinaţii, şi decide să tragă un rom în barul *Martiniquaise!*

Îmi iau rămas bun de la acei oameni cumsecade, care mă înconjoară şi ies la braţul lui Bérurier.

— Parcă am fi la o nuntă..., spune el. Eşti o mireasă reuşită.

— Lasă-te de spirite, băiete... Nu-s destul de valid ca să ţi le suport...

*

* *

E un spectacol pentru mine de o rafinată satisfacţie s-o descopăr pe madam Régine, cam şifonată, în maşina lui Bérurier, între doi agenţi de poliţie... Când mă zăreşte, i se citeşte pe faţă un mare strigăt mut. Ochii îi ies din cap. Se îndeasă în banchetă cu dorinţa secretă de a se confunda cu arcurile ei.

— Bonjur, drăguţă doamnă! îi spun eu. Frumos din partea dumitale că ne-ai aşteptat!

Le fac semn poliţiştilor că-şi pot vedea de drum. Salută milităreşte draperia care mă acoperă şi-şi iau valea. Mă instalez alături de tipesă.

— Unde mergem? mă întreabă Bérurier. La poliţie?

— Nu chiar imediat, iubire... Mai înainte, faci un ocol pe la mine, simt nevoia unui duş şi a unui costum acceptabil, imaginează-ţi... Şi a simţi nevoia nu spune nimic. Aş adăuga chiar că-i vorba de un imperativ major.

— Asta-i şi părerea mea, decretează Grasu, care şi-a recăpătat optimismul cum îşi regăseşte un iepure vizuina.

*

* *

În camera Féliciei e lumină când debarcăm la reşedinţa mea din Saint-Claud. Sărăcuţa de ea nu se culcă aproape niciodată până nu mă întorc acasă. Şi, cum o fac destul de rar, moţăie şi ea cum poate, ăsta fiindu-i tot somnul. La vârsta ei e normal... Bătrâneţea care doarme, după ea, fiind ca tinereţea care veghează, la un pas de moarte.

În ce priveşte vegheatul, ea veghează tinereţea în noaptea asta! S-ar putea zice că face exces de zel...

— Adu femeia! îi spun lui Bérurier.

De cum am închis uşa în urma lor, Félicie a şi apărut în capul scărilor, îmbrăcată în vechiul ei capot roşu, din bumbac pluşat... Arată foarte bine, în ciuda orei înaintate.

— Eşti cu cineva? mă întreabă ea.

Aprind lumina. Când mă vede scoate un ţipăt.

— Ce ţi s-a întâmplat?

— Am fost la un bal mascat, mami, eu l-am făcut pe negustorul de covoare luat la bătaie.

— Dar eşti plin de contuzii?

— O nimica toată... Pune boilerul în funcţiune şi pregăteşte o cafea tare...

— Domnule Bérurier! suspină ea, după părerea dumneavoastră, asta-i o viaţă decentă pentru un băiat?

Grasu urcă trei trepte să-i sărute mâna mamei, ca să demonstreze că a tocit codul manierelor elegante din scoarţă în scoarţă. Félicie, care nu-i obişnuită cu asemenea politeţuri şi care presupune că va urma o energică shake-hand[21], îl izbeşte cu dosul palmei în nas.

— Ah! iertaţi-mă! exclamă ea.

— Nu face nimic, o asigură Bérurier, frecându-şi trompa.

Mama se informează discret, uitându-se la Régine.

— Cine-i domnişoara?

[21]strângere de mână (limba engleză în original). (n.tr.)

— O poamă bună, îi răspunde Bérurier, care şi-a uitat bunele maniere!

CAPITOLUL XII

Articol XII. DĂ-I DRUMUL, TE ASCULT!

Niciodată un interogatoriu nu s-a desfăşurat într-o ambianţă mai familială ca aceasta.

După ce mi-am terminat duşul şi am îmbrăcat un costum decent, îmi fac apariţia în salon cum fac anumite dame după ce au stors de bani un client. Îl găsesc pe Bérurier răsturnat pe o sofa, cu pălăria pe nas, făcând eforturi să vorbească curtenitor cu Félicie, în timp ce miss Régine e legată cu cătuşele de ţeava încălzirii centrale, potrivit unui sistem pus la punct de toţi sticleţii din poliţie.

Félicie se uită la ea cu tristeţe şi eu ştiu că inima ei miloasă sângerează. Iată de ce o sfătuiesc insistent să se ducă la culcare.

Pe mijlocul mesei, e o tavă cu ceşti şi o cafetieră aromată.

— Să bem o cafea, Grasule, îl îndemn pe Bérurier, se simte nevoia...

Îmi declară că ideea i se pare excelentă.

Sunt puţin epuizat, trebuie s-o recunosc. Duşul m-a înviorat, dar mi-a cam înmuiat picioarele. Aş da chiloţii voştri de duminică pe o perturbaţie atmosferică, ca să pot trage un somn bun. Simt că un nani serios ar fi în măsură să mă repare. Dar omul propune şi meseria dispune! Asta-i viaţa! Viaţa acelora pe care panglicarii de prin întruniri îi numesc oameni de bine!

Întotdeauna câştigi auditoriul cu definiţii de genul ăsta. Şi oamenii de bine, cu condiţia de a fi glorificaţi, se lasă impresionaţi şi merg să-şi frângă gâtul încolonaţi câte doi! Iar ceilalţi, care-s daţi dracului, o ştiu prea bine. Hai, înainte marş, mocofanilor! Dar mai întâi, să-mi spuneţi şi

mie ce-i aia om de bine? Cei cu dorinţa renunţării, dorinţa sacrificiului, dorinţa de a-i lăsa să treacă înainte pe cei care au pretenţii şi mijloace de a şi le impune?! Dorinţa de a fi un vagabond, un idiot, un biet neisprăvit! Jur să rămân docil toată viaţa. Să mă las despuiat de banii mei, când mi se va cere pe afişe tehnicolor! Să nu protestez când voi fi trimis s-o fac pe torpila umană împotriva altor oameni de bine de pe alte teritorii! Îi studiez de o bună bucată de vreme pe aceşti oameni de bine! De o bună bucată de vreme, da, îi văd înghesuindu-se prin autobuze sau în vagoane de vite, indiferent dacă sunt civili sau militari! Stând la coadă la percepţie şi uneori la pâine... Înfrigurați, înfricoşaţi, temători, umili, plângând întruna, ăştia sunt oameni de bine! În picioare în faţa unei uşi, aşteptând fără să ştie pe cine sau ce. O fărâmă de pâine sau de amor, puţină uitare şi o îngropăciune...

Of! ce vreţi! Oboseala e cea care mă deprimă...

Félicie, docilă ca o turmă de oiţe, se retrage după ce i-a făcut o reverenţă lui Bérurier... Acesta din urmă suflă în ceaşca de cafea, fredonând nazal unul dintre succesele lui nemuritoare: *Am în inimă un orologiu mic...*

În aer domneşte un fel de toropeală. Ceva nesănătos, o lehamite...

Mă uit la Régine... Nu scoate o vorbă. Nu-i deloc genul de ţaţa Miţa! Nici de îmblânzitoare de fiare, e în acelaşi timp, mai mult sau mai puţin... Este... Da, este o femeie! Şi care în plus e: o femeie abătută.

Le-am cam dispreţuit puţin pe dameze, dar trebuie să recunosc că m-au mişcat întotdeauna... Toate au un mic nu-ştiu-ce care ne usucă gâtlejul. O scânteiere dulce în priviri, o inflexiune răguşită a glasului, un aer oarecum cuceritor care ne provoacă o revoluţie interioară. Nu există ticăloase mai mari, şi cu toate astea, tocmai puritatea lor ne seduce. Chiar şi când se dezbracă cu o tragere de inimă incredibilă, chiar şi când ne dau lecţii în

pat, găsesc o modalitate să ne mişte prin albeaţa lor Persil.

Ăsta-i miracolul... Iar noi, bărbaţii, cu toate mârşăviile noastre, căutăm cu încăpăţânare floricica albastră de miozotis...

— Dă-i o ceaşcă de cafea, îi spun lui Bérurier.

Se uită la mine.

— Ce te-a găsit? Eşti în săptămâna generozităţii?

— Nu-i treaba ta...

Protestând morocănos, toarnă cafea într-o ceaşcă.

— Câte bucăţele de zahăr, prinţeso? o întreabă el.

— Două.

Grasu începe să râdă.

— Îţi jur, dacă ne-ar vedea colegii nu le-ar veni să creadă! Muierea asta care te-a atras într-o capcană de lup şi pe care tu acum o răsfeţi! Ai sufletul sensibil sau ce-i cu tine?

— Ia spune, Grasule, articulez eu: la ce oră îţi închizi gura aia mare? Te întreb cu titlu de informaţie...

Ridică din umeri.

— Sunt de gardă în noaptea asta!

Cu nişte gesturi aproape materne, îi dă Réginei să bea. Îmi sorb şi eu cafeaua... O ceaşcă, o să-mi spuneţi că nu-i mare lucru, dar ea capătă o valoare terapeutică dacă o bei în toiul nopţii după serioase avataruri.

Îmi şterg gura şi merg să verific dacă Félicie s-a dus la culcare la ea în cameră. Asigurat din acest punct de vedere, răsucesc cheia şi mă apropii de vampă.

— Ascultă, o atac eu, trebuie să înţelegi că cele mai bune glume sunt cele scurte...

Această intrare în subiect, cam originală, e punctată printr-un rânjet mefistofelic al lui Bérurier, a cărui privire devine la fel de cretină ca cea a unui Saint-Bemard.

— ... În situaţia în care te afli, continuu eu, nu-ţi rămâne decât o singură cale: cea a mărturisirilor. Trebuie să te asigur că suntem ferm hotărâţi să te facem să

vorbeşti. Complicii tăi sunt morţi, şi poţi să verşi sacul, draga mea... Ai să te simţi uşurată, şi am putea reînnoda relaţiile noastre amicale.

Mă priveşte insistent, fără să clipească. E puţin palidă, dar se străduieşte să-şi menţină calmul şi demnitatea... Adâncul, adâncul fin al ochilor ei mă cântăreşte, mă studiază... Se întreabă dacă sunt un vârcolac capabil să molesteze o păpuşică încântătoare sau un imbecil cumsecade, cu inima sensibilă, aşa cum m-a descris colegul meu.

Mă strădui să-mi compun o mutră inexpresivă, ceea ce nu-i deloc uşor când eşti un băiat focos, tumultuos, mereu gata să sari la bătaie sau să strângi în braţe o prinţesă.

— Nu ştiu nimic, spune ea. Am fost prietena lui Staube, el vă urmărea şi m-a pus să vă seduc şi să vă atrag în apartamentul de pe strada Verneuil!

„Ceea ce am şi făcut... Nu ştiam de ce a procedat astfel, eu...”

Se opreşte ca să verifice dacă muşc momeala.

Eu îi zâmbesc drăguţ. Ea îmi surâde cu un aer decepţionat. Atunci, îi cârpesc o palmă în stare să decapiteze un bou... N-o să mai aibă nevoie multă vreme să dea cu fard pe faţă, cel puţin pe obrazul stâng! O bufnesc lacrimile...

E zguduită de hohote înăbuşite.

— Dacă vrei să mă impresionezi, îi spun, n-ai nici un interes să-mi interpretezi muzică de Chopin... Să ştii că lacrimile de femeie nu mă mai mişcă de mult timp!

Régine începe să priceapă că nu sunt porumbelul bun de jumulit pe care-l spera.

Automat îşi câştigă dreptul la încă o palmă. Cum am un fond gentil şi sunt preocupat de simetrie, i-o telegrafiez pe obrazul celălalt, cu prioritate.

— Au! urlă ea.

De data asta face o criză. Îşi dă drumul la durere.

Bérurier pare înduioşat... Îşi şterge pe furiş o pleoapă. Apoi, apropiindu-se de fată:

— Draga mea, ce ţi-a făcut bruta asta?

Şi, căinând-o, îi mai administrează un pumn pe primul obraz.

— Partea proastă cu femeile astea, îşi expune el punctul de vedere, e că, dacă nu le pălmuieşti, nu mai ştii unde să le atingi.

Şi explică doct, în timp ce Régine urlă de durere.

— Cu un bărbat ai alte posibilităţi. Poţi să-i tragi un picior în cur sau pumni în burtă... Dar cu o femeie nu se poate! E ceva care te depăşeşte, cu ele trebuie să te porţi delicat.

Pentru a-şi demonstra dimensiunile delicateţii, îi serveşte femeii şi o a doua repriză.

— Ţine aici, micuţo, de ziua mea, o informează el.

Régine nu mai seamănă a miss Univers, credeţi-mă! Faţa ei tumefiată, şiroind de lacrimi, e destul de deprimantă. Ai zice, o mutră de accidentată. Reţineţi că am putea include în categoria accidentelor de circulaţie şi persoanele cu faţada deteriorată de poliţişti...

Vreau să sper că acum a înţeles.

În acel moment se aud bătăi în uşă şi vocea răvăşită a Féliciei ne întreabă:

— Ce se petrece acolo?

— Nimic, mamă. Fata asta face vocalize...

— Scuzaţi-o, dă mâine un recital la Pleyel...

Aud pasul iscoditor al bătrânei mele îndepărtându-se pe coridor.

— Ai de gând să vorbeşti sau îţi povestesc ultima păţanie a lui Champi? o chestionez eu. Te previn că şedinţele astea mă deprimă. Şi atunci, ca să termin mai repede, utilizez mijloace extreme...

Tânăra scutură din cap şi strigă:

— Nu ştiu nimic! Nimic! Nimic!

Fac o grimasă.

— Nu-mi plac versurile de şase picioare, şi mai ales cu o gleznă ca asta... Bun, fiindcă pricepi greu, vom trece la un alt gen de exerciţii.

Faţa ei se crispează sub efectul spaimei.

— Nu te nelinişti, n-o să te doară. Şi asta contează cel mai mult, să fie fără dureri.

Ies, urmărit de privirea întrebătoare a lui Bérurier şi de cea neliniştită a Réginei.

Mă duc până la baie. Noaptea asta e noaptea băilor! Există nopţi de Patru August, nopţi de cinema... Ei bine, eu am nopţi hidroterapeutice... Fiecare cu ale lui!

Iau o maşină de tuns. Nu de tuns gazonul, nu, o maşină pentru frizură... Şi revin la prizoniera mea. Constat că sadicul Bérurier a profitat de absenţa mea ca s-o mai bumbăcească puţin... Régine guiţă ca o purcică în călduri! Mă cam deranjează din cauza mamei. Prima oară când aduc şi eu o femeie sub acoperişul familial şi atunci mă comport cu ea bizar! Având asemenea manifestări, vecinii nu vor fi de acord niciodată că aş putea fi un soţ ideal!

Régine mă priveşte fără să înţeleagă. Maşina asta de tuns, în mâna mea, are un aspect barbar.

— Te-am prevenit că n-o să te doară, o asigur eu.

Şi adaug pentru Bérurier:

— Vrei s-o ţii, Grasule, până ce o tund... Anul ăsta se poartă părul scurt..

Brusc, fetiţa noastră încetează să se mai bocească. Părul ei! Ce părere aveţi, e ceva sacru!

Se şi vede cu tărtăcuţa sub formă de bilă, netedă ca un bec electric. Perspectiva o cam ciufuleşte, dacă îndrăznesc să-mi permit această metaforă.

— Am să vorbesc, ne anunţă ea cu o voce lamentabilă.

Îi clănţăn în faţă dinţii aparatului de tuns.

— Bravo, micuţo, dar fă-o repede şi fără fasoane, auzi?

Aude. Şi eu de asemeni. Şi iată ce ne spune...

CAPITOLUL XIII

Articol XIII. ÎNVELIŞUL UNUI GLONŢ!

Pe vremea invaziei germane din Polonia, un savant polonez tocmai pusese la punct o maşinărie ucigaşă cât se poate de eficace! Această maşinărie, după Régine, consta dintr-un glonţ de armă, înăuntrul căruia se afla un acid extraordinar de puternic. Îl numesc acid, *because* între chimie şi mine nu există nici un raport, nici măcar sexual. Îmi vine să-mi plâng de milă când mă gândesc că în păcătoasa mea de meserie mai tot timpul îmi risc ciolanele şi pielea care le decorează pentru a salva nişte chestii din care nu pricep nici măcar o iotă. Cei care îmi urmăresc memoriile, cum urmăresc foiletonul din ziarul preferat, ştiu că mi-a fost dat mie de unul singur să pun în joc ultimele zile ale puternicului Archambault, pentru a raporta şefilor mei o fiolă conţinând un lichid care ar fi putut să fie tot aşa de bine pişat de măgar sau detergent pentru veselă!

Ca să revenim la savantul nostru polonez, descoperirea lui e prodigioasă, deoarece faimosul acid are proprietatea redutabilă de a ataca orice... Fier, piatră, lemn, sticlă, nimic nu rezistă muşcăturii lui implacabile.

Dacă glonţul percutează un car de asalt, mai repede decât i-ar trebui unui iepure să se reproducă, blindatul ajunge ca mâncat de molii... Gândiţi-vă la efectele pe care le poate avea o asemenea comedie asupra carcasei unui cuirasat, de exemplu...

Deci, în timpul războiului, bravul savant (încă un binefăcător al umanităţii, aşa cum vă puteţi da bine seama) şi-a împachetat hârtiile, specimenul de glonţ şi periuţa de dinţi... Pe urmă, ca mulţi dintre compatrioţii lui, s-a refugiat în Franţa, sperând să-şi găsească aici liniştea

şi odihna... Ideea s-a dovedit formidabilă, pentru că efectiv aici şi-a găsit repausul... Ba chiar repausul etern, pentru că, abia debarcat pe teritoriul Franţei, l-a atins o bombă în colţul capului. Asta-i culmea! tocmai el, campion în scosul petelor, el şi formulele lui... Dar, s-ar zice că progresul nu poate fi ţinut în loc, nu? Ei bine, domnule colonel, ce-ţi mai trebuie!

Înainte de a da ortul popii, omul nostru îşi închisese materialul în seiful hotelului în care trăsese. Un compatriot de-al lui a venit mai târziu să le pretindă, prevalându-se de o rudenie îndoielnică.

Avea documente semnate de Ambasada Poloniei, pe scurt, a reuşit să-l convingă pe hotelier. Astfel a recuperat cumplita invenţie şi documentaţia...

Bun, sfârşitul capitolului întâi. Ajungem acum la invazia Franţei. Friţii, care erau la curent cu descoperirea, au delegat un as al poliţiei lor să ancheteze. Şi acest as nu era altul decât Staube.

Vedeţi cum se înlănţuie toate? Staube a dat de urma pseudorudei savantului, un anume Biernarski. Vă prindeţi, nu, cu creierele voastre format alună?

Acesta din urmă, continuând să fugă din faţa invaziei. germane (vedeţi ce înseamnă când te obişnuieşti cu ceva!) a ajuns în Spania.

Staube l-a urmărit şi a furat formula acidului deţinută de Biernarski. Afacerea s-ar fi putut încheia aici, dar se ridica o problemă atât de mare că n-aţi fi putut-o introduce nici în Galeriile Lafayette! Savanţilor germani nu le-a reuşit să fabrice acidul în chestiune, pentru că le lipsea ceva primordial: *învelişul acestui conţinut* feroce, care distrugea orice material! Toate încercările de aliaje se dovediseră ineficace şi, din această cauză, cercetările fură abandonate.

Războiul se termină. Biernarski se întoarse în Polonia, Staube se pripăşi prin Spania, fiindcă se compromisese urât cu gestapoul, şi anii începură să se scurgă. Biernarski

povesti istoria autorităţilor poloneze, care întreprinseră cercetări în Germania. Se află atunci că invenţia rămăsese baltă din cauza lipsei materialului susceptibil să suporte acidul. Era nevoie de glonţ, pentru că acesta din urmă rezista în acelaşi timp acidului şi furniza materialul din care era confecţionat... Ciudat imbroglio, nu-i aşa, fetelor?

Însă, nici urmă de glonţ! Atunci se inversează rolurile, de data asta Biernarski e cel care se ia pe urmele lui Staube! Iepurele devine câine de vânătoare! Îl găseşte pe neamţ în ţara în care neamţul îl găsise pe el, o, ironie a soartei... Are loc o explicaţie dură şi ajung amândoi la concluzia că mapa cu documentele, luată de la hotel, nu conţinea decât formule... Concluzia: savantul polonez nu şi-a depus toate ouăle în acelaşi coşuleţ. Om isteţ, şi-a plasat glonţul în altă parte!

Cei doi inamici se despart, convinşi că vor reuşi să dea de urma glonţului, cu condiţia de a cerceta metodic, şi iată-i, pe fiecare în parte, începând căutarea obiectului periculos.

Luând lucrurile de la bază, ajung la aceeaşi concluzie: savantul polonez încredinţase obiectul unui prieten din Franţa, oprind asupra lui doar formulele. Amicul e un om de afaceri, care recunoaşte să fi primit un mic pacheţel spre păstrare, dar refuză să-l predea lui Biernarski, pe care-l bănuieşte obedient sovieticilor (cum se spune când te exprimi corect). Iar obedienţa faţă de sovietici n-a fost niciodată pe placul unui bogat om de afaceri din Vest!

La o boală gravă, un leac pe potrivă: Biernarski angajează un hoţ de profesie pentru a subtiliza pacheţelul din seiful omului de afaceri... Pleacă în Polonia să facă rost de toată suma de bani necesară să-l plătească pe hoţ... La întoarcere, Carmona - aţi ghicit că el era specialistul, în cazul în care nu aveţi o bomboană fondantă în loc de creieraş - îşi făcuse meseria.

Dar Carmona a pus obiectul la adăpost... Şi, urmărit de propunerile presante ale echipei lui Staube, transformate rapid în ameninţări serioase, se aruncă asupra mea în împrejurările cunoscute.

Concluzia, glonţul este în continuare de negăsit, dar de data asta toţi protagoniştii afacerii au murit, iar eu am rămas singur cu Régine în faţa unei probleme insolubile...

Nu sunt deloc într-o situaţie privilegiată! În toate astea, nici o lumină, nimic care să mă poată conduce spre un drum valabil...

Bérurier zăreşte o sticlă de rachiu superior şi se serveşte fără să-mi ceară părerea.

— Nu te jena, îngân eu...

— Nicidecum, mă asigură el, nu mă simt ca la mine acasă!

Îşi toarnă un pahar mare.

Înainte de a-l da peste cap, plescăie melancolic din limbă.

— Astea-s basme să adormi din picioare, e de părere el... Ţi-a servit o gogoaşă, nu un glonţ!

— Cum adică...

— Eşti convins că nu mai are nimic să dea din ea, drăgălaşa asta? întreabă Grasul plin de speranţă. Ia tunde-o, să vedem cu ce-o să semene chealã!

— Nu! Nu! am spus tot! ţipă Régine.

A spus tot. De asta sunt aproape sigur.

— Ce rol ai avut în aventura cu glonţul? o chestionez.

— Nici unul...

— Ai un fel de a fi inactivă, cu totul ieşit din comun!

— Eram prietena lui Staube...

— Ticăloaso!

— Lucram într-un magazin de blănuri... Manechin.... El a fost foarte gentil... Avea maniere frumoase...

Mie-mi spui! Chestia cu cada purta semnătura gestapoului! Mi-am dat seama imediat.

— Şi atunci, comoară scumpă inimii mele, te-ai lăsat vrăjită de subjonctivul lui trecut şi de felul cum îşi ţinea degetul mic îmbârligat când îşi bea cafeaua?

Lasă nasul în jos. Cine le-ar putea înţelege vreodată pe femei? Nimeni, bineînţeles. Cu ele e mister şi chilot de baie!

Le propui un Apollo, iar ele îl aleg pe Quasimodo[22]... Cu atât mai bine, luaţi notă. În fond, aşa ceva te umple de încredere. Aduce speranţa la îndemâna tuturor!

Fiecare cu norocul lui, culoarea care iese, e culoarea câştigătoare! Prezentaţi-vă, nobili reprezentanţi ai rasei umane, aliniaţi-vă pentru paradă cu bandajele voastre herniare, burţile de popă, picioarele cu platfus, cu aerele voastre idioate, căpăţânele chele, gurile ştirbe, slipurile nelocuite, exemele cronice şi cordonul Legiunii de Onoare în bandulieră!

Strângeţi rândurile! Uite că trece o frumoasă răpitoare! Vom proceda la tragerea la sorţi... Lozul cel mare: o prăjitură preparată de baroană... Lozul al doilea, baroana însăşi! Pe un pat de trandafiri!

— Bun, admit eu în sfârşit. Ai fost metresa lui... şi ai devenit complice... Din dragoste sau din cupiditate...

Femeile nu rezistă unui obiect care străluceşte sau unei stofe de lux!

Iată, fiindcă e târziu şi eu sunt frânt de oboseală, am să vă spun care-i visul meu. Visul meu secret... Ei bine, să întâlnesc o femeie... Una care să fi trecut prin viaţă... Una care să fi căutat mult şi să nu fi găsit... Una cu nădejdile pierdute... Una care n-ar mai visa decât la un petec de iarbă sub care să se întindă ca să poată privi cerul cu norii şi păsările lui... M-aş opri în faţa ei, dacă aş întâlni-o, mă auziţi, turmă de obezi? Pur şi simplu, în faţa ei. Şi ne-am privi la infinit... Până ne-ar ustura ochii! Fără să vorbim, mai ales asta... Cuvintele sunt prea periculoase. Îţi ies pe

[22] Clopotarul cocoşat din romanul „Nôtre-Dame de Paris" de Victor Hugo. (n.tr.)

gură când te aştepţi mai puţin... Şi fac mult rău... Lasă urme! Iar tăcerea nesfârşită, voită, adâncă, ar fi ca un copil al nostru. Împreună am reuşi acel miracol: să creăm un strop de infinit...

— N-ai ceva de mâncare? se informează Bérurier. Mor de foame!

Toată lumea coboară! Idealul meu se dezumflă...

— Du-te, băiete, şi caută în frigider... Félicie are întotdeauna haleală de rezervă, de parcă s-ar aştepta ca o noapte rătăcită să ceară găzduire...

Bérurier dispare fericit cât cuprinde. Pentru el, infinitul reuşeşte să se concentreze într-o felioară de cârnat! E un fericit!

— Ia spune, Régine, ai adresa omului de afaceri căruia Carmona i-a subtilizat glonţul?

Îşi încruntă sprâncenele.

— Cred că-i un anume Bargette, strada Molitor... Îl găsiţi în anuar.

— Bun...

Şi mă întreabă:

— Ce aveţi de gând să faceţi cu mine?

— Eu? Nimic, fetiţo... E o chestiune care priveşte statul... Complicitate în mai multe crime, înseamnă câteva luni bune de stat la răcoare, dar cu ochii care-i ai, şi mai ales cu farmecele, ţi s-ar putea face o reducere, crede-mă...

Şi, cum Bérurier apare cu un sandwich mare cât o coapsă de-a mea, i-o arăt pe tânără.

— Hai, Grasule, du-o pe domnişoara la zdup, şi pe urmă mergi de te culcă. Îţi mulţumesc, nu mai am nevoie de tine...

Bérurier ridică din umeri.

— Nu-i rău deloc... Dacă mi-aş număra orele de noapte, aş face avere...

— Nu-ţi fă probleme, ai să ai drept la pensie, în cazul în care bandiţii nu te vor împuşca mai înainte!

— Îhî...

— Şi nu te lăsa îmbrobodit de cucoana asta...

— Mă crezi un idiot?

Desface o parte a cătuşelor ca s-o desprindă pe Régine de ţeava încălzirii centrale, dar, prudent, o priponeşte imediat.

Îi privesc plecând în noapte şi, mort de oboseală, mă întind pe divanul din salon.

NOTA. - *Anumite persoane instruite vor putea constata că, pe parcursul precedentei naraţiuni, am folosit mai multe timpuri verbale. Să nu-şi închipuie că-i dovada unei nesiguranţe din partea mea sau a unei oboseli cerebrale. Cu toată modestia, e vorba de o virtuozitate gramaticală. De multă vreme îmi plăcea să sper că voi reuşi să reunesc perfectul compus, imperfectul şi perfectul simplu, al căror spirit de autonomie mă întrista.*

De acum încolo, lucrul e împlinit!

CAPITOLUL XIV

Articol XIV. ... CU ÎNVERŞUNARE!

Sfârşitul unei nopţi de coşmar, antiderapante, băieţi!

Capul mi-e plin de gloanţe acidulate. Gloanţe mari cât nişte obuze şi pline cu lichior, ca anumite bomboane.

Când mă trezesc, e ziua în amiaza mare şi viteaza mea Félicie mă priveşte dormind cu o căutătură plină de dragoste.

— De ce nu te-ai culcat în camera ta?

— Eram obosit frânt şi n-am mai avut putere.

— Nu te-ai simţit bine pe divanul ăsta...

Mă ridic în picioare, care îmi tremură puţin, ca un jeleu de coacăze. Mi-e capul plin de elanuri în perspectivă şi gura de cântări ce proslăvesc ziua de mâine.

— Tratament de şoc, îi spun Féliciei, ca răspuns la privirea ei îngrijorată.

Şi ea ştie ce înseamnă asta.

Aspirină şi săruri de fructe! Astea-s cele două talismane ale zilei. După ce am procedat la aceste operaţii de revigorare, îmi ofer un *breakfast*[23] de primă mărime ca să astup toate crăpăturile. Apoi, ies în grădină, unde un soare blând şi un şezlong mă aşteaptă cu nerăbdare.

Aerul e proaspăt, floarea parfumată, peluza tunsă, cerul azuriu şi pietrişul mărunt...

Cu mâinile sub cap, îmi închid pe jumătate lampioanele ca să gândesc în tihnă. În sinea mea! Ca un om care se apleacă asupra imprimatului cu suprataxe progresive! Faceţi linişte, simt nevoia să mă ascult gândind...

Domol, ca o barcă în derivă pe firul unui curent indolent (un nou eşantion al posibilităţilor mele poetice: expediţia se face gratuit, la cerere, alăturaţi un timbru pentru

[23]Mic dejun (limba engleză în original). (n.tr)

răspuns!) domol, repet, întâmplarea, în care mi-am băgat accidental picioarele, începe să se deruleze. Îl revăd pe Carmona în Târgul Tronului, cu faţa lui disperată... Îl revăd în puşcărie... Îl revăd mort... Îl revăd pe Biernarski întins pe trotuar, perforat ca douăsprezece cartele de metrou! Îl revăd pe Staube şi picioarele lui impecabil de curate, mort în apartamentul de pe strada Vemeuil... Şi o revăd pe Régine, langusta asta afurisită, care pentru un vizon e în stare de orice!

Mă gândesc la istoria glonţului coroziv... Cretinism magnific al ştiinţei! Bizarerie a hazardului! Anumiţi oameni au formula faimosului acid, dar nu-l pot folosi!

E ca şi cum v-aţi construi un Alfa-Romeo în sufragerie! Imposibil să vă serviţi de el. Glonţul reprezintă cheia problemei, pentru că el furnizează natura metalului rezistent la formidabilul acid!

Unde o fi glonţul ăsta ridicol?

În orice caz, a ucis de pe acum destui oameni: Carmona, concubina lui, Biernarski, Staube, Ernest, Maurice... E într-adevăr periculos. Nu iartă.

Un biet om şi-a petrecut zile, luni, poate ani, să inventeze lucrul ăsta mărunt şi ucigaş. I-a calculat efectele. A cercetat puterea distructivă a lichidului său blestemat... Într-o clipă, mănâncă, roade, distruge, omoară!

Dar acest biet om nu s-a gândit la cât timp ar trebui să construieşti ceea ce el a găsit mijlocul de a strica...

O femeie îşi desface picioarele şi din ea grăbeşte afară moartea... Moartea pe care o îndopi cu făină Nestlé, lapte Guigoz, suc de portocale, catehism, fabulele lui La Fontaine; cu trei ori doi fac şase; moartea pe care o vitaminizezi şi o educi (de Windsor, ar adăuga Bérurier); pe care o îmbraci la Sigrand, o duci la circ, până în clipa în care cineva prezintă factura!

— Pari îngrijorat?

Arunc un ochi spre Félicie.

— Îngrijorat? Da de unde, mami, mă gândesc la oameni. N-am ce griji să-mi fac pentru ei. Sunt destul de mari ca să se poarte urât şi singuri!

Ea oftează.

— Ştii că vecina are un amant? Un băieţandru, ajutor de măcelar; e o situaţie foarte penibilă!

— S-ar putea să aibă o slăbiciune pentru carnea fragedă...

— O femeie la vârsta ei! Îl duce la pădure cu maşina...

— Cu amantul la Saint-Cucufa şi cu bărbatul la Veneţia... Viaţa e bine alcătuită. Trebuie să ştii s-o înţelegi...

Surprinsă, Félicie nu insistă.

În clipa aceea, ca într-un film, vecina de alături începe să cânte balada prizonierului din Turn care se va arunca pe fereastră în zori de zi...

E vocea sufletului ei care vorbeşte pe nas!

Mă întind, casc, mă ridic, cum scria un romancier care mânuieşte cam anevoios pronumele personal.

Îmi pun următoarea întrebare:

„Dat fiind faptul că toţi protagoniştii cunoscuţi ai acestui caz sunt morţi, cu excepţia Réginei care, în ceea ce o priveşte, nu ştie mai mult decât a spus, da, date fiind toate acestea, cum aş putea eu spera să găsesc afurisitul ăsta de glonţ?”

Imaginaţi-vă o dramă ai cărei actori mor toţi la sfârşitul actului doi. Autorul ar rămâne singur, cu actul trei sub braţ, pentru a răspunde exigenţelor publicului... Şi atunci?...

Savantul polonez a încredinţat mica lui găselniţă unuia dintre prietenii lui, om de afaceri... Bargette, strada Molitor...

Poate că acest personaj mi-ar putea spune ceva?

Sper, cel puţin. Oricum, el e suprema legătură care mă mai uneşte cu glonţul.

*

* *

Ideea îmi vine exact în clipa în care mă bărbieresc. E un moment impresionant pentru un bărbat când se descoperă, în mod crud, faţă în faţă cu sine însuşi. În general (şi chiar în colonel), bărbaţii au cu oglinzile raporturi scurte şi distanţate. Dar operaţia bărbieritului îi obligă să-şi examineze mutra în fiecare zi şi destul de mult timp. În ceea ce mă priveşte, această întâlnire cotidiană cu mine însumi mă inoportunează. Şi atunci, mă gândesc la altceva pentru a încerca să uit de prezenţa mea.

Ideea e următoarea: în cazul în care Carmona l-a prădat pe prietenul savantului Polak, acesta a trebuit să depună o plângere la poliţie, logic... Şi, cum era vorba de un obiect atât de deosebit, dosarul a fost probabil transmis serviciilor noastre.

Îmi las maşina de ras, fără s-o fi scos din priză, pe policioara chiuvetei, unde începe să trepideze ca un epileptic.

Un telefon mă va informa. Sun aşadar la poliţie şi, din întâmplare, îmi răspunde taica Pinaud.

— Ce mai faci? îl întreb maşinal.

Cuvinte cum nu se poate mai imprudente când e vorba de un tip ca Pinouche. Imediat profită de ocazie ca să-mi relateze despre zona zoster care a dat peste el, despre metrita nevesti-sii şi, când abordează plămânii nepotului, pun frâna pe butucul roţii.

— Te-am întrebat ce mai faci, ca să-mi răspunzi „bine mersi” latru eu. N-am timp de pierdut cu pneumotoraxul familiei tale, ţap bătrân! Mergi şi caută-mi imediat toate detaliile plângerii depuse în ultima vreme de un anume Bargette, strada Molitor... Plângere pentru furt... Dacă nu avem nimic la noi, verifică la comisariatul de cartier, hai, mână-măgarul, sunt grăbit, aştept rezultatul la mine acasă.

Trântesc brutal telefonul ca să-i mototolesc timpanul.

Apoi, îmi termin toaleta, mă săpunez, mă loţionez, mă bibilesc, mă emulsionez, mai înainte de a îmbrăca cel mai bun costum: o stofă englezească, *made in Roubaix* [24] gri cu dungi italieneşti.

Când sunt gata, pot să stau în genunchi în faţa mea. Dar mă abţin s-o fac ca să nu-mi boţesc pantalonii în genunchi.

Şi iată că sună telefonul. Pinaud de Charentes intră în scenă.

E categoric, apostolic şi roman: nici o plângere înregistrată, emanând de la vreun Bargette. Nicăieri nici urmă de această afacere. Iată ceva care mi se pare cel puţin ciudat.

— E-n regulă, îi spun, mulţumesc, bătrân smintit!

Îmi sărut mama.

— Te întorci la prânz, mă întreabă ea plină de speranţă.

— Da.

— Cu atât mai bine... Am să-ţi pregătesc o ciulama de viţel.

— Minunat, mami! Să nu uiţi să-i adaugi rondele de cornişon... Cornişonul este, într-o măsură, Sacha Guitry al ciulamalei.

O pornesc rapid cu direcţia Boulogne.

*

* *

Cum s-ar zice, ca să zicem aşa, suntem vecini, Bargette şi cu mine. Nu-mi trebuie decât vreo douăsprezece minute pentru a ajunge la reşedinţa lui. Mă aflu în faţa unei înstărite agenţii imobiliare... Toţi comuniştii din Auteuil trebuie să vină aici să-şi cumpere o locuinţă, proprietate personală. Banul trage la Bargette ca un crevete la momeală râncedă!

[24] Localitate din Franţa la nord-est de Lille. Centru textil. (n.tr.)

Piatră de construcţii, ce mai!... Şi fier forjat cu nemiluita! Un hol moale ca o cutie de bijuterii, confortul suprem: apă caldă şi apă rece.

O dactilografă graţioasă, cu torsul mulat într-un pulover alb, care-i scoate mameloanele în evidenţă, mă recepţionează.

Îi spun cine sunt, dar ea nu-mi spune totuşi cu cine umblu.

Misiunea ei constă în a-l atrage pe client, şi, dacă e cazul, să martirizeze un blocnotes care nu i-a făcut nimic!

Când un eventual cumpărător vine la Bargette şi vede prezentându-i-se doi sâni ca ai ei, acompaniaţi de un surâs la fel de armonios, nu se mai gândeşte la vila lui Sam-Sufy! Instantaneu, începe să vadă în mare. Nu i se mai potrivesc decât şase camere pe bulevardul Mozart, cu grilaj de fier forjat negru şi o portăreasă, reuşită prima la concursul general! Frumoasa îţi insuflă nebunia grandorii! Un-doi! Şi eşti gata încins. O ochiadă fierbinte ca o sută de lumini, profundă ca marea pe care o vezi dansând în adâncurile unor golfuri limpezi! După asta, lui Bargette nu-i mai rămâne decât să redacteze actul de vânzare şi să-i prezinte tipului clauzele contractuale la semnat!

— Poliţia! articulează ea, privindu-mă de jos în sus şi de la stânga la dreapta, trecând prin Monfort-l'Amaury.

— De ce nu?

— Bun... domnul Bargette vă va primi...

Dispare şi aud şuşoteli în camera învecinată. În fine, tipesa revine surâzătoare.

— Vă rog să poftiţi...

Mă execut. Un birou straşnic! Piele suedeză, acaju, tapiserie broşată, cărţi legate...

Bargette e un tip destul de corpolent, dar care-şi poartă bine greutatea. O faţă puţin palidă, privirea spălăcită... Pe scurt, ţi-ar vinde şi palatul Elysée în doi timpi şi trei mişcări.

Se ridică.

— Doriţi să-mi vorbiţi, domnule inspector?

— Comisar!

— Oh! scuzaţi...

Să fie o părere? Dar cred că desluşesc o uşoară nelinişte pe această faţă copioasă, siropoasă, gelatinoasă...

— Doar câteva cuvinte...

Îmi arată un scaun. Îmi depun contragreutatea, având grijă să trag de dunga pantalonilor. Privirea mea cade pe un seif elegant, încastrat în perete. Mobila blindată e vopsită în crem. De unde stau, pot să observ câteva urme de zgârieturi în preajma încuietorii.

Bargette îmi urmăreşte privirea.

— Acesta e seiful care a fost forţat? îl chestionez.

Vedeţi, demarajul se face brusc şi la rece! Bargette primeşte lovitura drept în gingii! Dacă suferă de paradentoză, n-are decât să sugă lămâie după asta.

Faţa lui palidă nu păleşte, dar văd adâncindu-i-se două cearcăne vineţii pe sub ochi. Nu clinteşte, nu scoate o vorbă. Gândeşte... Şi nu-i în stare să pună ordine în valul de întrebări care se prezintă la control!

Continuu cu o voce egală, politicoasă, care nu iartă:

— De fapt, aţi fost un norocos, pentru că aţi avut de-a face cu un profesionist. Dacă ar fi încercat un amator să spargă seiful, ar fi trebuit să telefonaţi la Bauche ca să vă dea unul nou...

Se decide în cele din urmă să-şi manevreze limba.

— Cum de s-a aflat că mi-a fost deschis seiful?

— Hoţul a fost arestat...

— Ah!

Îşi frământă degetele groase ca nişte cârnăciori.

— la spuneţi, domnule Bargette, în general, lumea dă fuga la comisariat când constată o spargere; cum se face că dumneavoastră n-aţi reclamat nimic?

Scutură din cap:

— Asta mă priveşte pe mine...

— Am impresia că priveşte puţin şi poliţia. Aştept explicaţiile dumneavoastră...

Bargette ridică din umeri.

— N-am ţinut să fac publicitate în jurul acestui furt.

— De ce?

— Datorită situaţiei mele...

— În ce măsură faptul de a fi victima unei spargeri ar aduce atingere unei situaţii?

Trebuie că are o fire colerică, pentru că îşi trânteşte brusc mâna groasă peste mapă.

— Sunt liber să apreciez ceea ce convine sau nu situaţiei mele! Orice aţi spune dumneavoastră, domnule comisar, poliţia n-are de ce să se ocupe de acest caz.

În chip de răspuns, încep să număr calm pe degete.

— Unu... doi... trei... patru... cinci...

Schimb mâna, nefiind o anomalie a naturii şi conchid:

— Şase!

Mă priveşte cu un ochi neliniştit.

— Şase morţi, fac eu... ca urmare a spargerii acesteia! Dacă dumneavoastră consideraţi că faptul nu priveşte poliţia, preveniţi cel puţin serviciile de salubritate să adune cadavrele.

Tipul păleşte.

— Spuneţi, cadavre?

— Spun şase morţi!

— Din cauza...?

— Din cauza!

— Dar... e imposibil!

— E imposibil şi totuşi adevărat... Pentru mai multe detalii, vă rog să citiţi ziarul la care sunteţi abonat... Nu-i nevoie să căutaţi, găsiţi totul pe prima pagină!

— Cum de a putut acest diamant să provoace un asemenea masacru? Desigur, reprezintă o mare valoare, dar totuşi...

Ha, ha, vrea să-mi întindă cutia cu biscuiţi. Nu mai iau azi masa acasă. Félicie poate să-şi expedieze ciulamaua de viţel la orfelinatul din arondismentul treisprezece!

Eu vreau să aflu ce ascunde vinovatul, el trage cu diamantul.

Mă lămureşte:

— Prefer să vă spun tot. Contez pe discreţia dumneavoastră! Acum câteva luni, m-am aflat în faţa unei lipse de lichidităţi în bancă, urmare a unei afaceri nereuşite. Oh! era vorba de un simplu accident, care nu comporta consecinţe grave. Dar aveam absolută nevoie de bani lichizi... Să împrumut? Da, aş fi putut, numai că ştiţi cum se manevrează opinia publică. În meseria noastră totul se dă în vileag... Am recurs la un inel splendid al soţiei mele. Un solitar superb! În valoare de o sută de mii!

Îşi şterge fruntea, pentru că-l trec năduşelile pe bietul Bargette.

— Soţia mea e o persoană cu un caracter foarte... dificil... N-ar fi acceptat nici în ruptul capului să mă folosesc de inelul ei. Atunci... am făcut-o să creadă că l-a pierdut... Mă... înţelegeţi?

Înţeleg foarte bine că grasul i-a subtilizat bijuteria nevesti-sii. Abilă manevră.

— Furtul între soţi nu-i pasibil de urmărire judiciară, îi spun eu.

Cuvântul îi displace...

— Am amanetat, prin urmare, inelul... obţinând astfel lichidităţile de care aveam nevoie... Apoi, situaţia mea s-a redresat, l-am răscumpărat şi l-am închis în seif, în aşteptarea unui pretex plauzibil ca să i-l pot înapoia soţiei.

— Nu era asigurat?

— Nu, altminteri n-aş fi procedat în felul acesta...

Nu-i chiar aşa de necinstit grasul. Se zbate şi el cum poate. Timpurile sunt grele pentru fiecare. De sus până

jos, pe scara socială, bieţii oameni dau din coate ca să-şi asigure fripturica! Ăsta-i destinul cu un Q majuscul...

— Prin urmare... inelul v-a fost furat?

— Sigur. Nu puteam să depun plângere, vă daţi seama ce scandal ar fi izbucnit în familia mea!

Ce spui, Franţ! Coana Bargette, după câte pricep eu, trebuie că-i o scorpie şi jumătate! Deloc comod s-o manevrezi! Câteodată tot muierea sare şi la bătaie, ce ziceţi? Să nu râdeţi! Am văzut destui care se lasă caftiţi de neveste! Pe unii ca ăştia nu-i dispreţuiesc, îi plâng; cum îi plângi pe cei grav bolnavi! Trebuie să ai sirop de rodii în vine ca să te laşi tratat astfel! Numai cât mă gândesc şi văd roşu.

Dar toate astea ne îndepărtează considerabil de problema mea. Eu vin să-i vorbesc de autoclavă şi el îi dă înainte cu bideul!

E timpul să punem punctul pe I, cu condiţia ca acesta să nu fie grec!

— Nu vorbim aceeaşi limbă cam de multişor, domnule Bargette. Ceea ce mă interesează pe mine nu-i inelul de familie, ci depozitul lăsat de prietenul dumneavoastră, savantul polonez... În legătură cu acest furt aş vrea să stăm de vorbă.

Dacă vă imaginaţi că surprizele s-au terminat, vă puteţi băga degetele în ochi!

— Cum adică, în legătură cu acest furt? se miră Bargette... Depozitul de care-mi pomeniţi, se află în continuare în posesia mea!

CAPITOLUL XV

Articol XV. ŞI STELELE SE VOR PRĂBUŞI!

Ar fi de dorit să-şi grăbească prăbuşirea, pentru că formează deasupra capului meu o bizară constelaţie!

Un moment, am impresia că biroul agentului imobiliar se pune în mişcare ca un carusel!

Are glonţul! Are glonţul! Scumpul de el! Îmi vine să-l pup! Să mai spună cineva că un asemenea agent nu-ţi aduce fericirea!

Brusc, cortina cade asupra tragediei! Eroare, era o comedie. O comedie bufă, cum spun gastronomii!

Îmi imaginez foarte bine ce s-a întâmplat. Biernarski îi cere lui Carmona să spargă seiful lui Bargette. Hoţul se angajează, îşi ia avansul... Dar în seif, găseşte un diamant care-i merge drept la inimă şi în buzunarul de pungaş!

— Depozitul prietenului dumneavostră se afla în acest seif?

— Nu...

Asta-i! Era previzibil... Carmona n-a vrut să se ostenească de pomană. A subtilizat inelul coanei Bargette, spunându-şi că era un plasament bun!

Numai că, imediat în spatele lui, îi călca pe urme Staube *brothers*[25]. Atunci a priceput în ce viespar nimerise. L-a cuprins spaima şi... restul îl ştiţi!

Ceilalţi smintiţi, interpretându-i eschiva ca pe o grijă de a-şi păstra exclusivitatea asupra obiectului dobândit, au trecut Parisul prin foc şi sabie ca să recupereze de la Carmona un lucru pe care acesta nu-l avusese niciodată...

— Şi depozitul! croncăn eu.

Se uită la mine.

[25]Fraţii (limba engleză în original). (n. tr.)

— Unde e?

— Aici! face el, trăgând un sertar al biroului.

Apucă un pacheţel minuscul, maro.

— L-am lăsat în acest sertar din clipa în care mi l-a încredinţat profesorul Cazek...

Întind mâna.

Hotărât, Bargette trage pachetul înapoi.

— Nu!

— Ce spuneţi?

— Spun nu!

Acum e calm. Onoarea-i face o injecţie cu beton armat în măduva spinării.

Începe să turuie, mult, tare, glorios despre un depozit sfânt, despre cuvântul dat unui mort şi alte baliverne care în zilele noastre storc lacrimi doar babelor.

Îl las să-şi fluture stindardul. Întotdeauna trebuie să le dai voie oamenilor să trăncăne până nu mai pot!

Şi spune, şi vorbeşte, şi perorează, şi face spume, şi relatează... Tot! Vizita lui Biernarski care a încercat să-l tragă pe sfoară cu o moştenire... Pe urmă, să-i propună bani. Dar Bargette s-a ţinut tare. Imediat a adulmecat rusnacul în polonez: Napoleon răsărea din Bonaparte. A refuzat să-i predea pacheţelul şi celălalt a plecat cu coada între picioare...

Aici, îi întrerup explicaţiile.

— Puteţi să-mi spuneţi ce aveţi de gând să faceţi cu acest pachet?

Se opreşte.

— Păi... nimic!

— Atunci, de ce-l mai păstraţi? Cazek e mort, ce vă mai rămâne de făcut?

— Profesorul mi l-a dat spunându-mi că, în caz de deces, să-l păstrez până la restabilirea păcii. Or, pacea nu s-a restabilit în adevăratul sens...

Asta cam aşa era...

Şi conchide:

— Vedeţi, domnule comisar, că nu vă pot lăsa să deschideţi pachetul.

Îl întreb:

— Şi dacă revine pacea, ce intenţionaţi să faceţi cu el?

— Să-l predau Ambasadei Poloniei din Paris...

Întind mâna.

— Bun, daţi-mi pachetul, am glumit destul pe tema asta!

— Niciodată!

— Oh! ce cuvânt nepotrivit! Niciodată să nu spuneţi niciodată! domnule Bargette. Înlocuiţi-l prin „poate”. Poate! Marsilia speranţei! Poarta aurită a posibilului! Trambulina prudenţei!

Pe măsură ce mă exaltez, îmi scot pistolul din tocul lui de piele, şi-l îndrept spre agentul imobiliar. Efectul e instantaneu. Mâna lui grasă dă drumul pacheţelului, cum dă drumul o găină oului în cuibar.

Înşfac pacheţelul.

Uf! un oftat adânc îmi fâsâie pe nări... S-a terminat, iar ai avut câştig de cauză, San-Antonio... Tu, forţosule, tu singurul ajungi la potou... Ca întotdeauna... Bravo! Discul cu aplauzele, *please*! Maestre: o ritornelă de onoare pentru acrobat!

— Ruşine! geme Bargette, protestez cu ultima energie...

— Ultima energie, fac eu cu fineţea pe care mi-o cunoaşteţi, este energia nucleară. Ascultă, dragul meu, nu fă prea multe valuri, pentru că nevasta dumitale s-ar putea să afle ce s-a întâmplat cu inelul ei, ceea ce v-ar putea conduce drept la tribunal!

Argumentul are valoarea lui. S-a oprit din ciripit.

Îmi bag revolverul la loc şi-i arăt legitimaţia interlocutorului meu, ca să-i dovedesc că are de a face cu un funcţionar mandatat, cu forme în toată regula.

— Vă voi ţine la curent cu urmarea, dacă ea va exista, îi spun. Nu vă faceţi sânge rău... V-aţi îndeplinit datoria...

Să bată tobele şi să închidem uşa ca să evităm curentul. Cu acestea, îl las pradă mustrărilor de conştiinţă.

CAPITOLUL XVI

Articol XVI. ÎN GĂLEATĂ

Puţin zguduit de intensitatea surprizei încercate, urc în maşină.

Dacă mi-aş fi dat ascultare, aş fi desfăcut pacheţelul imediat, dar ghicesc privirea lui Bargette de după perdeaua biroului şi-mi înfrânez impulsul. În viaţă, între altele, trebuie să te înarmezi cu răbdare. Ea aparţine celor care ştiu să aştepte.

Deci, mă pun în mişcare şi ies din câmpul vizual al acestui domn. Opresc într-o stradă transversală, exact la umbra unui semn care interzice staţionarea.

Pacheţelul e învelit într-o hârtie de ambalaj foarte groasă. Are forma unei jumătăţi de plic obişnuit, gros de vreo doi centrimetri.

Îl palpez cu precauţie, dar e moale şi, pe de altă parte, foarte uşor. Aceste constatări nu le-am făcut în biroul lui Bargette, pentru că bucuria exaltată a triumfului fusese mai tare ca toate.

Dar acum, ele se impun spiritului meu deductiv. Şi brusc, îmi simt rectul consternat.

Un glonţ e tare, e greu...

Prompt, rup hârtia maro. Găsesc în interior o foaie împăturită în patru. Pe ea sunt scrise de mână două rânduri şi, culmea, în limba polonă, cum spunea Ponson du Terrail[26]. Mai jos, o semnătură abia descifrabilă: Cazek.

Cam slăbuţ! Şi eu, care speram să fi dat de capătul afacerii, rămân înmărmurit! În fine, traducerea acestor două rânduri poate ne vor dezvălui ceva...

[26] Ponson du Terrail (1829-1871)- scriitor francez, maestru al romanului foileton (*Peripeţiile lui Rocambole*, 1859). (n.tr.)

Curios foc, gonesc spre sediul poliţiei. Toţi amicii sunt prezenţi. Pinuche, Bérurier, Jasmin...

Béru tocmai le povesteşte fraţilor peripeţiile din noaptea precedentă. Le mai înfloreşte, cum i-e obiceiul... Întotdeauna el e generos. În istorioarele lui, tipii măsoară invariabil cu douăzeci de centrimetri mai mult ca în realitate. E felul lui de a fi poet.

— Nu-i ascultaţi balivernele, fac eu intrând în birou.

Ceilalţi încep să râdă, în vreme ce Grasu protestează.

— Cowiak nu-i pe aici? mă informez.

— E în laborator.

— Spuneţi-i că vreau să-l văd imediat, să-şi mişte repede fundul. N-am nevoie de el decât pentru un minut!

Pinaud mă întreabă dacă informaţiile lui de azi-dimineaţă mi-au fost utile. Ar vrea să salveze Franţa în fiecare zi, în vreme ce-şi ia micul dejun... E o boală la băieţii ăştia!

— Ca o cataplasmă pe un picior de lemn, îl asigur eu, cu intenţia de a-l scoate din sărite.

Faţa roşie şi triunghiulară a inspectorului Cowiak îşi face intrarea.

— M-aţi chemat, domnule comisar?

— Da... Dacă vorbeşti polona, trebuie că ştii şi să citeşti?

— Sigur.

În întind foaia de hârtie împăturită în patru.

— Atunci, tradu-mi şi mie rândurile astea!

Ia mesajul şi citeşte:

„*În caz de deces, facultatea din Varşovia să-mi preia rămăşiţele pământeşti.*

Prof. Cazek"

Simt că mă apucă durerea de cap.

— Asta-i tot?

— Asta-i tot!

Stau şi mă gândesc... Iată cum mi se risipesc ultimele speranţe. Şi eu, care crezusem că am câştigat lozul cel mare, mă văd ajuns într-un impas.

— O.K... Bine, transmite acest mesaj la Ambasada Poloniei... S-ar părea că asta e ultima dorinţă a celui în cauză...

Ce-aţi vrea să fac? Sunt momente când te vezi obligat să depui armele, nu? Să te încăpăţânezi, nu serveşte la nimic... Am făcut tot ce s-a putut... Am fost chiar pe punctul de a-mi lăsa pielea în aventura asta. Cine ar fi făcut mai bine?

Îmi părăsesc colegii şi plec să-l caut pe patron.

E în biroul lui, vorbeşte la telefon cu unul dintre colegii mei aflaţi în misiune. Îi trage o săpuneală cu Palmolive, care, dacă întreţine frumuseţea, nu întreţine şi relaţiile amicale!

Când închide, fruntea lui sidefie e împurpurată de o nobilă furie. Îl las să-şi verse năduful. Şi, într-adevăr, nemulţumirea se şterge de pe faţa lui, ca o furtună pe un cer de vară.

— Ce mai e nou? mă întreabă el. Unde aţi ajuns cu polonezii voştri?

— N-am ajuns nicăieri, şefu'!... Firul s-a rupt...

Îi narez evenimentele din ultimele douăzeci şi patru de ore...

Mă ascultă fără să scoată o vorbă, mulţumindu-se să deseneze motive etrusce pe sugativa întinsă pe birou.

Când termin, clatină din cap. Mă uit cum luceşte chelia lui în lumina lămpii de pe birou... În fine, se ridică, îşi trage manşetele de mătase, făcând să strălucească butonii de aur şi declară:

— Păcat!

Nu-i nevoie să-i cer precizări ce anume e păcat: o ştiu prea bine... O simt prea bine... Şi mie mi se învârteşte prin cap acest cuvânt! *Păcat!* Se întipăreşte cu litere de foc în mintea mea...

Păcat că atâţia oameni au murit de pomană... Păcat că nu putem noi controla invenţia aiuritului ăla de profesor Cazek!

Şeful se aşează şi îmi spune:

— Deocamdată, n-am altă misiunea să-ţi încredinţez, San-Antonio.

— Cu atât mai rău... Aş fi vrut să-mi schimb puţin gândurile...

— De ce să-ţi schimbi gândurile? Fie vorba între noi, chiar consideri afacerea cu adevărat încheiată?

— Păi...

— Fii sincer!

— Evident că nu. Atât doar că n-am cum s-o împing mai departe.

Îşi împreună mâinile...

— Întotdeauna lucrurile se pot împinge mai departe. Am impresia că te-ai ocupat cam prea mult de oamenii care au gravitat în jurul savantului şi prea puţin de el...

— Să mă ocup de el! Dar e mort de treisprezece ani!

— Ei şi?

Se lasă un moment de tăcere. Bătrânul îşi mângâie mapamondul în piele de popou şi chipul lui frumos, pe care-l vrea marmorean, continuă să lucească blând în lumina electrică.

— Ciudat om şi savantul ăsta, face el. Vine în Franţa ca să scape de invazie... Aduce cu el formula şi glonţul...

Se opreşte.

— Măcar, o fi adus cu el blestematul ăsta de glonţ? De formulă suntem siguri, fiindcă a recuperat-o Staube... Dar glonţul? întreb eu.

— Evident, că l-a adus! Un om de ştiinţă nu se desparte de invenţia lui... N-o separă în două, lăsând o parte în pericolul de care fuge... Şi mai ales o parte atât de transportabilă cum este un glonţ... e aşa de mic...

— E chiar prea mic, şefu'... Se poate disimula aşa de uşor...

Clatină din cap neîncrezător. Apoi se concentrează ca un pătrăţel de Galina blanca.

— Să ne transpunem în pielea savantului. Iată-l sosit în Franţa... Războiul continuă... Se ascunde, aşteptând să-şi poată relua lucrările sau, mai exact, să şi le poată fructifica... Ar putea face o afacere frumoasă dacă şi-ar vinde invenţia unei puteri străine... Dar nu, el aşteaptă, aşteaptă pentru că e patriot. Invenţia lui e destinată Poloniei!

De îndată ce abordează domeniul patriotismului, Bătrânul se montează! El şi drapelul se confundă! Trebuie că poartă chiloţi tricolor şi ascultă Marseilleza înainte de a adormi!

— De acord, admit eu, preocupat s-o mai scurtez, şi pe urmă?

— Vede că lucrurile merg prost pentru Franţa... Ar pleca în Anglia, dar probabil că i se pare inutil. La ce bun să meargă aşa de departe? Germania pare să învingă... peste tot, pe toate fronturile... Şi atunci?

„Atunci, reia Boss-ul, care e inepuizabil în dimineaţa asta, atunci, îl cuprinde frica şi vrea să-şi salveze invenţia... Să aibă oare un presentiment al sfârşitului care-l pândeşte? Foarte posibil... Îşi încredinţează formula seifului din hotelul unde locuieşte... Aici, documentaţia e la adăpost de bombe... Dar glonţul, pe el îl ascunde în altă parte, fiindcă fără el formula e inutilizabilă, ştie acest lucru...”

Bine gândit. Nu-i spun Bătrânului că raţionamentul lui nu-i o noutate pentru mine. La ce bun să-l necăjesc? Cred că-i mai înţelept să-l las să depene firul...

Şi el continuă:

— Unde l-ar fi putut ascunde? Mister... Îşi lasă formula unui hotelier, ultima dorinţă unui prieten... Dar restul, cheia edificiului său ştiinţific?

Măi să fie, ar trebui să notez imaginea. Un edificiu ştiinţific! Numai bătrânul e în stare să găsească asemenea formule!

Râd în sinea mea.

Aştept urmarea, dar Boss-ul repetă:

— Unde l-ar fi putut ascunde?

De data asta, întrebarea mi-o pune mie, direct! Mie care nu mai ştiu ce să cred! De-ţi vine să cumperi o sticlă de vin roşu ca să te deghizezi în căpetenie de indieni!

Dragul de el!

— Habar n-am, îi răspund eu.

— Care-i faimosul hotel unde a tras savantul?

— Am putea încerca să căutăm...

— Trebuie! Poate afli de pe acolo ceva!

— Poate...

Mă ridic, dar sună telefonul. Bătrânul se încruntă gata să muşte!

— Alo!

Ascultă... Apoi chipul lui se luminează ca faţada palatului Versailles în luna iulie.

— Un inel... Da, ştiu ce-i cu el, aduceţi-l aici...

Depune uşor receptorul în furcă.

— Cei de la poliţia judiciară, care anchetează pe strada Echaudé, au descoperit la Solange Maurey un inel splendid, într-o cutie cu boabe de cafea... Trebuie că-i cel al lui Bargette, nu?

— În mod cert...

— Bun, i-l vom înapoia discret, după ce îi vom cere o descriere detaliată a inelului furat...

— De acord! Măcar o dată să se găsească cineva în tot Parisul ăsta care să fie convins că şi poliţiştii sunt buni la ceva!

Îi strâng dreapta şi mă expediez afară din birou.

CAPITOLUL XVII

Articol XVII. CIULAMAUA DE VIŢEL!

— Tu eşti, mami?

Idioată întrebare mai e şi asta! Când îmi compun propriul număr de telefon şi-mi răspunde o voce caldă de femeie „Alo”, cui altcuiva ar putea aparţine această voce dacă nu mamei! Hmm, vă întreb. Ne pierdem o bună bucată din timpul nostru rostind cuvinte inutile. Să le atragi atenţia oamenilor care fug de ploaie că-i vremea urâtă; să-ţi întrebi părinţii dacă ei sunt cei care te-au adus pe lume! Nu, iată ceva care ar trebui notat în registrul de reclamaţii al casei Humanitas!

Mai puţin stupidă ca mine, Félicie mă întreabă:

— Nu te întorci acasă pentru prânz?

— Nu, mami... Imposibil... Am o treabă teribil de urgentă şi...

— Şi ciulamaua mea de viţel?

— O mâncăm diseară... Ciulamaua, cu cât este mai des încălzită, cu atât e mai bună, nu spui tu aşa mereu?

Un suspin, care ar frânge inima unui perceptor...

— Bine, îngână excelenta mea mamă!

Închidem. Ca să îmi risipesc tristeţea, mă întorc spre Pinaud, care intră chiar atunci în birou.

Am ajuns să-i sfătuiesc în fiecare dimineaţă pe cei de la Muzeul Omului să achiziţioneze deşca asta bătrână, ridicolă şi imbecilă, ca s-o expună ca prototip al francezului din clasa mijlocie, răvăşit de ramolismente precoce! Şi, cu toatea astea, are un dar: cel al investigaţiei. Tipul ăsta e un oficiu de vânzări-cumpărări la preţuri de favoare!

Se întoarce triumfător... Faţa lui de încornorat reumatizant e de-a dreptul iluminată de satisfacţie.

— Hotel *Printania,* strada La Fontaine, raportează el.

— Cum de-ai reuşit aşa de repede să găseşti adresa?

M-a lăsat cu gura căscată, fiindcă abia de un sfert de oră i-am dat însărcinarea...

— Foarte simplu, mă lămureşte el... I-am telefonat lui Bargette ca din partea ta! Pentru că fusese prietenul savantului trebuia să ştie unde locuise acesta, nu?

Renunţ să mai comentez, fiindcă de multişor n-am mai avut în asemenea măsură sentimentul că sunt şi eu o deşcă imbecilă. Atâta simplitate în deducţie mă calcă pe nervi.

În loc să-i mulţumesc, îmi vine să-i mănânc ficaţii.

— Fii atent, face el, nu ne-ai povestit istoria cu scrisoarea dată în păstrare lui Bargette...

— Bine, bine, lasă-mă în pace, ia-o din loc, nu te-am întrebat care ţi-e viaţa, ne-o povesteşti ori de câte ori ai ocazia! E şi asta o manie!

Pleacă bodogănind că, dacă ar trebui să-şi ia viaţa de la început, ar prefera să vândă zarzavat în piaţă decât să mai intre în poliţie. Un *job* în care nu te culci niciodată, cum nu apunea soarele deasupra Statelor lui Carol Quintul, nu mănânci decât pe sponci, rişti să capeţi un glonţ la fel de uşor cum alţii contractează guturai şi, în loc de un mulţumesc pentru bunele şi loialele tale servicii, eşti tratat ca un nimic de nişte mucoşi cu caş la gură.

In petto[27], cum spunea un poliglot, nu pot să nu mă asociez acestei intense reprobări.

Viaţa unui poliţist e o viaţă de câine.

Mă ridic plin de lehamite. Ceasul meu arată ora treisprezece, ceea ce-i un tur de forţă pentru un cadran numerotat numai până la doisprezece.

Mi-e foame, dar îi spun stomacului să-şi ţină gura şi o întind...

Direcţia? Strada La Fontaine...

[27] În sinea mea (cuvânt de origine italiană). (n.tr)

„Aprindeţi un foc mare!” cum ar fi zis mareşalul Joffre[28].

*

* *

Printania e un hotel confortabil, puţin provincial. Totul e comod, calm, familial... Îmi imaginez că aici trag doar oameni în vârstă... Sau indivizi de prin Auteuil, care vin să facă dragoste în tihnă...

Patronul e un bărbat înalt cu un aer resemnat. Treizeci de ani de bideu marchează un om... Treizeci de ani să tot asculţi scârţâitul arcurilor... Să strângi cearşafuri murdare... Treizeci de ani să desprinzi într-una chei de pe panou... Să priveşti picioare urcând scările... Treizeci de ani să vinzi un pic de somn, un pic de dragoste, un pic de uitare...

Mă priveşte traversându-i holul împodobit cu gravuri pe lemn, de un bun gust evident. Şi ochiul lui experimentat îl şi avertizează ce profesiune am.

— Dumneavoastră sunteţi patronul?

— Da...

Mă prezint:

— Poliţia...

— Vreţi să vă prezint registrele?

— Nu... O informaţie... De câţi ani ţineţi hanul ăsta?

— De optsprezece ani!

Respir.

— Of! Atunci mă veţi putea lămuri... Vă mai amintiţi de un client, pe la începutul războiului, un savant polonez pe nume Cazek?

Nici nu stă pe gânduri...

— Foarte bine: a locuit la mine aproape doi ani; a fost omorât într-un bombardament pe lângă Chapelle... Am fost la morgă să recunosc cadavrul.

— V-a dat în păstrare nişte documente?

— Pe care le-am închis în seiful meu, exact.

[28] Joseph Joffre (1852-1931), mareşal francez. (n.tr.)

— Şi pe care le-aţi predat, după moartea lui, unui compatriot.

— Unui anume Biernarski. Era, s-ar părea, un văr de-al lui. Deţinea un document de la Ambasada Poloniei. De altfel, mi-a semnat o chitanţă pe care o mai păstrez şi acum... Dacă vreţi s-o vedeţi, v-o pot arăta...

— Nu-i nevoie. Aş vrea nişte amănunte în legătură cu acest Cazek. Cu cine se întâlnea?

— Cu nimeni sau aproape cu nimeni... Avea un prieten francez... Un om de afaceri pe care-l cunoscuse la Varşovia.

— Bargette?

Mă priveşte surprins.

— Da, cred că aşa îl chema... Sunteţi mai bine informat ca mine, domnule comisar...

— Până la un anumit punct. Şi în afara lui, nu se mai vizita cu nimeni?

— Practic, nu... Oh! l-am văzut o dată sau de două ori în compania unor compatrioţi de-ai lui... Dar păreau nişte simple relaţii... Să vă spun numele lor sau să vă vorbesc despre ei, mi-ar fi imposibil...

— Mda... A stat în aceeaşi cameră pe toată perioada sejurului?

— Da...

— Aş putea să arunc o privire pe acolo?

Se uită imediat pe panoul de chei.

— Da, spune el... Numărul 8 nu-i acasă... N-am obiceiul să intru în camera clienţilor mei în absenţa lor, dar dată fiind calitatea dumneavoastră de poliţist...

Desprinde cheia 8.

— Dacă vreţi să mă urmaţi...

Şi încă cum...

Ideea mea e idioată... S-au împlinit treisprezece ani de când Cazek e mort... Ce mi-ar mai putea spune camera în care a locuit? Până şi atmosfera trebuie că s-a schimbat...

Un coridor plăcut, tapisat cu gri-şoricel... Uşi...

Tipul, cu treizeci de ani de bideu la activ, deschide numărul 8. Intru. Încăperea e mare şi mobilată modern...

— A fost renovată de când Cazek...

Exact ceea ce gândeam şi eu...

Mă simt înşelat în aşteptările mele!

N-a rămas nimic... Nimic... Nimic... Oftez...

Omul se uită la mine. E trist... În fond, ar fi vrut să-mi facă o plăcere. Când ţii un hotel, întotdeauna vrei să fii pe placul unui sticlete... Chiar când respectivul hotel e select ca ăsta.

Mă aşez pe marginea patului şi mă uit în jurul meu.

— Spuneţi-mi, domnule...?

— Jérôme, face tipul.

— Când s-au efectuat reparaţiile nu s-a găsit ceva, din întâmplare?

— Ceva?

— Ceva micuţ, ascuns de Cazek pe undeva; în vreo gaură din zid, într-o mobilă?

— Nu, nimic... Toate obiectele lui personale le-am predat la comisariat. A fost întocmită o listă...

— N-a fost găsit un glonţ?

— Un glonţ?!

— De puşcă sau pistol... Un glonţ, unul singur, asta caut...

— Ah, nu, nimic de genul ăsta...

Mă uit la Jérôme.

— Ia spuneţi-mi, aţi petrecut mulţi ani din viaţă ca hotelier, e o meserie care te face psiholog... V-aţi format poate o părere asupra lui Cazek... Ce fel de om era?

— Un om posomorât, morocănos... Necomunicativ... Nu te puteai lipi de el...

Într-o măsură, cam aceeaşi idee îmi făcusem şi eu despre el, fără să-l fi cunoscut. Trebuie să fii teribil de încuiat ca să inventezi asemenea chestii şi să le mai şi ascunzi cum a făcut-o el...

— Ascultă, Jérôme... Înainte de a muri, Cazek a pus la adăpost un glonţ destul de special... E vorba de ceva cumplit, care trebuie găsit cu orice preţ. O groază de oameni au şi murit din cauza lui... Unde crezi că l-ar fi putut piti?

Mă priveşte, reflectează şi clatină din cap...

— Nu-mi dau seama... Puteai să te aştepţi la orice din partea lui, chiar mă întreb dacă nu cumva îi lipsea o doagă, cum se spune.

— Ah!...

— Iată un exemplu, ca să vă demonstrez în ce hal era de...

Şi se bate cu degetul în cap.

— Într-o zi, şi-a tăiat cu briciul pulpa piciorului...

— Ce mai e şi istoria asta?

— O istorie adevărată, din păcate! Camerista îl crezuse plecat... A deschis uşa cu cheia ei... Şi ce credeţi, Cazek stătea în picioare în faţa chiuvetei, cu un brici roşu de sânge în mână... Avea o tăietură în pulpa piciorului care sângera...

— Tentativă de sinucidere!

— Nu cred. Un om care se omoară cu briciul îşi taie venele... Mai ales când acest om e un savant ca el... Trebuie să ştie unde se află principalele artere, nu?

Meditez asupra acestei revelaţii. Bizar, bizar...

— Altceva, continuă hotelierul... Şi care dovedeşte că nu intenţiona să-şi ia zilele: avea pregătit pe măsuţă un flacon cu eter, tifon şi tot ce-i trebuia să facă un pansament... Vă daţi seama?

Îmi dau seama. Îmi dau seama chiar foarte bine! Numai Jérôme nu-şi dă seama de ce mi-am luat picioarele la spinare şi am rupt-o la fugă în goana mare...

Nici o secundă de pierdut... Nici o fărâmă de minuţel! Timpul înseamnă bani! Ce spun eu? Aur... Şi chiar acid!

CAPITOLUL XVIII

Articol XVIII. CIULAMAUA DE VIŢEL (urmare)

— Tu eşti, mami?

Când ai apucat să-ţi faci un obicei, chiar când e stupid, nu-i chip să te dezbari de el...

Şi mama îmi strigă...

— Nu te întorci acasă nici pentru cină?

— Ascultă, mami... Într-adevăr, am de rezolvat ceva foarte important. Nu pot amâna... Mă... mă întorc la noapte. Am să mănânc târziu de tot... Tu ştii bine că...

— Dacă se încălzeşte e mai bună, termină Félicie.

— Nu eşti supărată pe mine?

— Nu... Ai grijă pe unde umbli...

— Să nu-ţi faci griji, acolo unde mă duc nu mă paşte nici un pericol.

Pe cuvânt, nu i-am spus aşa ca s-o liniştesc. Nu, nu mă ameninţă nici o primejdie... Un mort n-a făcut niciodată rău la nimeni... La modul general, pentru că acest Cazek a reuşit de pe lumea celalaltă să omoare şase persoane!

Dar nu cred să-mi caute şi mie pricină... Nu, nu cred... Se lasă noaptea. Bérurier şi Pinaud sunt aici şi aşteaptă să termin de vorbit. Închid telefonul şi mă întorc spre ei.

— E timpul, băieţi...

Iată-ne porniţi la drum cu direcţia cimitirului Père Lachaise...

— Crezi că?... începe Bérurier.

— Nu cred nimic, sper... Sper cu fermitate, cu convingere. E singura explicaţie... Ultima... Cazek era un individ sălbatic, închis în el, neîncrezător. N-a lăsat glonţul pe mâna nimănui. Să-l păstreze asupra lui era prea riscant... Dar să-l păstreze „în” el! Asta, da, era o idee straşnică!

„Şi-a deschis pulpa piciorului cu briciul... Şi-a introdus curajos glonţul în rană, după ce a dezimfectat totul bine cu eter... A închis buzele rănii, şi-a făcut cu grijă un pansament, şi a aşteptat să se cicatrizeze...”

„Vă prindeţi?”

— Trebuie că a avut curaj, nu glumă, ne asigură Bérurier.

— Reţineţi, intervine Pinaud, tăieturile de brici nu-s dureroase. Îmi aduc aminte când am făcut un furuncul mare...

Îl reducem precipitat la tăcere până nu ne etalează umorile reci ale străbunilor lui. Trag concluzia.

— Iată de ce îşi lăsa corpul prin testament facultăţii din Varşovia. Simplu ca bonjur. Ar fi trebuit să mă prind imediat...

Bine că am descoperit secretul mai înainte, fiindcă mâine Ambasada Poloniei ar fi ridicat trupul... La indicaţiile mele, culmea ironiei!

*

* *

Ajungem la Père Lachaise. Bătrânul a dat toate instrucţiunile necesare, fiindcă un gardian ne şi aşteaptă. Ne călăuzeşte prin aleile funerare pe care noaptea le face de coşmar... (Numai ce mi-am cumpărat o cutie de superlative!)

Ne oprim în dreptul unui mormânt umil, năpădit de buruieni, dintr-un colţ al cimitirului. O cruce poartă această indicaţie:

Frédérik CAZEK
1887-1942

Doi gropari sunt la faţa locului, mâncând cârnaţi în aşteptarea noastră... Beau înghiţituri mari de poşircă să nu le rămână pâinea în gât...

La apropierea noastră, îşi îndeasă şi unul şi celălalt câte un dumicat impresionant în gură. Apoi, îşi strâng haleala, scuipă în palme şi pun mâna pe unelte...

Fumez împreună cu colegii mei, privind cum se ridică pământul alături de groapă, alcătuind o movilă care creşte cu fiecare lopată.

Un lucru bun pentru noi: Pinaud tace din gură... Poate că-i impresionat de solemnitatea momentului.

În fine, oamenii se opresc din săpat. Coboară în groapă, prevăzuţi cu funii... Şi iată-i că ridică cu precauţii un coşciug putrezit.

La deschiderea mobilierului, ne sufocă o miasmă cumplită de descompunere.

Bérurier face un pas înapoi, precum calul tatălui lui Victor Hugo.

— Te trăzneşte la cap, se explică Bérurier în chip de scuză.

— Mulţumesc de informaţie, fac eu aplecându-mă deasupra sicriului.

Groparii se întorc la cârnatul lor şi la litrul de vin roşu. Sunt obişnuiţi. Un cadavru e pentru ei, cum s-ar zice, materia primă.

— Fă-mi lumină! îi ordon eu lui Pinuche, care e înarmat cu o lampă de buzunar, cu dinam.

Tipul acţionează lanterna. Cam pierit, cu fesele făcându-i „bravo”.

Ceea ce se vede în sicriu e greu de povestit...

Un schelet îmbrăcat în zdrenţe... Un schelet păros... Cumplită viziune! Un motiv pentru domnul Clouzot[29] să bată cărările diabolismului, iar Frédéric Dard[30] pe cele ale saltimbacului!?

[29] Henri Georges Clouzot (1907-1979) - cineast francez, maestru al suspansului şi al atmosferei sumbre. (n.tr.)

[30] Frédéric Dard - romancier francez, autorul seriei de romane poliţiste San- Antonio. (n.tr.)

Apuc pantalonul cu amândouă mâinile şi, curajos, trag. E umed şi se destramă... Imediat îmi apare în faţa ochilor partea inferioară a scheletului, dezvelit...

Pinaud îmi îndreaptă fascicolul lanternei drept în ochi.

— Nu pe mine trebuie să mă luminezi, băiete, mă burzuluiesc eu.

Îşi întoarce proiectorul asupra bietului defunct.

Caut prin pantalonul lui, fiindcă nu mai are carne pe oase, săracul. Caut febril... şi, deodată, deodată, copii, găsesc! Glonţul e într-adevăr aici... Micuţ, vegheat ca de o guvernantă! Strălucitor! Calibrul 9... Altminteri, destul de grosolan finisat. Prost fasonat. Specimen de propagandă...

Mă simt emoţionat. Îl privesc în palma mea la lumina lanternei.

— Deci ăsta era? se bâlbâie Bérurier.

— Da, doar ăsta era, Grasule...

Dau drumul bucăţelei de metal în pachetul meu de ţigări şi pe acesta din urmă îl învelesc într-o batistă.

— Bun, mă adresez groparilor. Acum, puneţi-l la loc pe domnul, ca şi cum nici nu s-ar fi umblat. Ţineţi aici o mie de franci să beţi un pahar după ce terminaţi treaba...

Ne întoarcem la maşină!

CAPITOLUL XIX

Articol XIX. CIULAMAUA DE VIŢEL (sfârşit)

Bate miezul nopţii în clopotniţa din sat, când îmi opresc maşina în dreptul casei.

Delestat de faimosul glonţ, pe care l-am depus pe sugativa Bătrânului, mă simt ca un fulg...

Pe sub uşă se filtrează lumină. Félicie apare în prag, bucuroasă...

— În fine, bine că ai venit!

Ne sărutăm.

— Înainte de toate, îi spun, trebuie să mă spăl pe mâini... Adu-mi sticla cu clor, am nevoie să mă dezinfectez...

— Te-ai atins de ceva murdar? mă chestionează ea.

Întrebarea aceasta merită reflecţie.

Să fie murdară moartea, ia spuneţi? Daţi un răspuns întrebării puse dê mama!

— Murdar? Nu... fac eu. Doar trist...

Când ies din baie, masa e pusă în sufragerie. Înaintea mea e o strachină aburindă, plină cu o ciulama de viţel, frumos mirositoare... O sticlă de Bordeaux...

Îmi torn de băut şi pun mâna pe lingură.

Félicie, aşezată în bătrânul ei fotoliu, mă priveşte cu un strop de extaz în fundul ochilor.

Bag lingura în farfurie. Dar mă opresc.

— Ascultă, mami, îngân eu, să nu te superi pe mine... dar nu mi-e foame...

Félicie face un gest resemnat, gestul tuturor mamelor...

— Bine, las-o acolo, murmură ea. Oricum se poate reîncălzi!

SFÂRŞIT

CUPRINS

PARTEA ÎNTÂI....4
CAPITOLUL I....5
ÎN CERURI! ÎN CERURI! TOATĂ LUMEA SĂ-ŞI IA ZBORUL....5
CAPITOLUL II....16
NU-I UN FLEAC, E O TREABĂ SERIOASĂ....16
CAPITOLUL III....22
ŢINE-L BINE, ATÂRNĂ GREU!....22
CAPITOLUL IV....39
UNA DINTRE MINGILE MELE A FOST ARUNCATĂ....39
CAPITOLUL V....51
AGITAŢI FLACONUL ÎNAINTE DE UTILIZARE!....51
CAPITOLUL VI....59
ETERNUL FEMININ!....59
CAPITOLUL VII....66
FĂRĂ MENAJAMENTE!....66
CAPITOLUL VIII....75
A FI SAU A NU FI!....75
CAPITOLUL IX....80
O MÂNĂ SPALĂ PE ALTA....80
PARTEA A DOUA....88
CAPITOLUL X....89
ÎŢI VIN EU DE HAC!....89
CAPITOLUL XI....95
FII DRĂGUŢĂ.. ŞI VORBEŞTE!....95

CAPITOLUL XII.....101
DĂ-I DRUMUL, TE ASCULT!.....101
CAPITOLUL XIII.....107
ÎNVELIŞUL UNUI GLONŢ!.....107
CAPITOLUL XIV.....114
... CU ÎNVERŞUNARE!.....114
CAPITOLUL XV.....124
ŞI STELELE SE VOR PRĂBUŞI!.....124
CAPITOLUL XVI.....128
ÎN GĂLEATĂ.....128
CAPITOLUL XVII.....134
CIULAMAUA DE VIŢEL!.....134
CAPITOLUL XVIII.....140
CIULAMAUA DE VIŢEL (urmare).....140
CAPITOLUL XIX.....144
CIULAMAUA DE VIŢEL (sfârşit).....144